

ته نجومه نی وهزیران
وهزاره تی روشنییری
به ریو به رایه تی گشتی روشنییری و هونه
لیژنه ی چاپه مه نی
ژماره (۴)

ده رده کورد

خستنه سهر نیت: - جالاک

chalakmuhammad@gmail.com

محمود زامدار

۱۹۹۷

دهرده كورد

محمود زامدار

تيراژ: (۱۰۰۰) دانه

پيتچنيزو نه خه شه سازي: كومپيوته ري (زاده)

سه رپه رشتي كرنى هونه ري : عوسمان پيرداود

سه رپه رشتي چاپ : عه لي خورشيد

چاپخانه ي (كريستال) - مه وليتر

«کدا، مهزدا، مان نهروئیش نهرو،
ویسپنتی؟»

۶۶۶ ۶۶۶ ۶۶۶ ۶۶۶ ۶۶۶
۶۶۶ ۶۶۶ ۶۶۶ ۶۶۶ ۶۶۶

ئەو رۆژگارەى كە هېشتا ئەم
 ھەمور دوو فاقىو دە فاقىبەو ئەم
 بەندو باوانەى ئەمپرومان
 نەدەزانى، نەماندەزانى گولمەى
 ران و ناولىنگ لە كام لاو
 دەستى بۆ دريژ دە كرى و چۆن
 نوقورچى لىدە گىرى و بنهنگل
 چۆن بۆن دە كرى، پارووى
 چەور چۆنەو چۆنىش قوت
 دەدرى...! نەماندەزانى لە كرى
 چەق ببەستىن و لە چ تانوكو
 تەيمانىك ھەلبەزىن و لەقورو

نازدارە پىنازەكەم

لىتاو ھەندە چۆن ئەزەق بەدەين...! لەو رۆژگارەدا كە تازە گوتچەم
 لەبەچەم روابوو، بەورشەو خۆنواندنىكى گىيانىبەو، كە خواو پىكەنىن و
 جوانى و دىوانەى لەسەر لىوارى لىوماندا مەى بوو، لەدەمانا ئەقىن
 چەخماخەى دەدا... لىوارى كەرتكەنانو پەلە پەيمان دە كروژى، چ
 لەحەقى قىتو چ لەرازى TNT دە گەيشىن، چ لەنىوان كۆلانى ئىمەو
 ئىو دەدا پەسپۆرت ھەبوو...! بەخۆشەوىستى بەنج كرابووين، ھەبەمان
 لەبەرە نەدە كرد، پرقەى نەرمە خەنىنە پرزەى برىبووين، لەدوڤە دوڤى
 كۆترە تەرىو كەن، يە كزمانى فىردەبووين، گلىنەمان لەھىشروە تری
 ئارگۆناوى ساپىتە كان برىبوو، لەفزەفزی پۆرەى ھەنگە كان شارپىگەمان
 دەدۆزىبەو، ھىلنجمان لە ھىلكە شەيتانو كە دەداىبەو، كە مامانو
 پاشمامانمان دەدى، گولەباخمان بەدوای كۆلوانە كەيان دەپرشت...!
 بە كەشارەى دەستو بەنەرمى لەملو گوپو روومەتى يە كترىمان دەدا...
 بە (ئەرتى مەرتى) دەمەدەمى شىوان يە كترىمان دەخلافاند...
 جارنا جارىش سووكەلە ماچمان لەیە كترى دەرفاند... ئەو كاتەى دایكتو
 خوشكى گەورەم كە بۆ رازو مراز دەچوونە جى نزرگەى: (سولتان

موزه ففر) و (شیمحه مد خوراسانی) و (شیخ گزنه) و
 (شیخه لالا (۱)) جزمه ی زرد و پیچه ی خه پهنگو چارشهویان له خو لول
 ده ده...! به ده سگمه ی پر له سوزش و گودازو به (شیر و خه ت) و (موری
 موری) به کتریمان ده لوانده وه... که شهوانی هاوینو زستان له بهر ده م
 قوتیله چرا، یا فانورسه ملخواره که، به ده م چهره ز شکانده وه، داپیره ت
 بهر اورنیکی شیرینه وه، به حیکایمتی (شو له بانو دیتی ره شوپی و
 نه ژدیهای توو گزو سولتان مه حموودو هه یاسی خاس) و به سهر بهندی
 (هه بوو نه بوو. کهس له خوا گهوره تر نه بوو، کوزه مرد کفنی نه بوو،
 هه نیان گرت جیگه ی نه بوو، دایاننا ریگه ی نه بوو، نایاننا ناو تاقه وه،
 چاری ده زه ذایه وه، مه شکه، مه شکه نه بوو، کارخانه ی گول بوو، هه ر کهس
 دوی لیخوارد فینکی دل بوو...» باریکانو باریکان وهختی پیده برین،
 وه نهوز چاری ماچ ده کردینو هه ریه که له باوهش به کیتکدا، تو له باوهش
 دایکتو منیش له هه میز پوررم، به تاسه وه له زه یه کی تینواره وه، کاسه ی
 چاومان پر ده بوو له شبه نگو ده خهوتین!! یا دوا ی گه پرانه وه ی من له
 حوجره و جار جار هیش به فه لاقه و شواری کی به له زه تی ماموستا، له کزلانه
 دیرینه که ی بابو باپیرانمان، ده ستمان ده کرده وه به خواردنی (قاویت) و
 (دانوله) و (عابل عووده) و به گمه ی (سهره سیفون) و (بهرد بهردانی) و
 (کاغزی چو کلیت)، چهل نا چهلش (که ره مستانی) (۲) ی برس برس
 نیوان هه ردوو به ره ی کچوله و کورولانی لا گه ره ک، ده کهوتینه بریس
 بریسی (جلیت بازی) و نهو (خه جهرو) به ی که یا پهروی ده هینا، یانا،
 تا گره وه که بباته وه...! یا به هه لور به لور ته کامه وه، ده مه لاسکه ی
 به کتریمان ده کرده وه...! یا سات ناساتی (دار لاسقیه که ت)
 لیده شارده وه که چوله کهم پیده کرشت، تا به دوان گرموله بینو
 بیبرژینم و پهل پهل بیخمه ناو ده مته وه! یا که مندالانی گه ره ک خومان
 ده خسته ناو دهرپی و (قاشوانی) (۳) توزه که ی بهری ناسمانی داده گرت!!

بهدهم بهروو برژاندنوه:

(سهرى بهخوت و بنى
بهداكت) و (هموو شتيكى
لهبنه) و (نهگمر ئاقلى و نهقلت
تھاووه، سى پهروو دوو شاخ چ
مهلى ناوه) و (خهنه ههى خهنه،
زهرده لوخهنه، سهد سندووق
لهسهر، سندووقيك بهنه) و
(سهرهكهى تهسكهو بنى بلاوه،
كهره كلاوه كهره كلاوه) و
سهدان ههلهينانى وهك
ئهمانهيان، لهدهورى گوركه
قورينهى پر لهسهره بزوتى،

گۆلنيز زاده گۆمب

شوانى دريژى زستانى بهتهپونمو تاوو توفو تروشدا، داپيرهت سهرى
پهپهر دهكردين و دهپهختينه بهردهم ئاورينگى بهراوردو ليكدانوهيهكى
ئهنگوسته بهستو قوولو بى ئامانهوه، ميشكۆلهمان گچكه بوو، بهلان
پرساو تهرزمانو زيتهله بووين، ههندي جار به فچه فچهوه يا
ههلمانههينا، يا په ككهوته دله كوتى دايدة گرتين و قه لائقروپو
بهپهنجهى دهستان، ئهو شوانهمان دهبرى، ئينجا لهئيمه گهورهتر بوى
دهدر كاندين.. ئاى! چهند دهريزهيهكى نوو كتيژبوو لهشادهمارى ميشكيان
گير دهكردين و ئاو شيلهى شه كرهبيريان پيدههژتئين...! خو كه گاقگاق
دهستيان بهژى و سينه سوزهى (لايلايهو لايه رۆلهم لايلايهو زيدهم لهبابى،
دووهمين لهدايه) (۳)

دادههينا، دهخشايه نيو قهلبزهى خمونكى پر لهپرخو پر لهدلنهوايى و بر
ناخمان پردهبوو لهبۆزهنو بهرامهى بارژنيكى بهتام...! بهدهم گورانى
«هزميانهوهزميان بهرخۆلهى داينى، سهرمههلهدهگرم دهروم، ناسكۆلهى داينى» (۴)

به مروچه و دهیه‌ها قایفی

ره‌نگاوره‌نگمان دهنه‌خشان‌دو له‌بانیره‌ی زریباره‌ شینه‌کانو په‌راویزی
ناسمانه‌وه، به‌سیله‌ی گلینه‌ی بریسکه‌دارمان، ده‌مانروانیه‌ گهر‌دوون،
گهر‌دوونی مند‌الان و تیر تیر له‌کور که گریانمان نه‌دا...!

له‌خوله‌ پوت و قوره‌سووری
به‌ست، ئاوی نه‌و مه‌سینه
قورینه‌ی که له‌ماله‌وه
ده‌ماندزی، ئای! چزن
(حه‌مامزک) ټکمان داده‌مه‌زراند،
ئینجا یا به‌گهرمایي هه‌تاو، یا
گهر به‌په‌له‌و به‌له‌زبواين،
به‌پووش و په‌لاش و شرکه‌و برکه‌و
خاشاک و سه‌ره‌پاکه‌ت و ته‌په‌دوړو
کاغزی مقه‌وای ناو گوفه‌که‌کان
کزمان ده‌کرده‌وه، ئینجا،
شوین ته‌قاندنیمان به‌چه‌قوی
دولمه‌ یا چیلکه، نه‌ندازه‌کیش

یادگار هکیم

ده‌کرد، هیدی هیدیش هه‌لمانده‌کوئی و زگیمان ده‌پژاندو له‌پاشا
ئاگروله‌که‌یه‌کی ناسکوئه‌مان له‌نیو پرزانگیدا داده‌گیراندو ده‌بروه
گه‌وه‌ری شه‌وچراو به‌ژارو ژهنه‌گه‌وه‌یش له‌به‌ریدا سه‌مایه‌کی پر
له‌ته‌وژمان سازده‌داو به‌زگی برسیش ئاگر بازیمان ده‌کرد! وه‌ک بلتی:
یادی ئاته‌شگه‌ده‌کانی باو باپیرانی زه‌رده‌شتیمان بکه‌ینه‌وه، یا
دورستکه‌ری تاقی کیراو نه‌هرامی فیرعه‌ونو شووره‌ی چین، ته‌نیا هه‌ر
ئیمه‌ بووبین؟! به‌سه‌ر نه‌م پلیکانه‌ بالابه‌ژنه‌دا. روژ تا ئیواره‌ به‌ره‌و زه‌رده
په‌ر سه‌رده‌که‌وتینو ئاره‌قه‌یه‌کی ته‌رچمان بو هه‌لده‌رشتو ده‌که‌وتینه‌نیر
مه‌کوی باوه‌ خوئی ساموټکی نه‌ندیشه‌یه‌کی تلیشه‌وه...!

منی ئەوێستاکی، ئەو رێقینگە
 بەزاجو پەرچەمە پیری نیم،
 کە بڕنووتیم هەندەمژی و
 بەبەردەستی مام قونکە
 چفاره‌ی قامیثم پێدەکردو
 بەسرتکە کەیشی وردە برینی
 پەنجەتم پتی دەبرژاند...
 روژانی (ئەسپە دارینە) و (قەلە
 رەشکە راوانان) و (سەپانی و
 چاوچوقانی و ریز ریزانی و
 کۆسە بەبەو بەردەقانی و پێلقەو
 پەلیکانی و بازبازانی و
 جگجگانی و زلیت) (۵) نیم...!

سەرگەردە ئەنکەم.

تۆش ئەوێ ئەوسای (ئالەبووک و گوریسانی و حەجانی و جۆلانی و
 بەردانی و خانەخانانی) نیت، نەتۆ کێژە خرکەلە (حیلانی و هاتم یەکو
 هاتم دوو و دیم دیم و فاتی مەگری مەگری) (۶) ت، نە من ئەو
 کورپێژگەیم کە بەخۆم و دێژداشە پێنە کەم: نوێژی بەیانیان لەمزگەفتی
 گەورە نایاژتێرو نیوهرۆ لە ئالتی بارماغ و جەژن لەمزگەفتی گەورە
 قەلاو هەینی لە خانەقاو نوێژی خەوتنان لەشیخی چۆلی دادەبەست، نە
 من و تۆ ئەمێستاکی ئەوێ بەستری پیری خامکاری (هەمی بەلارو ها
 لەیلی و نەشمیلانی و یار زەینەبو و هەنارەو کراس زەردین) (۷) نە (مشکو
 حەیدەرە کەچەل و کۆرەو سدیقۆکو جەمیل قەپقاپ و حاجی عەبۆی
 دەفرەن) (۸) لەباودایە.. چ کاریکیش بە دەمانچە جوتلوولەو تەفەنگی
 جانبێزارو یەکتیرو ماووزەری (وەستا ئەسوەد) ئەکری! ئیستا روژ روژی
 تۆکاریزف و دۆشکاو کاتیۆشایە..! چ برازای من و چ خوشکزای تۆ،
 سەیرانگاکانی رەشە بەهاری هەولیری نیگارینی (ئاوبەر و ئەسحابە رەشو
 ئاوی مییری و میفتاح و باغی سەعیداغا) (۹) دەناسن، چ وەك دوینی

ئىمە، بەچايەو سەماوەر و دۆلمەو ھىلکەو توروشیە سوررەى (مام نادر) و
 (رەمىز) (۱۰) و بەپەنیر و نانى تىرى و کەرەى ماست و پلاوى گۆنیرەدار و
 بەرەو مافورەو، روو لەو چەمەنزارانە دەکەن! چ بەندیوارىە کیشیان
 بەتۆزلقانە نەبى بە (خۆففاش و تارزانو عەنتەر والى و حەدەداد و
 قاهىر و لىجەو اسىر و بەدرلامەو چاپوک والى و فرید الاطرش و سامیە
 جەمال) (۱۱) ى ئەو دەوروزەمانەى نىنەماى حەمراو سەلا حەدەدینە مارە!
 ئەمىستاکى فلىمەکانى شاپلن و لۆرین و گریگۆرى و لانگستەر و گرىتا و
 دۆگلاس و کىرتزو ئارسۆلا) پىلەى گەرمى لەسەر دەکرى!! گەر لەو
 سەرۆبەندانەدا عەمبارە سۆت و ئاگر باران و ئەتلەس و گۆلباتمان مەزاقى
 گەرم بوو، نەز دىولین و جەرسەو پلىسى و پۆپلین و پىکەو نینۆ پرلۆن و
 ئەنگۆرەو چەمى ریزان لەکایەدا یە.. خۆ گەر دوینى دەست و دیارىی زارا،
 کلچووک و کلدان و دوو کىسەى خەنەبوو، ئىمپرو رىمىل برژانگۆ
 پىل و چار، ئەکا بەچاوى شىقار و مامزو خەرچەنگ و بگرە جرانتریش،
 ئىستا لەجیاتى (گولاًو) کشمىرو فینىس و ئىگى و لىزەیه... لەجیاتى ئەو
 عەرىجەى کە کوتکوت دەمخستە سەرلیت، مۆتەو کریمەستیکە، لەباتى
 شرووب و سىفۆن و (لەوزینەو فەرىکە نوک و فەرىکە گویزو مەحچەچەو
 خرنووک) (۱۲) سىقن ئەپ و کراش و مشن و تراوبى یە، لەبرى لەگلەک و
 گەنمەشامىیە سورر و سەوزو زەردەکەى (مام عەلىبۆت)، سەردین و
 کۆنسرۆت و پەنیرى کرافتە، لەجىى (تەیرۆکە) و (پونگە) ئایس کریم و
 تىپتۆپە، لەبرى (فرفرۆک) و (جفجفە) و (فشفشە) و (رەورەو) و (فەنەر
 کۆلارە) (۱۲) ى خزمانى، ئەمپرو ھەزار چەشنە بوو کە شروشەو بوو کە
 نایلۆنەو بوو کە پلاستیک و ئاسنەى ولاتى ھىپروھیتۆى خواوەند، بازارى
 مندالانى کوردی تەنیو تەو...!!

به دهم پيفوڪو ريتواس مڙينو
 ڪروڻنوهه، گولنه پيفه مبهرم
 له بهروڪت نه داو چيچيلهو
 مڙيلانگتم راده مورو سي...
 بهروڙانهي دورو عانهييم
 دهسڪنهي گولنه باخو نه شريفو
 نيرگزو ره شهره يحنه تم بو
 دهسندي...! له بيرته؟ ناخ!
 له بيرته؟ كه زاوا به خويو
 برزاو ناخناو روشنار
 دهسبراو خزمانيهوه،
 له شانشيني سهريانهوه:

ده ويزه هڪدم:

چهره زو نوقلو شه ڪروڪهو فلسو دورو فلسي ويو ده فلسي ويو عانهي
 ده بارانده سهريوڪو، منيش به هزار نقوجر، خوم ده قورتانده نيو نهو
 گهريه لاوڙهيهو نه وهندي دههاته دهستم دهمخسته نيو گيرفانوڪه
 پينه داره كهت...؟! ئاي! لهو بهريوڪه چه فتليسو چه قاره سوهي، كه
 به خويو ئاوينه ي بالانوييني دهستي و به دهم گوراني ي (بوو كانه بوو كانه
 بوو كني) و چه پله پريزاني و هلهله ي چريكه داري دهسته خوشكاني بووڪو
 ڪچيلهو ڙناني بهتاسو لووسهوه، بوو كيان دهخسته سهر ڪورسي و
 له ده وريدا چه پيريان ده بهستو نزيڪ به بانگي شيوانيش، په لڪيشيان
 ده ڪرده نيو (په رده) و همدواي چهنديڪ شهرمه شڪاني ي پيده ڪراو
 (په رده) ي ده پڙا...!! دريغا! لهروڙاني سييهو هفتو باوه خونو هفته
 همام، واي! بو شواني خه نه بهندان! كه هر ساتيكي چچقانيڪو
 تازه ڪردنه وهيه كي تازه بوو، لهروڙي بارگهي بوو كني: بوخچهو ڪودهري و
 شهو ڪراسو په شته مالي سورمه دارو مه خمهري ڪاشانو مه مڪبه ندر
 كه تانچينو ئاوه لڪراسو ڪرموڪهو كه مه رچينو لوولهو زنجيرو دورجو

فینجانی چینو تاسر تهبه قو جهزوهو قاره سینی و کهوچکدانو فهخوری و
ئاسنجاوو گو مگومو چادانو جامزله کهو نانگینو له گهنی و هزار پتیهو
کهوچکه دار گویزی نقیمدارو لینهو دوگرددو بالیفی چنراو... ئای!
دریغا! بۆ دۆشه گه پانوپوره نه خشاوه کهی بووک و زاوا، بۆ مائی زاوا!
تهحا! بۆ شهوانی پر له چرپه ی نیو (چیفی نه سمه ریچ) و (کوللهو
په رده) ی سپی پاتی نو بووکی گیلگینه دارو تازه زاوای چاومهستی
ژیترسایه ی سامالایو و جریره داری هارینی شار...! له بیرته؟ واخ!
له بیرته؟ خر و گز، منیش، منی سهوداسر، ههر به دهم پیلی ئهم ئاواتانه وه:
کلاو ده سرۆکیکی دزه ییانه و پاشه سه ریکی حه یده ریانه و زنجیرو
کرمۆ که یه کی گهردیانه و بازنو خرخالو تاسی خوشناوانو سه ریچتیکی
کوییانو پژدینو خناو که ی زراریان، به کولنه نجه ری ری و کورته ک
قوتکه ی دۆغره مه چیان، کهواو کراسو خامه ک و ده ریپی ی گولدارو کلاوی
سورمه چینو سینه به ندو سه روده سمالو میخه که بندی بۆزه نی خۆمانی، ههر
به دیدی سیتافگه وه، تۆم ده خسته نیو کۆشکی (بورجی به له ک) (۱۳) و وه ک
نیگارمه ندیکیش ده مه توه زانیدی و رموودت ده بوومو به لکی گویچکه تم
ده گرتو ده مگلفچانیدی و ده مکردی به و نو بوو که م که خۆم
به تامه زرۆییه وه، تاسه جاری بوومو گویزه بانهم بۆ ده کردو خه رامی نازیم
هه لده گرتو به دهم نزاوه ش ده مگوت:

خوا دوه ردی منو تو له یه ک بچه کنی...!

ئه مرۆ که گه رووم بهرچیچکه ده گری و چاوه کانم له سه ریبه ک ده نیتمو توند
ده یاننوقینم، تاپۆو نیسی شهنگی ی تۆو هه موو شتیکی پاکی... تو له سه ر
تویخی گلینه ی رازاومدا ده بینم...! هۆیه، هۆیه! چه ندیم حه ز لیوو باخچه
سه رای چارم هه روا بنروقایه، نه،، کاشکی ههر کویربوومایه، تادنیای
ساده و بیخهوشی تو، له ته کما هه تا هه تایه بژیایه!! له بیرته؟ ئه های!
له بیرته؟ دریغ! که ژنانی خوشراویژی گه ره کۆک، دایکتو خوشکم و
خزم و خه زوران، له پاش گه له راویژیکی دوو سی رۆژانه که: ئایا بچه

حەمامی (عەلیاغا) یا (حاجی قادر) یا (گەورە) یا (گچکە) ئەوجا لەسەر
 حەمامی (مژدە) (۱۴) گیریان دەخوارد؟ من و تۆش دەگەن ئەوان لەنیو
 حەچەلوورە و تریقوھۆر و چەرە تەمی حەمامدا، بەسەرا سیمەیی تەماشای
 ئەو شۆرە کچ و ئەو تەرە ئافرەت و ئەو ژنە خێپو قەلەوھەمان دەکرد، کە
 لەنیو (جوړم و عەمبارە) کاندای، ھەریە کە بەچەشنە لیفکەییەکو و سابوونی
 حەلەب، سەر باسکو پتپاو دامەنو سمتوساتانی بەغەزو بەزو سافوسۆنی
 خۆیان دەشوشت! کە بژ بژ (گلەسەر) و ئینجا دەرمانی (نوورە) (۱۵) یان
 دەگرتەو، دا ئەوساش دانەریچەمان تێدەگەوت و سەرمان دەئاوسا و
 نەماندەزانی بۆ چییانە و بۆ وا دەکەنو چی لێدەکەن؟! بۆ گواہ: حەمامە
 پانگەلەکەئە ئەوسای شار، بارەگای کۆنگرەییەکی فراوان نەبوو، بۆ
 گەردن کێلان و بۆ شۆرە کێژانی کەمەر باریکو تەردنی (قەلاو تەیراوەو
 سەری بەستی و عارەبانو سەعدوناوو تەعجیل و ئەوبەری بەستو
 گۆمەپیس) (۱۶) بۆ ئالوگۆر کردنو قۆزتنەوھە فەریکترین زەرە بوختانو
 چە کل و پیکانو بگرەو بەردەو باسوخراسی ژنەپننانو تەلاقدانو شەیتان
 ئاوس و مارە بەجاش و لەبارچوونو بەدوگەوتنو مردەزێ و پیرەزاو
 دۆستداری و عەشقبازی؟! چش لەبارەگا و یانەیی یەکیەتی ئافرەتانی ئەم
 زەمانە خوشبەزە!!

لەبیرتە؟ خڕوخەپانی لەبیرتە؟ زەنگینە بالابستەو تەف خۆرو ئاخوڕ
 چەورەکان، چۆن بەبازنەو خانکەو کووژەکەئە شین و موورو
 زەرۆزەنگیانەو حەتتەتۆکەئە جوړانجۆر، دەسپرازەو لانکی ساواکانیان
 دەپرازاندەو، بێدەست و نەدارە قیربەقەرەسە کانیش غولغولەو چەند
 جگیکێ رەنگاوپرەنگی کونکونکراویان لەدارلانکی زارۆلەکانیان
 دەلکاند...! لەبیرتە بۆ ئەم دیمەنە ریسرایە چەند بڕکو ژان دایدەگرتین و
 بەر نەفرەتمان دەدا...!

ئەی لەبیرتە؟ خوشتی لەبیرتە: ئیمەیی بە (رۆژوو) چەواو چەند بەھەناسە
 بڕکێو، چاوەنۆری بەربانگمان دەکرد، تا گویمان لەدەردەنگی تۆپی
 رەمەزانی (فەتاح ماسی) (۱۷) ببێ؟! تا ئەو وەختەیش کە لەئاسمانی

ههوليردا، گويم لهتهقينهوهی دهنگی دهبوو، موچر کتکی بهفرینی بهپژوپر
 دهیتاساندم، بو؟ نهدهزانی! بییلم راوهوووی تیمیمی چوله کهو رهشونه
 هاژووازهکانی سهرقه لای دهنای، نهپرۆ بههزری تیژم بنه کزکی نهوهم بو
 روون دهبیتهوه، گهر: بهاتایه، بهدرخان پاشا، بابانیهکان، یا پاشای
 کوره، ههر تهنا دووسه د توپی لهم چهشنهیان بوایه و بهزانایی و بهجوش
 بهکاریان بهینایه، نهخشهی کوردستانی ستمزهدهی نهه چاخه ئاوسه،
 بهمجوره بیده سه رهنج نهدهبوو، ئاوايش لهخوینی خوی نهدهگهوزی و
 ئاوايش نهده گزایهوه، ئاوايش لهبهر شهري براکوژی ریزال ریزال
 نهدهبوو، نه ئاوايش تالانو تازان نهدهکرا...؟!؟

هني سه رشیتو درتژدادرو
 عه ره قخوری نهپرۆ، نهو فهراژییه
 هاروهاجو لاسارو کاکرتدارهی
 روژانی جهژنی (بن لهبووک) و
 (چهرخو فهلهک) و
 (حندرحوپ) (۱۸) و (باداوه
 بایداوه) و (عبدالعزیز) و (ستی
 ئیمامی) (۱۹) نیم.. توش نهو
 کچیلهیه نیت که تازه بهتازه
 رهسیده دهبووی و بن مه مکت
 گوی دادهناو پشتو که مه رهت
 ده به ستو ده سرۆ که هی
 سپیت له سه ده پیچا

نهمه کنا سه که به

تازه بهتازه ش سوورتهی (فاتیحو نهته حیات) فیربووی...! نهتو نهو، نه
 من له نهوهی « به گویی ماموستاو بهرده مه نقه لهو ته ندوره خهراپو فالپهروو

دهسدهقهو حيكايهتي عهنتهرو رۆستهمو فتح الشامو ئه مير ئه سه لانو مهولوودنامهين» (٢٠) نه ئهوه نهوه بهرد لكهيه ئه مروه له كايه دايه، ئه مروه شهتره نچو بلياردوو ياري سويدي و ميني و چارلستون و كاوبوي و ماكسي و نيگرو و ميش و پيرمو هايلايت و ميكرو و شهراي شه قلاوه و عه رهي عه نكاوه له باوه.. ته له فزيون سه رنو يشته ي جارانه، باسي «ئه حمه د شاو سولتان مه حموود» گورا به ماركسو ماوتسي و هوشي مينه و گي قاراو كاسترو...! شاخيره تي شانز خولي خوارد، مومه كان كوژانه وه، شانويه كي به ره راتري وهك جامي جيهانبين، له نيو چلچراي په لكه رهنگينه يي و ديده يه كي بيدار هاته روو...! ئه مروه شاري جابولقا بووه به نيو يورك و قولله ي قاف به موسكو دو رگه ي واقواق به پاريس...! شهري عيلا تي جافو بلباسان، دو ملي و ئيزولي، هه مه وه نديو شيخ بزيني، بووه به شهري رزگاري قه لاو كاخي رۆژ په رستان...! شه ره گه ره كي نيوان قه لاو ته يراوه، به رده فركي ي قه سابو كووره چيان، به شهرو بناري كوردو ديوه زمه كان، رۆسته مي مازهنده راني دويني، پيشمه رگه ي بيراي ئه مروه و بناوان هه لده به ستي و كي له بن ديني و نانو خه ونو خوړ، بو كورد ديني...!

بیست و شش و بیست و هشت
 بهارستان و خزانستان له ته مه نی
 بیهودهیی بوو به ساوسیبری
 ژیانمان، به هاری من نهو
 کاته بوو، که چاوم ههنگونی
 خرم ناسی و توّم ناسی، براو
 باوک و خوشک و مامو پلک و
 خزمانم ناسی، گۆری دایکم
 ناسی... کزلانو
 (قارنچاغه) م (۲۱) دی. شاره
 بهرته سک و خنجیله که مانم ناسی،
 (سیفاقچکه) (۲۲) و
 (سیزده عهله تریک) (۳۲) و
 (ئاروی میری) (۴۲) و

بەرگه شته کهم.

خستنه سهر نیت: - جالاک

chalakmuhamad@gmail.com

مناره ی چۆلی و بهنده نی قه لآو (شهموله) (۲۵) و (سه لیم قاقا) (۲۶) و
 (غازی و حه مه شیت و ده رویش عه لی و کسۆک و یا هووم) (۲۷) دی و ناسی...!
 «مامه گیرو هه تاو» و قاوه خانه ی (عه بوو حاجی مستیل و
 مه چکۆ) م (۲۸) ناسی...! ئەم خه مستانه گه پرام، سهراپای گه پرام،
 جوانیه کی نهو توّم تیدا نه دی، جگه له سهراپستانی پۆستنشین و زپمه لای
 چار به کل و زپشیخی لوقمه باتمانی و سمیل بابرو زهرگو شیرو
 ده فزه نجارو ته پل و مه تال و دایره فزهنگی و ئالاشره ی ته کیه کان نه بی،
 پارووی شه وه ساری تامسارو زنجی هه لار هه لارو ده ره به گی به سمیله
 خنچکه و وه سمه کیش و بازرگانی به گه دو گیالو که لله که لو ژه هر خه نه و
 هه تیمچه ی ناوبازارو خه لکی مرادخانی پینه کراوی دیده کزی دل پر
 له زیمار نه بی...! وای! لهو روژه ی چرومه ریزی ده سه ته به ندی
 کوردایه تییه وه به سهرا سایی ده مم له قه لبه زه ی خه مه شینه کانیا ته ر کردو

(مهئمون دهباغ) (۲۹) و (عهلی ههزار) دهستیان گرتم، تا ئه راراتی ژانم
هه راسانی کردم و له هه رکه هه رکه و زیرژنی دا، ژانم لیوو به نهینۆکتیکی
مژمړک و ناوپه نچک و بهرده می سور یچک و دلی گرتم...! له گه ل مارشی
بهزاره زاری (روژا ئازاد سه رته هه لات) که و تمه ماخولان:

ئاگری ئاگری، تو ئاگر بوو

له ناو دنیا، سه رب لند بوو

له سر کوردستان، چرابوو

هه لبه ئاگری، هه لبه ئاگری

ئاگر ده رژانده، سه ر سه ران

روناهی ده رشانده، هه رده ران

ئه ردی ده هژاند، جار جار ان

هه لبه ئاگری، هه لبه ئاگری

روناهی ته، ده ریا رشاند

ناو میله تا، ئازادی چاند

هه لبه ئاگری، هه لبه ئاگری (۳۰).

وايشم ده زانی! نه گه ر یه کیک هه بی ئه م خا که هه لقرچاره ئازادبکا،
سه رماو سه رله ی ریه ندانی کورده ایه تی بخاته چاله به ردینه کانه وه،
خوشه ویستی کورد له لایدا، وه ک میهری شاخ بی بو پیده هشت... که شتی
بی بو لافاوه داخداره که ی نووح و هه له مووت و ماهووری چیا ی «جودی»..
چه م بی بو زه ریا، تیره شانه بی بو دلشکاوان... «حاجی» بی و مۆریجانی
بکا بو «خانی»... ئاویتزانی «با» بی ده گه ل ئاور... ده سته هه ترانیک بی
بو سه ر کولکی هه موو ته نگره کان... زیترباران بی بو سه ر تیکۆشه ران..
ره شه له کی مه رگ بی بو نه یارو جگه لان.. خونچه ی ئه قین بی بو
زیندانیان.. مه مکه مژه بی بو دایکانی ره شپۆش... شانه شیله ی ماچ بی
له گه ل نه ورشته و به نگینان... کولیلکی داران بی بو په رپه ریلکه کان..
هه نگه ژال بی چی هه نگه وزه کان... زفنگ بی ژبو ریتینگانی جوانی...
شه ری که په زی چیا بی ده گه ل باهوزه شیه... گهنمی هه وتگوله بی بو

تهنگدهستو بینهوایان... بهخته بارانهبی بۆ وهرزیران.. بهیداخی
 شادمانی لهسهر هموو دارو پهردوتیکا بهرزبکا، کهره کیفهی سهر پهرهی
 قهتماغه گرتووی دلی کورد، بهخهنجهره مووکارو جهوههردارو
 درهوشاوه کهی ناوقهدی «بارزانی» رابمائی، بهستهیهک بۆ خالتزای
 دیاربه کری و خوارزای سابلآخی و ناموزای کهر کووکی بلتی: تهنیا ههر
 منم، گازهرای پشتان منم، شهیدایی منم، شیرا منم، من منم، منو
 بهس...! تا دهشها ت بابلیسکی بناشتم جووشی دهسهند، خهمه کانم رهنگی
 ئهرخهوان سووریان دهپوشی، زورجار بۆ داستانو مهرگهساتی مییری
 بهدلیس و نههری و شیخی پیرانو شیخی زیندوو، ههنسکی خوونین
 قورانچکی دهگوشیم، جارناجار ئهری نهری و دلآودلۆ تهرفتهین دهبروم،
 لهنیو بوغیگی تهلخو لیخنو پوقژه داردا قانگدهدرام، گهلی جاریش
 گرهوم دهههواند، زورجاریش بریسکو هۆری نیرگی ئاگری هیوا، چهچو
 تلو پلو دلی گهرم ده کردمهوه...!! بهسۆسکهی تیژم لیکدا لیکدا نهو
 راستیهشم سماند که: ئیمه لهنیوان سهرله بهری ئهم زهمینه زهنگبردووهدا
 «بیکه سین»...! کهسمان نییه، بابهقهه ژمارهی ههلههتیزاندنی
 زامه کانیشمان تیره ندازمیان کردبیو گوللهمان تهقاندبی...!! نهو ساته
 ناسکانهش ههرگیزاو ههرگیز فرامۆش ناگری که: لههیکراو بههزری
 بزبزوکم دوچاری نهخوشی «دهرده کورد» بووم...! بلتی: شیرپهنبجه،
 بلتی: لۆکیمیا... نهو دهردهی که گهورهو بچوو کمانی داگرتوووهو
 ههموومانی بی چهجمان کردوو، ژانو کوانی دهردی: خوخۆری کوردو
 دهسه دامانی کوردو جیماوی کوردو سهرسامی کوردو گهرووی پر له
 زیرووی کوردو پهرتهوازیی کوردو خۆداشکاندنی کوردو
 خۆههلهفریواندنی کوردو قهلوورانندی کوردو کوردو دهرده کورد...!!

خانوچکه که مان، ژووره
 په رپووتو جی ژوانو
 خه و آله که من، که تو
 تیداناسی « ناسینکی پاک، ژبو
 یه که مجار هر پینج په نجه
 به لورینه کان: « قولینچک،
 بابالینچک، دو له دریتزه، شاده
 نویزه و سپی کوژه) تم تیدا ماچ
 کردی و گولی رووتم مژی،
 که زی و نه گریجه تم تیدا ئالانده
 ملم، ناوونیشانی خوم کرد به:
 دلپنچه و په ژارهیی و گهرمه زام،
 تا هزاران هزار بزماره

هاوینده که م:

گولمیتخه می نه ت و په رژه نگ له نیر سپینه ما، له روخی گلینه ما چه قی...!
 نه و، ئا نه و شوینم کرده هه گبهی کتیبو کاغزو قهله می جورا و جورو
 روژنامه و گو قارز نامیلکه و به لگه نامه، له هه مور بابته و هر رهنگیک و
 کینگه و ئاستیک، و ایایهات سورنی تیدا نه ده که و ته سه رزه وی...! شه و تا
 لالانه وی کویشکه دلداره کان، دا گه نمه شامی هاینو ک هاینو ک و لوبیه
 قاوه ییه که می (حه مه ره حیم) می هه رچوار و هرزی سالی به یانیان، گوتی
 لا کولانی کاس ده کرد، نه ده خه و تم، به ربژاریکم ده کرد و ده مخویند و
 ده مخویند و ده مخویند و ده، بی پسانه و، بی جارس بوون، تا شلو کوت
 ده بووم و هیچ په رژه هییکم له ده س نه ده...! له دوای شتی سه ره سو سه م
 ده کرد و ده مروانی، به لام چی بوو، هیشتا به باشی نه مد فزانی!! له ژیانی
 سه ره ستانه می پر له هزری نه فلاتوون، ئاته شگه ده می زه رده شت، ریشی
 حامورابی، چرپه کانی کونفوشیوس، نیرقای بووزا، کفنی نه سکه نده ر،
 ژیر عه گاله سه وزه می حه زره تی مرحه مده د، خاچی عیسا و گوچانی مووسا و

ردینی مارکس و تاگور و شه‌تبرونی رامبو، ناکزکیه کانی سارتهرو
 ناره‌زووی ناپلیونو لروتی گورکی و قامکی گوتنه‌بررگو گویچکھی
 فانکووخ و تیربینی گالیلو ژانوهه‌ژانی کامو...! ده‌گه‌پامو ده‌دوامو
 ده‌گه‌پامو بناشتیکی قوولی ده‌روونیم داده‌نا، کاروانوچکھی نه‌له‌ام سهری
 له‌تَشقی کاکیشان ده‌هالاند، له‌گاتا و مه‌بارتا و نه‌پانیشادو لالانه‌وهی
 ره‌به‌نه‌های فیرعه‌ونستان و مایا و ئیلیازهو ئینجیل و ته‌ورات و شه‌ره‌فنامه، شتم
 هه‌لده‌کپاند...! یه‌که‌مجار بوو، یه‌که‌م نه‌فره‌تم له‌رووی باو‌کم و براده‌رو
 پیره‌میردو ژنانی لاکولانه‌که ته‌قاندو رووبه‌ندی ره‌شی درو‌کانم سهره‌نداز
 کرده‌وهو قیراندم: «ئیه‌ه‌مووتان به‌دوای کلاوی بابر دوو که‌وتوونو
 چاوه‌پیتی ده‌جالی یه‌کچاون...!» به‌سهر‌چلیبوه‌ه‌زم ده‌کرد،
 ته‌مه‌لخانه‌کان بکه‌م به‌فابریقه‌و تیمارخانه‌و په‌ناو په‌ستیوی گلاراو
 بیده‌ره‌تانان، له‌که‌رپووجه‌کانی ئوپیراخانه‌یه‌کی به‌سام و گه‌وره
 بره‌خستیم و (تریستان) و «سهر‌تاشه‌که‌ی نه‌شبیلیا» ی‌تیدا بنوینم...!
 شه‌قامه‌کان به‌گولاله‌و گویزه‌لان و دار شمشاد و سووره‌چنار و گوله‌شیلانو
 گیلاس و ناره‌وه‌نو و تووله‌نه‌مامی کاژر هه‌فریسک برانیم، به‌نارنجستان و
 ره‌زه‌میویش بیئاراستم...! هه‌ر ته‌نیا له‌ناو شاره‌که‌ی خو‌مدا، هه‌زاران
 قرتابخانه‌و ده‌یان ده‌نامرژگه‌و ده‌زگای ئیزگه‌و ته‌له‌فزیونو وینه‌گه‌و
 چاپخانه‌و په‌یکه‌رتاشی و نامه‌خانه‌و مه‌لبندی ئهرشیف و لیکولینه‌وه‌و
 ده‌کومیتت دامه‌زینم، موزه‌خانه‌یه‌کی همه‌لایه‌نه‌ی کوردی، له‌قه‌لای
 که‌ونارا‌دا بکه‌مه‌وه، زمانی زگما‌کمان بکه‌م به‌ویردی سه‌رزمانی نه‌وه‌ی
 بی‌حه‌جمان و تو‌تکه، ده‌رگای دوو بالی دونیای نالی و مایا کوفسکی و
 ئوکتافیرو ساندو سه‌یابو نیرزدا و نازم و گورانو شه‌کپیرو نه‌پولیتیریو
 بریخت و بیکیتو گوتی و لوزکا و مه‌حوی و بایرونو شیخ ره‌زاو نه‌دوئیس و
 فه‌روغزاد و شاملو، بخرمه‌سهر گازه‌ره‌ی پشت، ببه‌کوته‌لسازو ده‌یان
 په‌یکه‌ری ئاوینه‌نوما، بو‌کاوه‌ی نه‌وروزو قه‌ده‌م خیر و ماکیبا و عه‌ره‌بی
 شه‌موزو تیو دورا‌کیزو روپسن و فیکتور گاراو تیریزا، له‌گورپانه‌کاندا

ههچنم... دوازده سواره‌ی مهربوانو خاروانی داستانامیزی بارزانیاانو
 خانی لهپ زیرینو لاسو خهزالو خانی بهقهیغانو خهجو سیامه‌ندو
 گلکزی تازه لهیلو میرمه‌م ویای زینو به‌کروکه‌و شه‌مو شه‌میزینو
 برایمۆکو له‌شکری و برایم خانی ده‌لۆو قه‌لای شه‌نگارو بورجی ماردینو
 قه‌لای قهره‌ نامیدو تاقوه‌سان، له‌سه‌ر گه‌وره‌ترین شانۆی شاردا بجوولتینم
 بیکه‌مه‌ ده‌ستوودیاری بو شارستانیته‌تی ماندوو...!! سینی و خوانی
 چیتخانه‌کان پرکه‌م له‌خۆراکی: «که‌نگرو ماست، شلیکینه، سه‌رتوو،
 لۆر، فرۆ، ساوارو هه‌نگوینو، کولیره‌ به‌گۆشت، داندۆک، چه‌لاو،
 که‌شک، کفته‌و که‌سکاو، شیربرنج، گوینو خورما، میوژو گوینو، تلیتی
 هه‌نگوین، دۆلمه‌و تیکمه‌ی باینجان، ناسکه‌نانو ژاژی و که‌ره،
 به‌ربه‌سیل، برنجی عه‌مه‌ربه‌بو، شیرمه‌نی، چزیلک، شه‌ربه‌تی ریتواس،
 کاهی به‌قه‌یماغ و خو‌شاوی زه‌رده‌لوو، خورماو روون، گه‌نمه‌کوتاو دۆینه‌و
 لۆتکه‌و ته‌ره‌سازو جربیل و ئاردو روونو حه‌لوای ته‌رو شه‌ربه‌تی میوژو،
 به‌ره‌مه‌شکه‌و په‌لۆله‌و سازکو پیرخه‌نی، په‌پکه‌ به‌کونجی و مزروکه‌و په‌لۆله‌و
 قه‌ره‌خه‌رمانو کاردی به‌ترش، قاورمه‌و ته‌ره‌داندۆکو یاپراغ دیبی و
 دومه‌لانو شفته‌و کازم که‌بابی، فروجاو، ئارده‌نۆکو قاویت و روونو هیلکه
 به‌رونی کوردی...!!» (۲۱).

ده‌مویست به‌نگه‌نامه‌کانی شو‌رش و کوردایه‌تی له‌به‌ر هه‌راوترین پیشانگادا
 ریزبکه‌م و دایچنم.. ده‌مویست نرخی روژنامه‌و پاس بی‌ی به‌فلیسک،
 ژنه‌ینان به‌ئه‌نگوستیله‌یه‌ک، بی‌ره‌و ویتسکی به‌دوو پینج فلیسی، دختۆر
 به‌به‌لاش، ده‌رمان به‌خۆراییی...! ده‌مویست و ده‌مویست... ده‌مویست
 ئاسنه‌رتی شه‌مه‌نده‌فه‌ر سه‌رتیکی له‌ده‌رسیم و ته‌وی تری له‌کرماشانو
 سه‌ره‌که‌سی دیکه‌ی له‌قامیشلی بی...! قه‌وانی سه‌ید عه‌لی ئه‌سفه‌رو تایه‌رو
 ماملی و جزیری و زیره‌ک و گه‌ردی و شه‌مال و خالیقی و گه‌رمیانی، به‌خۆراییی
 ده‌سکه‌وی... سه‌دان تیپی توندوتۆلو دئوریای باسکتۆلو ریکتو
 فته‌وتینو بان‌دی هونه‌ری و سروودبیژان له‌نه‌وره‌سیدانو نیگارانی ئه‌م

ولاته، له شوخه كچانی سركو رهوهكو كورانى بهئهمهك بخه مه گهر...
 گونده كان بكم بهبوو كى يه كشهوه، دوكتورا ببه خشمه كوره جوتيارو
 ليقه وماوان، دهز گايه كى ته كنيكاري گهورهى سينه ما بگرنجینم و شورشه
 خویناویه كانى كوردی پتی تۆمار بكم و ئه نسیكلۆپیدیایه كى كوردی له مهر
 میژووی نهتهوهی خوینو خهبات بدهمه جهان...!!

خه مه نگیزه هكهم:

ههزاران ههزار ورده هزره
 نه دووی ئارموشینی خاكینهو
 خۆلینهی زیو كفتی ئاواو له مهش
 زهفترو ناسكتر، له بهر روانگهی
 چه شمه دا تافه رهشكهی
 ده كرده ده یلیز كاندو له شه كهر
 گریانی نه دا...! یه كه مجارم
 بوو، له بهر خۆركی وردیلهی
 شیعر دا، به باله شهو موچركو
 كپه زكۆی دهروونهوه،
 دیوانیكی گرده به ژنم بهم شتانه
 قهفه گۆلی كرده قهتارهی
 بهست، به لانه كی هیشان

له شهرمان ناویری بلی له لو سه ره تاتكی بكا...! تومز چونكه هه موو چامه
 كه له پشكو ئاسا كان، وهك زپه سیاسیه پیره كه پتی گوتم: «هه مووی،
 هه هه مووی ریشگان...» تو خوداو به ختر جوانیت: مه گهر هه موو شتی
 له بهر اییه ره به ریشگاوی دهستی پینه كرده وه، ئینجا بووه به كاشیكی
 له بهر چاوی شاخ...!؟

کۆن بېفره کچه

لهو روژهی چاوت له بهر چاوم
بزر بروه، به کویری داده نیشم،
خه نینهم خه م و سهر قه له م ژانو
ئه ژدهری شه وه یخون
رامده پارزنی و دایر زاندم، هر
قیچك نارام تیداماره، چاوی
گرینوکی تو، کوردستانی پر
له زوقم و بایسورو ره شه ترسیکی
به چریکهنه ی تیدا نقوم بووه،
ئاگری لهوزینه یی نه ورۆزی تیدا
خامۆش کراوه، رووبهری
خه ملینیشتووی باوه گورگوری
تیدا له کیس چرووه..
منی گهر دوونه ی خه م،

به دوای ژانیکه قووندا ده گهریمو به فره ژیلکه ی خه م به سهر داده باری و
لیم ده تارێ و وهك شه شکهو تی خورو نهوزانیش دلۆپه فرمیسکی
لیده چۆرێ.. بۆیه و امده بینی، چونکیم کلافه ی سهرنامه ی سهرباسه کانی
تیدا بووه به پۆدره، ژوانی کۆنه یاره کانی تیدا ریسوا کراوه، بۆیه ئاوو
گلی تو م گهره که، بۆیه شامه به ستو ئه قینداری منیو لیم بووی به
باوبورانو زریانو رهوه کاراسک.. ئه م نهوبه هارو پیره پایزانه ی بهر کولی
یادو ئاواتی گولبژینی من، په نامه کتیکه و ده مهوی بهر له مه رگم، به توو
به وه چه ی سته مزده و رقو تو له ی پیرو ز رابگه یینم، میسکی متوربه کراوی
هه میسه به کفتو کز می پتی قال بکه م..!

فەرمووت : بۆ خۆت بەزامدار
 ناوزهەد کردووہ؟ گوتتم:
 ھەرچەندە ئەمرو دەرمانيك بۆ
 قەرکردنى مەرگ نەدۆزراوتەوہ،
 تا زامى ریزە لەریزەى خۆم
 ملیۆنان شەیدای ستەمكىشى وەك
 خۆمى پى رزگار بگەم. دوندى
 پاشەروژى ئاواتو ئاينو
 دیزەگانم ببينم و ببیەم..
 ھەرچەندە چلنى چاوى
 قەتیسماوى بىرەوہریەگانم،
 سىچكە سلاوہى دەرداوہو
 لەگەڵ مەرگ و بفرەدەيى،

زامدارەكەم.

لەئامان و شیان دامو پۆزانی تاسەییەكى ئاگرناك لەنیو خروكەكانى
 بەجفتو جورى خویتما خۆی مەلأس داوہو لەژیر ماكى سروشكو لەدۆزەخى
 میشكما جوڑەھا زامى پڑوپۆل سەرخەوى شكاندووہو چەشنەھا گولە
 مینلاقەى رەشپۆش لەنیو كسپەى دلمدا یاخى بووہو نیرینەى گرى
 نەورۆزەگان دەخرینگینو لیوم دە كرۆژن! ئاە! زامى زامستانەكەى من
 لەزاركى لەندەھۆرى كەنالى پەنەماو دەردەنیل و سويس لەندەھۆرترو پر
 لەشپەنو رەشەدزو دركەجارو دتوہ لوولە..! بەلام ئەوہندەم بەسەو زۆریش
 بەختسوارو دلتیام لەدۆزراى ئەو دەرمانە خەستو زگارەى كە: بەرسقى
 دوژمنان بەداتەوہو ساریژی دلە قرچى تراژیدیای (دەردەكورد) بكاتو
 گوشتە زوون بە پفكەى زامە دوو گیانەگان بەینى، كە ھەزاران بوولتیلی
 ئیوارانى چلەى زستانی ریتزندەى پر لەتوف و ئالتیسكەو باپووكى بەسەر
 رابووردو ھیتشتا ھەر لەگەرمەى نالین دايسو بەردەوام لەژیر فشارى
 (۸۵%) ی پلەى گەرمایى دا دەژى و دەرزیلەى تیرو ژەھراوى تیدەچەقتى..!

که چي هيتا: قيتنام له هه لپه رکني دوو ده سماله يماندا: ده هۆلو
تووتە ک و باله بانو گرتيکي خويناو يه، له هۆره ماندا: فه له ستين ده وارتيکي
شپرو پيره ژنيکي چرچو گروډو نارنجو کيکه.. نه مه ريکا: ئابيده يه کي
نه فره تليکراوي ئازادي و دۆلارتيکي گه چراو جيهانخوري و کچه زهنگيه کي
گانه کي و زگپه.. ئاسياش له لماندا: هيره هيتويه کي گيلو سوالکه رتيکي
که راچي و مهيداني سروري موسکۆو نه زده رتيکي هه ره ژي چيني يه..
نه فريقياش جادوو بهندي مار ماوو رديني چلکني هيلاسي لاسي و منالتيکي
جگه پرووزو برسي بيافراو چقرکه ي زهرده مۆزو خرتوومي فيلو قه شمه ي
مهيموونه قوته و سه گسارو کاره مار هيه... نه وروپاش: بورغيه کي شلو
باده ي کونيالو بازار ي ره شو گوپکه ي مه مک و لاشاک و لاراني تورتي
نه شميله يه کي نۆزده ساله و فاتیکانيکي بنده سه لاته...!!! من پير ده بيمو
توش سهرت خاله له ک تهبي، به لام گزيده ي ئاسوي کازيوه ي نه م يادو
ئاواتانه م هيتا هر له بريکه بريکه دايه و هوماي په رتيژي به ختوبارا
چاوه چاويه تي...!!!

لهو كازو كوزهدا كه: به غوره مو
 شيتانه، باران لووتی
 داهيتبوو، دهينالاندو كلاوهی
 ده كرد، دهمويت هاوپهرايهك
 بدوزمهوه تا: زينمان سووربتی
 وهك خويتنو چاوی زستانه واری
 سړی ثم ههواره سه مندهرو
 خواويسته بپرتهوه، سووربتی
 وهك: دروشمی بهلشفيکه
 شهيداو مافخوازه کان، وهك
 گولته هيروو قهيفه و ده منه شيرو
 پهنجهی خانم، وهك فسفورو
 زمانسی زاروو گولته باخو
 بهله بوزو ناگره سووره و به به شهو

فهره ننگه کله مې.

هزار پوپنهی کهله شیری کرمانشانی، وهك: شاتوو و سماقه خوشه و سورته
 به شو و مهرجانه سووره و دهنوکی ماکه و لیتی ناسکولتهی ساوای
 بهر مه مکان...! سوزو سازشی نه ته و ایه تیمانیس: بنهوشه یی بی وهك: نه قین و
 نه رخه وان و شهو بو...!! بیلبله ی نه ندیشه ی هه ته ربووی دواروژیشمان: شین
 بی وهك: پیروزه و وهك چاوی شین، وهك: مده که بی داهیتنه ران و قه تماغهی
 برینو که و گولته خه زیم و ئاسمانی هاویننه ی نیر کیتوستان، نهك وهك: لهشی
 جهز ره به دراوی بهر شووتی ژاله، نهك وهك: هه شو دهماری شین و شین و
 مۆربوونی کار به دهسته روو مړچ و مونه کان... دهر و دیوار و ره و اه کان،
 خیه و ت و قاسه ی بانک و شو سه و تاخو شه قامه کان، به زهر د، زهر د ههروه کو:
 گولته به پروژهو کرو سک و زهرده پهرو چرووی خهزان، وهك زیرو گیوژهی
 شاخی و ناوکه حاجیل و پرته قالو گولته شلیرهی زهر د و گهنمه شانی و لیمو و
 چیلکه زیرینه و موورووی زهر د و بهی و هزار گه لا و زهرده خه نه و باوه

گورگورو ههنگوینو پهپو سلیمانکهو گونه زهردی پینج پهرو جوخینو
زهردینهی هیلکهو چاوی نیرگزو زهرده مهکولهی کچی ناوزه مکیو
گوله شیخو کهتانو ههمیشه بههارو یاسه مینی زهردو رونی کوردی و زهرده
چهوو پهپولهی زهرده، نهک وهک پژدینی زهردهوالهو میزاجی زهردی بوره
پیاوانی شوانخهله تینهو ههناسه رهش...!!! که لهگهله شادرهوان ئیحسان
پاشاشدا، بهدووان سواری نهسپی باوبوران دهبروینو لاوکی
بهچه مبهروزاری:

هتی مهرامو، لهشکرتی رومی زالمتی چوون، ترکی هاتن
داکمتن بازارو گوندا

زالمان ل ژور کرن، گره گرا باقروک و تهیاران
لژیر کرن، تفهتقا توپانو میرالوزان
خراب کرن بازارو گونده، ژبنده
هتی فله کا خاین، میرین مه کوشتن
مالتین مه تالان کرن، زارو کین مه سیوی هشتن
فله کا خاینه نه پنده

ئیرول شویناوارتی شیران، دواقی روقی
دخوینه پهپوکو کونده
فله کتی یه مان، خاینی یه مان
بیهختی یه مان، یه مان یه مان

لی وایی، لی وایی، هتی فله کتی...» (۳۲).

ئا نهو ساتانه گهزاره و زمانیان لیدهرده کیشامو ده گه فینو زرنچکیان
دهرده داو چاویان لیده قریپاندمو له مۆنیتهری رهنگی خه ساویاندا ناویان
دهزپاندم.. بهلان نهیاند هزانی که: من دروینهی (با) ناکه مو دالفهی
بیچوه چوله کهی دهرده داری سه رخه زمانان لینادهم؛ بهلام تهنیا نهو
نیشتمانه سهوزو خرپنو چاوگه ورۆنه یه م دهوی که:

رهنگی نهو رهنگانه م بز بداتهوو له نیو نهو رهنگانه شدا نهواری خوشه

خهونی خۆی بنوینی، به ژوو وشکانی سالانی خۆی ئاوبداتو له ژیر
 نووچکهی رهنگاورهنگا، له جهنگه و هاژهی رهنگا بزفرینگی و نه فراژیی،
 تا له سهر باسکۆلهی وهرزیترو له سهر لیاری لیوی گاوانو له ناو
 مشته کۆلهی کرێکاره تیکسراوه کان: گۆن برۆی و رهنگ بخهنی،
 تامیهری ئهم ولاته له بهندهری دیده خه مگینه کاندای، لهنگه به سهستی و
 کرووژمه بکا...! ئا! ئه و وهخته دهیانزانی گوشته زهوی ئهم دالغه
 یه کتوخمانهی من، گهلی گهلی له: کرێوه و ئاگر به تامترو له شالق
 بهرزترو له مۆرهی ئاشقان و له ئاوی روونی سینهی ته بهشی قهدی چیاکان
 به چیتر...!!

لهو ئەلنده بهرپێوارهدا، که
 شش ههزار کویلهی گه پناس و
 هاوبنکه، به که له کۆلهک
 له رۆماوه تا کابۆ، به دادو
 فریادهوه له چوار میخه کیشرانو
 به ته وهرزین شیلدرانو له سهر
 خاچا شور کرانهوه، ئه ره ژهنگی
 میژوو سواری چۆمه لهی
 ته ستویان بوو، سپار تا کۆسی
 دلقایم بهر له خۆی ماینه
 کحیله کهی سه ربهری! مار کۆسی
 بله وهزو به هر بواف سهر کهوتو

دانیشتنه که ب.

دلی دنیای خهوندیده کان ههژا... چهند وهرزتی بهر له ئه و کاوهی
 جگه ربرژاو سهری نه ژده هاکی خاکی مه زده په رستانی پژاندو په رسیلهی
 باخی بینه و او زیقاران پتگیهیی و بهسته له ک ترایه وه و خورمه بارانهی

خاکه ليوه، په راويزو په رگه ي بوجو باروو قونگره کاني ناودا... که
 سوکراتيش دهرمانخواردو کرا له هزار، سي سددو حفتاو نو بروده ليو
 زوله کو دلذوونو مشه خوړ، به زړه تاوان په نجه نومايان کردو دهماري
 فرچوکي لاورگه کان کزربوره وه... که (بابک) له کيوي (به د) دا
 گه مارو درا، (نه فشين) ي رزه لوك، نالا شپه په تووري خوي داچه قاندو دلي
 کرمناي نه ديتکه و وشکه پرنو حه رامزاده کان دا کهوت، چراکان کهوتنه
 فرته فرت، به لام نه کوژانه وه...! خو دواي چهند هزار وهرزيک که
 ته رازووي قه لاي (ههروه خ) ي ميوي بوټان سهنگه لا کرا. گلوتهي ناخي
 ده سته ستر اوان کهوته ليژيو کهوته شپه قوچي گابه رده کان: کاکه مدم
 بهرهنسکي ده داو خاترو زين گوناي خوي دهرني... تا به چهند گاڅيکي
 تر، له نارمي تاژي خه مليوي ليننگر ادا، چه کچه کيله کان برون به ناردی
 ده مباو قولبه ستران... هه ر له وهرزاو وهرزه دا شيخ عه بدوسه لام
 هه لواسراو ناراته شيرينه کاني نفرو بوو... سمکو به جنجر وکي چه په لوك
 به سه ره کان درايه بهر شهستي شه ستر... له تافي زستاني لافاوي به غدا دا، تا
 هه رهي مانگي مایسي سالي تازه سال، جهنگي شپه فمهندانه و دليرانهي
 (ديان بيانقو) ده ستي پيکردو دل به کريژو چيره دريژو تنگه ستورره کاني
 هه رهنگ زينچکاويان دهر داو به ملشوري پاشه کشه يان کردو هه لتر هه لتر
 بو ژير زه مينه کاني شانزليزي گه رانه وه و خيسانو خيورانوه و به شيک له
 خاكي کاکي به کاکي فيتنام له ناوي زينده گاني پاگژتربوو...! تا ده هات
 شته کان باشر تيکده ترنجانو خوله مينشه کان گري هه له پاسيان تيبه رده بوو
 و دهبووژانه وه... هيتله رو هيستيري اي کهوژه کاني ليکدانه وه و بييري
 ژهنده و گهنده لي هه لکه ندر... په ستا په ستا کهرپوچه سورره کاني
 کوشکي ره حاب خروسايه وه و شورشي ته موزي چوارده و
 ميشه نگرينه کاني ده مي يه ک خونچه يان ده مژي و راده موزي... باستيلي
 (نوگره) (۲۳) دهرو دهر وازه ي کرايه وه... پاکنه ژادو چه هره و چه غار
 پا که کان رژانه سه رسه کو... (مامه کهريم) (۳۴) به نامه زهر دو شينو

سووره کانی، به کارته رهنگینه کانی نیو جاننا شره‌ی دیرینی، مزگینی
 بهربه‌یانی له‌بو زه‌رده‌لانو به‌رده‌لانی ئهم ئه‌قینستانه ده‌بردو داستانی
 لافاوی گه‌لی بۆ خه‌لك ده‌گیرایه‌وه... له‌نواله‌ی چیاکانی که‌لبه‌چارو
 لاچینو قوبادلی و یه‌ریقان‌دا، تیتله‌و بینبیله‌ی رانه‌مه‌ری شوانه گه‌نمه‌رنگو
 قه‌د به‌بلریره‌کان تیر تیر ده‌کرانو کورده هه‌له‌ته‌بووه‌کان، به‌زیپکو
 زا‌کرونه‌وه ده‌بووژانه‌وه، سه‌روه‌ندی تازه به‌خشیان له‌نیوان به‌هه‌شتو
 دۆزه‌خدا ده‌کیشا، نه‌روۆزی کورد وه‌ک ترگاری خوینی شیرینو فیچقاو،
 ئاسۆگه‌ی کوردی (به‌خیربیته‌وه نه‌روۆزو به‌هار) ده‌ته‌نیه‌وه.. کۆمۆنیسته
 راسته‌قینه‌کان یه‌که‌م شانه‌ی هه‌نگوینیان دامه‌زراندو بوون به‌پاشبه‌ندو
 سه‌ربه‌ندی سه‌روودی لانه‌وازان... له‌یه‌کیک له‌مانگه سه‌خته‌کانی شه‌ری
 دووه‌می سه‌رجه‌مگیدا پارتی کورد، به‌هه‌موو تفاقو چه‌ک و خه‌ونو
 جبه‌خانه‌یه‌وه رووی کرده خه‌باتی پیروۆزی نه‌ته‌وایه‌تی... موسه‌ده‌ده‌قی
 دوکتۆر به‌ده‌س بیچارو رووه هه‌رزه‌وه‌ره‌کان به‌ندکرا، خاپه‌روۆکه‌کان
 به‌به‌شه‌شانی ناوخویان، بۆریه‌ماره‌ی نه‌وتیان هه‌للووشی... له‌گه‌رپانی
 چوارچرا‌دا، مارده‌خۆره‌کان هیلکه‌ی دوو زه‌ردینه‌یان فرده‌کردو مه‌بابادی
 نازه‌نین، وه‌ک هه‌تیوی به‌ره‌تاوی لیها‌تو مووچه‌که‌ی مشک‌ی و قسلی
 هه‌لقه‌چاری: له‌چاره‌کانیدا زۆر به‌مه‌لوولی خۆی ده‌نواند، کورده
 مه‌رده‌کان تازه به‌تازه سه‌رله‌نووی زینی ئه‌سپی شو‌رشیان ده‌دوری و په‌یژه‌یان
 داده‌ناو به‌ره‌و شیدی خۆر ده‌بوونه‌وه، په‌نجه‌بازیان له‌گه‌ل گه‌هی گه‌روباو
 باروفا ده‌کردو کاژه به‌فری به‌رده‌م ده‌راوی می‌رووی کوردییان راده‌مائی و
 ئه‌سپه‌ره‌سه‌نه‌کانیان که‌وتبووه حیلاندنیک‌ی بی‌ئامانه‌وه قه‌نداوی به‌ختیان
 ده‌نۆشی و گه‌ریان بۆ لاوژۆکه‌ی زه‌نگۆلی ئازادیخوازان شل ده‌کردو
 له‌هاته‌هاتی فارگۆنی عه‌ودالانی مافی مرو‌ف و سه‌ربه‌رزی و کولیره‌ی
 گه‌رم و رووناکی و جوانی‌ی بوونو له‌چریکه‌یان ئه‌داو به‌ده‌م شمشاله‌نه‌ینی
 شوانه کلاشقروچه‌کانی ده‌شتی قه‌راج حه‌یرانی: «حه‌یران به‌کینه‌ده‌ریتدا
 هه‌ربریم، به‌کچه‌کاری ولاتی کۆیی، هه‌ر که‌دایم عاشقن له‌مه‌رجانو

مۆرى، دەبا بەژنى نازدار حەيرانى لەبۆمىن بمىنى، بەوان کارمامزەكانى
شاخە رەشى، كۆرەكەى دوو مانگى، ھەر كە دەولەو ھەرتىن لەسەرى
ھەرەجەو بىستانەى، دانى ھىواران، ھەموو دانى ھىواران ئاوى خۆيان
دەخواردەو لە: جۆگەى سەعیدئاغا، چەند شیرنە: شو لەو ھەرى خۆيان
دەھاويشتە زورگى كاوئە ساتوورى...» كەچى لەملايەو گەلە گورگە كانى
سیاسەت و پیرە گەمبۆئە كانى كارتلى رەگەزپەرسى، مافى كوردییان،
بەچەند جارو بەدەسندو ھە دەستەوام دادەناو بەگرتى پچر گوتى پچر
دەیاندا دەستى و بەھەراو چەپلەو فیکەفیکى ناو میکرو فۆنە دەمشەره كان،
خەلكى ساویلکەيان خاشەبەردە کرد... ئەو دەرمانەى كە دەرخواردى
سەر کردە كانیاندا، لیان دەشاردەو... زیلان و سۆریا و داكاو بەردەركى
سەراو نۆى حوزەيرانیان پتەئەبەردەن.. بەبەنجى زپەبرايتى بیتەوشیان
دەکردن و مۆرفىنى ھارخەباتى و ھارچارەنوسیان لەریشەگەلى بنا
گوتچکەيان دەدان...! كەچى ئەشاو ئاھورای خەلكانى شۆرشخراز، ھەر
لە بنجدا کوتانو ھەر لە ئەفرىنى ھەزاران پیرشالیارى كوردایەتى
بوون، قسە قۆشمەو گوللە ئاژنە كانى ماموھتكى نەتەوايەتییان بو میتروو
دەگتیرایەو ھە بەرز... بەرز.. بەرز ھەئیان دەروانى...!

وینر ای نهم هموو هزارو سهر
 سوراخو تیرامانه بهتقلوددهوم،
 چه لناچهل، ره شهتای
 گورچکبری هلههستهیهک
 دامده گریو چاوی میشکم
 ژانورووری تیده کهویو
 واههزاره دهکم یا وای بز
 دهچم: نهم هموو چه لوروهری
 نهم ناده میزاده خارپراوه،
 سهر گوزشتهو جو شیری حانه
 چه پشه تیه کهی، لهه مریو قسلهوه
 سهری هله داوه، لوروتیشی،

هاوهزاره کهم.

توز کالیک له باو که ناده مه تور هله دراوه که لاینه داوهو ههر بز نهویش
 ده زقریته وه...! هزاران هزار ساله له نیو شوراخی نهو ههرییهو له سهر نهو
 ههرییه دا، ده خولیته وهو ته پاورتلیه تیو نه فرهت دوای نه فرینی لیده کریو
 په ژمرده یهوه ده یهوی بلتی (هم) و به ناهه قیش په رده هاویژتیو به فالکه وتوووهو
 بهر خور که بهر دیده ی گرتوووهو خه ونه ساته کانی به تالو قالو نالووده ی
 وشکه درو بووه...! گاغانا گاتی که سهر و سوسه ی نه ستیران ده کا، لاتراسکه
 ده بیو قوره که بهر چاوی گرتوووهو ده گری...! که شارستانیو ژیاریش
 بنیادده نی، نهوا ههر رموودی قوره که یهوه ههر له سهر قوره چه مکه
 بهرزه کانی شی ههر بهو قوره سواق نه دا، به توپه قورو ههری، شاران
 دادمه زینتیو هندی قسه ی شاتوپاتیش ده کاو ناوی هزارو رهوشو فلسه فیهو
 نایدیولوژیاو زانستو ته کنیکارو میکانیکای نه لیکترونی لیناوه...!!!
 نهرتی من نازانم چ جیاوازییهک و له مپه ریک له نیوان شتلجاری زه کوره کانی
 سومهرو پایگه کانی نه هرامو لالهزارو پایگه پولاینه کانی نیویزک و
 توکیوو پاریسو موسکودا هیه؟! کتی نالی نهو کهوده نه ی که ناوی

جەنگىزخان بوو، نەچرەتە دۆنى ئەو تررومانە بەھاژوواژەي كە:
ھىرۆشىماي خارخار كەرد...؟ ئەي چ جودايىەك لەنيران ئاتەشپارەيى
يۆليۆسى قەرالو ستاليندا ھەيە...؟.. دە كىرنى جۆرە گۆرانىك
لەشتىوازە كانى ژياندا ھەبىتى: لە رابواردنو لەشخوواژى دا ھەبىتى، بەلام
ناخو رەفتارى ئەم ئادەمىزادە قورپىنە، ھەر قورە گۆرىنە كەيە...! ھىشتا
(ئەو) تارىكستانە كەي تۆز كالتى روژن نەبۆتەو...! ژوژ كاساش ھەر لەنير
قەپىلكە رەقەنە كەيدا، ناھەموارى دە كاو لەدژى (من) ى خۆي وەستاو...!
ھىشتا ھەر ملھورپو پەتیارەيەو بەرەنگارى (من) ى جىھانبىنە...! (ئەو) ھەر
ھەو ھەسرانەو لەدژى (من) ى رىكوكۆ كە... ھىشتا ھەر سەرھەزىو (من) ى
ھەزرخواز پاوان دە كا... ھىشتا ئەو (ئەو) ناكۆ كىيە كانى ژيان پىشىل
دە كاو لەسەر ووي شوپىنكاتەو ھىش ھەلدە بەزى و دەلەيزى...!!
راستە! ژيان لەسەر كەوتەندايەو لەداھىنانو نۆژەنيە كى بەردەوام دايە،
بەلام وانىيە ئەم پەرەسەندەنە ھەموار يا ناھەموار، يا رىرەو تىكى ئىستەرەم
بىت، يا بەرەو پىشەو، يان بەرەو دواو ھەبىتى... لەوانەيشە ئىمە لەو رىرەو
ھەر حالى نەبىن؟! ئەگىن كى من و تۆ ئەخاتە سەر ئەوقىياتە كە گرايە:
ئەو رىبازو رىرەو دىترەيە: وايەو وادەبىتى و دەشجى و ابىتى و اش نەبوايە،
وانەدەبوو...!! كى نالتى ھەلچونىك نەبىتى بۆ چەپەلا، يا راستەلا،
ياخولخولەي ئاشە تەندوورەي پىچەلپىچى نىو پيالەيە كى زەنگەردو
نەبىتى؟ نەرتى پىم نالتى: ئەم مېژووە گۆرستانو گەنياو، ئەو ھەموو لاشەو
خاوەن ئايدىو لۆژياو فەلسەفەو كارانە نارشىتەو كە: تەنيا چەند دىرىك
لەسەر كىلە قەبرىان نووسراو ھو بەملىكە چىيەو داواي لىبوردن لەخولای
گەورە دە كەنو بەس...!!!

من پيم وايه: زانستو
 ته كنه لوزيا، نهك وهك
 هه لوتيتكي فلسفه يي - به لكو
 وهك فاكتيك له بهردهم تاسه ي
 گل و قورينه كه ي ئاده ميزادا
 نووچي خواردوووه و دژه بايهك
 بهردهمي گرتوووه! ئاو هزيش
 به هه مورو كه تيگوري اي
 ژيبريژي و ئه بستر اكو
 بارستايي سي به ره قورسه كه ي
 خويه وه، نكزي بزدوووه
 هه پله گون و هه رزه نروسه كاني

هه ي لاسي:

ئه مروي فيكريش زور باش له مه حالين، ئيديولوزيا قورميش و
 ئاماده كراوه كهش نه يتوانيوه وا لهو ئاده ميزاده قورينه بكا، تا بزاني
 بهوردى و زور بهوردى برواي به چيه و به چي هيناوه و برواش به چي بيتي و
 پشتي پي به ستى و به هار هوشته كانيش بوون به بنيشته خوشه يه كي كلاسيك
 ئاميزو به ته راتيني مشكان و گه راي ورده كرمي تيكه وتوووه...!! سؤفيزمي
 فيكريش زور له بهردهم ناقولا بووني ئامرازدا دهسته پاچه يه و دوش...!!! ئا
 لهم قالويه وه په رژه نگه كان سه رشارده گرن... هه ره لويوش يه كانده رددو،
 دله شكسته كان هه ره له: شپينگله رو شوپنها وه ره وه بگه ره تا كير كگار دو
 سوريل و گروتى و هيكللى، به شارو كردنو به زايه له يه كي زه قوزوپه وه،
 كه ره ناي ترسو بيميان ليدا وه، چونكه: «زانست ئاده ميزادى كرده
 نيمچه خوايهك، به ره له وه ي شايسته ي نه وه بيتي: جارتى، هه ره ته نيا جارتى
 بيتى، به ئاده ميزاد...!!!» ئا نه وه تانتي يه كلا كه ره وه ي هايدرژيني قورسو
 يهك له وانه ي بؤمباي نه تومي پاوان كردوووه، پر به قه مزچكه ي ده لتي:
 «بوتان ده نروسه تا بتان ترسيتم، من خوم ده ترسيتم، هه مورو زانا كانيش

زالهيان تره كيوه، ئەم زهوييه پەر هەلاويشتووو شۆراخه كەي كە بوته
مايهي ترسو خانەي نادلاوايي، تو بلتي: كاروانه كەي بهرهو كوتو
به تيژبالي هەنگاوبني...» ئەم «مروقه قورينه هەر هەموو كچيني
سروشتي لهوتاندوو، خوئي به گورگي لهدايك نهبووه، بهلام بووه
به گورگو گورگيكي هەرەژو هاريش...!! كۆلۆمبس و ئەديسون و بيكونو
داروين و پاستور و ئەواني تر، دەيانزاني چۆن دەسپيكن، بهلام
نهياندهزاني هەواري ئاورنگه كەي بهرهو چ زونگو زەليكه...؟! مروقايهتي
ئەمرويش هەر لههەنري چوارەمي پالەواني شانۆنامەي بيرانديلولو دەچي،
كە: نازاني شيتەو لەنيو كەولي ئاوهمنديك دايه، يا هەر ويستوويهتي
چيژ له شيتايهتي خوئي وەرگرتي.. هەر ئەو مروقايهتەش نازاني لەنيوان:
راستي و ناراستي، جواني و دزيوي، رهشوسپي و خيروشهردا، هەلاويرديك
بكاو رينگاوريچكه ديماگوگيه كان رووبهرووي بوتهوه...! تو بلتي:
هنرييه كي گز نهسەر نهبي و نهيهوي شيتايهتیه كەي بهزموونيني...!؟

گولبند دهه کیم

چ جاری فرۆیدو ژیدو مۆریک و
میکافیللی و گۆتی و دانسی و
ویلزو برگسینکم نه خورتند و تهوه،
چ جاری به کرو ماتی گویم
بۆ چایکو قسکی و باخ و برامزو
قیردی و سترافنسکی و قاگنهر
نه گرت، چ جارینکیش بۆ چند
ساتی چاوم به تابلوکانی
ئهنگیلزو سیزانو پیکاسو و
سلفادور دالی نه گیرا، له پشتو
لهپاش نه موتالو

ته ماشا و تیرامان و بیستنانه دا، له چا و تروکانیکا ههستم به نیرینهی
نازاریکی کوشنده و نیگهرانی نه کردبتي، نیگهرانییهك كه:
به دووربینه که ی گالیلو پان پان ده بیتتهوه و بهرزهنی کیشانه که ی سر
پهنجه ی نیوتنیش تهواو تهواو داده کشتی و له سپارهکانی دیگارتو هیگل و
کانت و مارکس و سارتردا، ده بتي به جوړه (نه تاییزم) یك و بهس...!!

ئه مړوی مروفایه تی وهك پالنهوانی چیرۆکی (کیشه) که ی کافکای لیها تروه،
تاوانبار ده کړی، که چی نازانی بۆ؟ که حوکمیش ده درنی نازانی بۆ
حوکم دراوه...؟! که به ته ورداسه کهش که لله سهری ده په رینن، جگه لهم
وشهیه (ك) ی پالنهوان هیچی تر نالتی: «ههروهك سه گ، وهك سه گ چون
ده توپی نه ئاوا...!» ئیستا ناخی ناخی مروف وهك (تانتالوس) ی نیر
ئه فسانه ی لیها تروه و بتي ره گوبنه مایه و نازانی به ره و کوی ده پروا
سه ربه کوپیه و خوی کپیه و له ته نگرده دا نه بتي چی بکاو چی بتي و چون
چونی...؟! تو بلتی: نه مه کوتایی نه م سه رلیشتیاوو نیگهرانو ئالوزو
قورینهیه بیت؟! تو بلتی: هه ره له (شیوا) ی خراوه ند نه کا، ساتی
که سه ما ده کاو تهواو سیامه ست ده بتي، هه ره هه موو و هه چه و گیانله بهرو

زینده و هره کان له ژیر پیدایا هه نجن هه نجن ده کا...! ئای! که چند
سه ریشه کاتی که مام بیر اندیللوئی ئیتالی دی و له شانۆنامهی «ئاده و
حهوا» دا کوتایی به مروقاییه تی نههینی و ته نیا «ژنو پیاویک» ده خولقینی،
که چی نه و دوانهیش به دل بیر له شارستانیته دارماوه که ده که نه وه...!
ئاخو بۆیان ده لوی نه و گوناوه تاوانانه دووباره نه که نه وه، که با پیرانو
دا پیرانیان، کردوویانن؟ داخو نه توانن له سهرووی شارستانیته له شه
قورینه که وه بن...؟!

خومار ده که م:

تائیستا نه و مروقاییه تییه
خه ونه بینتی و چاره پرتی (مهدی
المنتظر) ه...! تائیستا
کوماره کهی نه فلاتوونو شاره
پیرۆزه کهی فارابی و شاره
شیرینه کهی ئیکاری و یوتوپیا
مۆرو نه زموونی دهسته
ئوتیادی نه مه ریکایی،
خه وه نوو چکهی مروقاییه تییه...!
هیشتا نه زانراوه (سوپه رمان) ی
نیشتی، چ جو ره سوپه رمانیکه و
له چ قورپی دروستکراوه؟!

نه مروی مروقاییه تی له بهر فشاری دووریان و ده پیرانی چهن دین چند
لیکدانه وه یه کدایه: مروقاییه تی زانستی، مروقاییه تی مارکسی، مروقاییه تی
ئاینی و مروقاییه تی مروقو مروقاییه تی وجودی و مروقاییه تی نیشهیی...!
ناشزانی کامه یان هه لبرتری، که هه لیشده بترتری ده یروخینی و له پاشا
ده یخولقینیته وه ئینجا پارده یه کی قایمی بو ده کاو له پاشا
ده یروخینیته وه... ئینجا و ئینجا وه مدیس... باز... هه مدیس... باز...

به‌مه‌ش هه‌مدیس... باز... باز... باز...!! و واده‌زانی شتیکی به‌شتیک
کردوووه...! که‌چی ئه‌وه‌ی کردوویه‌تی ته‌نیا و ته‌نیا ده‌سخنی دله
چکۆله‌ی چۆله‌که‌یه‌که‌و به‌س... وایش ده‌زانی ئه‌مه ئه‌وپه‌ری سه‌رخستی
په‌یامه‌که‌ی هه‌رۆفایه‌تییه...! ئا! ئه‌هه‌رۆ: له‌شو ئامراز و ماده‌ه، به‌جۆریکی
سه‌یری و اگری و گرفنچکی تیکه‌وتوووه و ئاوساوه، که‌مه‌گه‌ر ته‌نیا
ئاوسانیکی هاوسه‌نگانه‌ی رۆح و گیان جی‌ی به‌گریته‌وه...!! ئا! ئه‌م
میکانیزمه‌ به‌گورمژنه‌ پیداوێسته‌کی زۆری به‌تیوسۆفیزمیکی هاوچه‌رخانه‌ی
نه‌رمکیش هه‌یه‌و چاوه‌ چاویه‌تی...! ماده‌ه‌ش پیداوێستی به‌گرشه‌کانی
یه‌زدانی مه‌زنه‌و جه‌سته‌یش ده‌بی جاری پا‌کبرونی بدا و ئه‌وه‌نده‌ دلاودن
نه‌بی...! ئا ئه‌و ساته‌ ئیمه‌ی کوردیش له‌ژیر ساوسیه‌ری شارستانیه‌تیکی
هه‌رۆفانه‌دا پیراده‌کیشین و ده‌سینه‌وه...! تو بلی‌ی: وابی!!؟

خانه گول:

گوتیان: کورد له بهر هی که وه،
خوی نایه وی زامو دهرده که ی
تیمار بکری و ساریژ بکریت،
وهک چاوه، بهر له خوی خه لک
ده بیستی، به هر اوزه ناوه سهری
له خوی و له خه لک و خوا که ییش
شیواندوه و بروه به
بوو که بارانی و به پهرتزه جاری
کاره سات و کوتو زهولانی
له هه سترو له ده ست کراوه، که
سیره بروه و دلی کیستی
کردوه و تارای خهونی

نالرو الای بیژار بیژار کراوه...! دیار به کریکی فرۆشراوو سابلایخیکی
ده سرفه فتو خانه قینیکی هه له ته کراوو سیواسیکی قانگدر اوو
هه یبه سرتانیکی فرستراوو باباشا سواریکی هه ترا سراوو کیوه ره شیکی
هه راجکراوو پشتکویه کی پشتکاوه...!

گوتم: وایه وایه.

گوتیان: زیندوو کوژی، مردوو خواستن، هه ندیکتان ناگری بنکاو
ده مییان پر زهنگه سوره یه و ده سنیژی ته م و ته ونو نانی کونماسی ده خونو
پاسی جرتاوه یان پی باشه و جاشایه تی به بیرو خامه و به چه ک و به تاین
ده که ن، به هه زار ناوی سورقه و شان و تانجه رو پاک نابنه وه، شورشو
کوردایه تیان له نیو سروودی سرو پیره و پروگرامی گهلورانهی روژانه دا
خنکاندوه.. فرچکدرای گیانی ژیرده ستی و چاوبه ستی و سهراسیمه ی
ناورانه وه و به تی به تی و وایه وایه و ماخولیای پووچن!

گوتم: وایه وایه!

گوتیان: بریکتان بسکه ی سمیلیان دی و تو زقالتی چیه، هه ر به خه ونیش بیر

له رزگار بون ناکه نه وه و باویشکیشی بو نادهن، چهز له هه لپه پر کانی
شاخان و هه لگزانى نه و دوندانه ناکه ن که: مهرگو ژيانى تيدا سویندراوه!
گوتم: وایه وانیه!

گوتمان: مایه ی هه مورو ناژاوه و دهه و داورو جر توفرتو ته قینه وه و
بوو که شوشه ی دهستی نه ملا و نه ولای بهر ژه وه ندیه کانی خوره هه لاتر
خورنشینه... خوی کردوه بهریخوله کویره ی داستانی ره شه ساله کان و
به ته پوتوی گفتم و زه درو شاخداره کان!

گوتم: وایه وانیه!

گوتمان: هه ر به رزگار هوه، رشته ما دواى رشته ما، جهنگاوه رنو، کهم چهز
له شارستانی هاو چه رخ ده که نو رموودی خورین رشتنو له ئاسنی چه و جوش
ره قترن، کاریزی مهر گه سات و ناوینکی بی نازنارو خوله پیزه یه کی بی
پشت...!

گوتم: با نه مهیش وابی!

گوتمان: لهم رزگار هه نه گوست به چاره دا، کویرانه پینگاڤ ده هاو یترتی...!
گوتم: وایه وانیه و به لام... چونکه کورد ئاسمانی دورو زهوی سهخت و
چرمساوه و بندهست و بیدهسته، دهستی دهستی پیده کری و فیته به دهه وه ی
پیده که نو هه ر روزه نا هه رساته به جوړی ته فره ده درتی...! نه و نه یاره
جیوه تیکرا و انه ی که له قرتانندی کلکی ماریش لارییان نیه، له بهر ده م
مزی ره وای نه و دا، ده میان چوته کليلة، ناگر له کای کوئی بهر ده ده ن...
نه م کره ده کاو نه وان خایه و مایه که ی ده خون بروه به مانگای شیراو
له ماله که ی خویشی مافنگی کراوه، وهك ژووژووش جهنجالن...! به لام هه ر
لامه ر لایى لای لیکه نه وه، دهستی سپی پیوانه ی بو در یتر بکه ن - گهر
کردیان!.. نه نجار ده یانزانی که نه ملایه مان تات و نه ولایه مان تاته،
نه شهاتوین به شه ماله گرته وه و به کشتهك و به دو عا پشقل بکهین به خورماو
نه وانیش کلی چاویان نه ده رفاندین و بو ده سمالتیک ناگرییان له قه یسه ریهك
به رنه ده داو ناژارو گهنجی ویرانه یان نه ده دزین و هه لداشته ی گه زه نده و

نازاری سیاست و رهندي چوڻو قاقراڻيان نه ده كردين و وازيان له داوو
 دوزو دهسكهنه و داوه كانيان دههيناو پزوو دهست و حيزبگيره كانيان
 له سر نه ده كردينه سهر دارو به گهرومه ي ئاشاندا نه يانده بردينه خوارو
 ئاشقه يان لينه ده كردينه ماشقه و كوښكو چه پريان لي نه ده رو خاندين...!
 كه ئيمه له ژوورپا بو دوزمنانمان ده چووين، نومان له ژيراو به پيدزه كي و
 پاچر كي كنه يان نه ده كردو بومان ده هاتنو بايان نه ده دايه وه و شهويلا كيان
 نه ده شتلاين...!! ئينجا بو يان ئاشكراده بوو كه: كورد چون هه راسان
 كراوه و چونيش له سر كيردو هه ساني خوينفروشو و خوفروشاندا،
 شه قوپيل ده كرى و شاره گه ي ده پرن! ده شيانزاني بنراشه ي ناسنامه ي
 مروقي كه و نارو و خه موكي نه وه ي خوړ، چ ناسنامه يه كه و شهندهش له مهنده
 كه متر نيه!! ئاي! نه و روژه ي كه كا كلو تويكلى ده رده كه م بو داژهن درا،
 كه و تمه سر هه وه سي گه رمين و كوستانى هزرى به ره هه سته، له پيناو
 دوو چاوى خه نوښكو ره شكز كه ي بارگه و بنه ي عيالاتى سه ربه ره و خوارو
 سه ره و هه ورازى زيندى تا فگه و چلووره و په روانه ي سوورباو...! خو نه و
 ده مه ي كه به هه زار شه ره شق «ره گه زنامه» ي نه م ولا ته يان پي به خشم،
 مه لاژووم ئاوساو ده ر كم به بيولا تي خو م و به خاله خه مه يي خو م و به بي
 نه ژادى خو م و به به يتي بله ي كاره ساتى «ده رده كورد» كرد...! به لام نه...
 نه، نه ي قه فه گولى بو نرپيژى سو سه نبه رو بيژانو شه سته په رو تنه و
 لاله باسو و مالتوچه و ياسه ميني سپى و شاته ره و گولته باخ و مهندي و سيوره و
 كنپرو گياسينه م و نازنازو تاليشكه...! وه ي هه وار گه ي ده ره به هارو قومري و
 پوړو قازو شه هين و تيترو اسكو قه رسيله سه وزه و دي لوښكو گه له خه رمانو
 زورگو ته لان و كهنه و لهنه و بي شه لان و راو شكارو ره ويلى كه له كپوى و
 هيتلانه وازه ي تاقتا كه ره و ده رووى كونه كو ترى چاوشين و مادوښكو تيزانگي
 شنگو ئاله كوښكو سه رمه شقى زه مبلفرو شو و شوړه لارى زهنه و برايمى مه لا
 زيندينان...! نه ي بنارو به رزايى چوم و زهنه و لو هوبه و هه وارو ره شه باو
 كه ره سي سه و رهنه ژنى ده سته و خه نجه ر... نه ي ترسو له رزو كه شه هه ورو

بهرده تراویلکهی خهیاآ... وهی لانهی خشندهو فرندهو گهزندهو بالندهی
 بهرزهفر... مهدهد نهی بهربلاوو بیوهژنکوشو باوه پیاوو نهدارو تیرو
 تهژی... دادو مهدهد، وهی قهرسو نهیم نهیمو بی هیز... مهدهد نهی
 ئاگرناک و مهدهد کوردی بیندریژو چاوزیتو ئاغونوشو بهرزهبلیس...
 مهدهد کورپهی مژگی مهدهو چاوروشنی نهتهوهی نهرووز... دادو مهدهد
 نهی کزمهلانی سهرازادو راساو فرو سمیندراوم... مهدهد مهدهد مهدهد
 وهی دهستهسواری تولازی فره رهنگ...! نهء و نهء، منی گوریس
 ههئوتیزهنی سهودایی، سویندهو سویندیککی کرمانجی: «بهئیزی پاک،
 بهپاکی رووناک، بهچلو چوار هزار پیغمبرانی ههناسه سواری
 خهمناک...» ههموو میهر و خوشهویستی خووم، پیشکیتی تو کردوو: بو
 زاروکه سهراسنهو فره شیوهکانت، بو بهرچیلهی کهلهشیری ههراتیت، بو
 سرتسکهو پشه پایزهو کارژوتلهو شهکهنیرو هیزهروونو گیسکهمنی و
 نهستوروشینه شاهزو درهختی داپروزقاوت، بو نهستیرهی ئاسمانی
 سایهقهدارو تلاشه سهنگی نیر کانیاوه ههئزیپاوهکانت، بو توو بو
 دواروژت، بهدلآ واییهوه، بهبهشه سوورهکانی میرگو دههروبارو
 کانیکهکان دهچنم و بهکاغزی بافره شیرازه چنی دهکهو بهخهلاتو بو
 روژی رزگاریتی دهنیرم...! ههچهند تو لهدیمهندا «بیتکس» دیاری و
 گهزافو لافی نه چاخذت پیلینادرتی و هک خهتکانی تر قوزه کهمتیارو
 جگه گورگت پی نیه و هک نهوانیش خه سووک نیت...! بهلان لهدلی هه
 ههموو نهوانهی تووشی لیتژ ژینهوهی «دهرده کرد» بوون، خاکه تفتکارو
 ترشکارو بوئداره کهت رهگاژوبروه، لهپشت پستی چاوهکانتا سهرههئدانی
 خوورو خهونی خهملیو دههوزینهوهو پهنامهکیهکانی شورشو هروژ رهنیو
 دههئینو شنگرو شیوائی داماوان دههئینه کۆلو کالار پالآ و زهنگالیان
 دهپی دهکهین.. وشه میرو زهردو خهستهک و سهوزو خالخالی و نیرگز
 نیگاکانت، لهدوا شهوهزهنگی پاشهروژی رختی جوانتا دهبریسکینهوه...
 بوئه نهک هه بهزمانی زام و بهزامی زمان، بهتکوو بهههموو زامو

زمانه کانی سەرزەوی دەلیم: تۆم خوشدەوتی.. لە فەرھەنگە کانا بەدوای
 ئەو وشە ریتزپەرانی دەگەریم کە: بەقەد قەوارە میھری من بێ و
 میھەرە کانی من و تۆی تیدا جیبیتەو... لەم تەمەنە چەقوتەفەدا بۆ تۆ
 ئەخەنم و شادەمەرگ دەبم و بۆ تۆش دەگریم..! ئەی پارزۆنگو سەربەندی
 ھاوار و لالانەوکانم، ئەی بیستانی ئارووی شنگو تروزی گولبەدەم،
 ئەی گۆرانییە تەریو کە دەم کەمانجەژەنە کوردناسەکان.. دلمان
 دیاری تۆیە، کەللەمان، هیتسکمان، خوتین و فرمیتسکمان، بۆ دیداری
 نەخشە تۆی رەوانە دەکەین.. لەمەودوا بەرینمونییەو وەك جگ
 دەچەقین و دزەخەنەکان داناخەین و هیچ خەمیکت دیزە بەدەر خونە نابێ و
 بەرۆژە رۆژە تاکە ساتی بەفیرۆ نادەین و دەنگوبەنگمان هەلدەبیرین و سەر
 رشتەدار دەبین و باو دەستین و ھەموومان ھاوئامیژەن و لەبەرنیسکی
 ئاوینە بەندتا تامەزرۆتر دەبین و بەرەو میژووی سەرلەنووت بانگرووز
 دەبینەو.. لەمەولا ئیمە تێمە چوار گورچک، پشت ساردنابین و ورینگ ناگرین و
 بێ چوون و چرا چەرخیان لەچەمەر دەکیشین و ئەسیر و ئەبیریان
 دەردەکەین و دلاوتیان دەبیرین و دەیانخەینە دەو بەشکە..! چونکە تۆ
 خوتنگر و خوتنە ستینی ئیمە، بۆیە داوای کوردستانی ماچو
 کوردستانی چاپر کوردستانی وشە گواراو کوردستانی مروقپەر و ھەری
 دەکەین...!! ھەموو ریتساو رەزەنیکی ترشاوو ھەموو بیروپرایەکی
 جافیلۆک و ھەموو تانەر تەشریتی نامەردان شاربەدەر دەکەین... ئەو گاقە
 لەناخی ناخی ناخی ھیلانە ھەردوو کاسە چاوتا، بلیۆن بلیۆن قازو
 قولینگو شالووری شەیدا لەشەققە بەلدەدەن و تپتپ لەپەرپەرۆچکە
 ئاسمانی سنووری شیرازەبەندو رەژوورپێژ کراوتا، لەنگەر دەبەستن!! ئەو
 گاقە سەری دلمان دەھەنووی بەشابالی خۆمان لەشەقژن و زاخاوی چاوی
 مێشکمان دەدەین. ئەو گاقە دەتوانین فیل یخ بکەین، بەقسەو پەیفینی
 جوان، بەرەوشتی بەرزو تازەو بەبیری پێشکەوتوو بەردبکەین بەئاوو بیئە
 ئاوینە ئەسکەندەر و بەجامی جەم و بەسەتەلایت و لەگەردنی گەرداندا

رازەكانت بدير كينين...! قى دەم بەبىي خوشەويستىيە كى مەزنى بەرھەر او ،
 پەنجە ناكەين بەئاوا... ئىتر نالىين: ھا ئەمە مىلى ئىمە و ئەمەش مشتوى
 چەقوى ئىرە...!! جا خو منىك وەك تەيرى «زەردو شامى» بەشيلەي شيرىنى
 ھەنجىرە ھەوين ھەلاتو وەكان، بادەي سەر خوشىم ھەلقوراندبىي، نە پشت
 تىدە كەم و نە ئاژاژ كى دەمگىرى و نە چا و دەنورقنىم، تا ئو رۆژەي نۆرەم
 دى و «بابا نەورۆز» ي ريشپى نوقل و نەبات و گەنمە سىپلە و دەستوردىارى
 بەسەر منالە فرىشتە كانى ئىمەش دابەشە كا، پاسارىيە ئاگرىنە كان
 دە كەونە جريواندن، تا (خدرى ز نەدە) ي ھاوچەرخ دىتە ھاناي
 بىدەرەتان و لىقەوماوانو (گۆدۆ) ي خوشەختى كوردىش دەگاتە بنوار...
 نووچ نادەم و دەستە وەژنو نابم و تاس نامباتە وە... منىكى چارچەش لەلای
 بابا تايەرو خانى دا وانە كانى مەترىالىزم و ئەتايىزم خويندبىي، لەلای
 جزىرى دا سىوم خستىتە رووبارى ھەرماس و بۆ سەلماي ئازىزاني بردبىي،
 لەپەرستگەي نالى دا بەنەشئەي نىمنىگا تەبعم تروندبووبىي و لەلای
 مەولەوى دا ھەلرەداي چەشمى خاتوون عەنبەر بووبم، لەلای مەحوى دا
 بروسكەم لەناحەزان گرتبىي، لەلای شىخي گەورە دا ھەمەي وەستا
 فەتاحە كانم راونا بن، لەلای پىرەمىردا تارام لەسەر رووى بەلقىسى
 سلیمانى ھەنگرتبىي، لەلای ھىمن دا بووبمە بستۆكە سنوورىك و لەلای
 گۆراندا، گەل پەنجەي تاوانى بۆ درىژ كەردىم: لەچلەپۆپەترىن
 بەردەبىروى سەر كىرە كانى شىرىن و زۆزك و پىرەمە گروونو سىپانو
 زەرزىوانو بىسترونو دىدەوانو ئەرارات، سەيرى پەكىنو پارىسو
 واشنتون و لەندەن و تۆكىو و مۆسكو بکەم، بىرھاي بىر يەخەبەردارى
 تۆنابم و فەرامۆشت ناكەم و دلدارتم...! ھەزارانى وەك «عەلى شوون
 ھەنگر» رادەھىنم، تا پىي بەبىي بکەويتە شىرىن دزو پاشدزو چە كەمەرەقە
 شەرىنگىزو كلاوسوورو كلاورەشە دلرەشە كان...! چاوە كانى (كچە
 نەغەدە) بەقەرزو وەردەگرم و ھۆن ھۆن فرىسكى خەنەبەندانى تۆلەي
 جوانتى بۆ پىتھەلدەپىژم...! جارى ھەزارى وەك (مىمى) (۳۵) دەدەم، تا

ههسانی ئەوکی خۆی بساوی و چریکەینکی شیوەنشیرەیی بەسۆز لە (بەندی
تۆلە) لەسەر گۆری شەهیدە بێسەر و شۆینەکان سازبدا...! منیک که:
«تۆزقالتیک لەو تەویرەیی یەزدانی مەزن نەزانم، کەچی هەموو شتی
دەربارەیی دەردناکی کورد تیگەم...!» نالۆی و رینی تیناچی ساتوسەوات
لەسەر بکەم و ئەوێ مەزاتت بۆ سازبەم و لەقەلەزگت بوەشینم و بەرد
بخەمە نێو کانی و نانت بخۆم و ناندیتت بەدێم...! منیک که هیچ کەسیک
بەشانوباهووت هەلنەدا، وەك نیرە کەوی ناو خەرەندو هەلدیرەکان بۆت
بیمەسەر قاق بەقاق... سەدان سۆناتاو کۆنشینتۆ بۆ خەونی رازراقی
سپیدەیی پاشەرۆژت بەهۆنم و هەزاران قەتار و ئەللاوہیسی بۆ دیداری
جوانیت بەهۆنم و بچنمەو، لەسەر تەختە شانۆی ئۆرکسترایەکی
کوردانەدا، لە کەرنەقالتیکی بەهاراویدا، بێم بە مایسترووی دنگەرمتو
سروودی (ئەیی رەقیب)یککی تازەترت لەتەك دەیان لەیستۆک و گوڤەندی
رەشەلەکی: سەنگین سەماو قلیمچۆک و شانیشەکی و خانم مەرۆو سۆماییی و
بەدەم هەزاران دەسمالی شین و سوورو مۆرو سپیەو، لەمەزری فراوانترین
جفزی بالیدا، لەگەڵ شەپالتین سیمفۆنیای دەردەکورد، دەردە کوردت
بۆ بنوینم...!! هەیی هەیی! نیگابدیرە: کە تامی رزگاری تۆ، گەلی گەلی
لەتامی داستان و کژەبارانو بۆنی خاک بەتامترە... بۆیە ئەز تۆم بە سەوزی
دەوی: سەوزبێ وەك چاقی خەوالتووی کابانە کوردیکی زەندەبەبازنو تل
ناسک و زەرلیمزی چاوسەوز، سەوزبێ وەك سەوز، وەك کژی رەزبیرین و
جەنگەلی پڕ لە پینچوپلۆچی سەوزو پڕ لە بالندەو هیلین و پەپولۆکەیی
سەوز، وەك کاژ، وەك دیراوی ناسکە نەمام و شتەبێ، وەك کەرۆیشکەیی
سەوزی قەرسییل، وەك زونگاوە تەریوہکان بەبەفراوی بەوہ نەوز، وەك
ئەستیرەیی رژاو، وەك لق و خەلفی گۆلو گولیلکەیی سەدتەرز... سەوزبێ
وەك ئاوی قوول و سەمەنی خاو، وەك نیرقانای بووزاپەرستان، وەك ناوکی
فەریکەنۆک و فستق و فندق و باوی، وەك پەشتەمالی کابەو وەك گومەزیی
پتەمبەر، وەك ئاخەلی پڕژۆلە سەوزەیی شۆخیکی رەشتالەیی شەولتگۆراوی

تازەبووك، سەوزبى وەك گىيانى سەوز، وەك خەنەى خا، نۆبەرەى سىتو
خوخو زەردەلو، سىحرى سەوز، وەك بەرامپىلى سەوزو وەك كلزوفىل،
تا پەرژىنىكى سەوز: ھەموو زەردو شىنىكى ئەم ئەقىستانە زەردو شىنە
بتەنى...!! بۆ كوشتنى ھەر سفرە درو ردىن گەزەو ھەر ھزار پىتەكى
ئەم گەفرستانەش، ھەزاران ئافەرىن لەو دەستە سەوزانە دەكەين، كە چا
لەچاندنى زەوشتى ھەزاران بىروراو بەھاو نموونەينكى سەوز چرناكەن،
تا پانورامايەكى ئاگرىن، لەرەساترىن مەيدانە سەوزەكانى تۆدا، بەقەد
تاوهرى ئىقىل بەرزكەينەوو لەدەوریدا بەرفراوانترىن قىستىقالى لاوانى
تۆلازى جىھان سازبەين، تا رۆژنايى پروژەكتەرەكان بەسەنگورەنگەو
بىشىتە سەر دىدەگەشو سەوزەكان.. لەسەر بەرزترىن چەرخوفەلەكىكى
كرىستالىشدا، لەھەر گەلىكى سەرپشتى ئەم ئەستىرەيە، كچىكى شوخو
كورپىكى زىتەلە ھەلدەبژىرمو سوارىان دەكەم، تا بەچارى خويان ئاسۆى
ئازادى كورد بىنن و ھەر لەو ترۆپىكەش سەيرى وان و خەرپووتو
سلىمانى و كرماشانو ئەلھاي بىننىان بكن...!!! بۆيە كە ئەى زادگەى
بى ترانزىتو سەوزم، ئەى بەندىخانەى بىدەرگاي لاوكو حەيران، بى
سىكە نەوسەرخان: گەر: ھەر رۆژو سالى، دەيانجار، ئەو دوو چەشمە پر
لە گلنجانو بەملوموشەى گەرمىن و ساردىنى من، تۆى نەكەويتە بەر
سەمتو ھەمبەرو لەكەو رۆژدا خوازبىنى شىرە بەفرىنەو شەرە تۆپەل
نەكاو پايزە رىزەو رەقىتە نەبى و نەرمە كۆكە نەىگرى، لابسكو كەزى و
ساي گەردنو بەربىنا مەمكاو چىلچىلەى خرىى رەنگ ھەنارىى پاوپورز
سپى و بەلاترىسكە، لەبن كەپرۆكانو لەخەو كا پاشىقى نەبىتە مىقانو
ئەوزەل نەبى و لەتەك پەرىيەكانى ئاسمانو زەرىيەكانى زەرىا نەبى
بەكۆرالو ئەم لاوژە پىرە پايزۆكەيە نەچرى:

بەھارە چ بەھارە كى كۆكە

سى دارىى لىق باغى شەنگە مىرەمۆكا من شىن

بووینە: ئىك ھزىرە، ئىك ھنارە

ههرسی زهری لبی سی دارا دانیشینه: بن دار

هژیری نازه، لبی دارا هناری نازدارو لبی

دارا بيموکی شنگه ميره موکه

سی تهیری لسه ههرسی دارا دخوین:

سهرسی نازی دهخوینیت شالوره، سهرسی

نازدارتی دخوینیت بوولبوله، لسه سهرسی شنگه

میره موکامن، دخوینیت فه حهرامه توکه...

جا گهرو بویه، بهبارانی پهلهو شاره میرووله وهرزی ههنجیران و شنه شنی

شاههنگو ههنگبرین نه کهوخته دله راویچکه، ئافهرین بو رهندایه تی

میرخاسانت نه کا، ههوهسپانی دیقه دیق و زرنگی خرخالو پلپلهو پشکوژو

گهردانه و گرموکه و دهسته وانه و گوارهی به شوپابه و ئاشقبنده و پشته سهرو

هه مایل و بهندوکی خانومانانت، دوورهندیش نه بی و نه زهلی و دلی

دانه کورکی و لهتهک لهنگینی پاوانی سینگتی زهری بن فیستانانی

کیژگه لی سه به بشکوژو زهردو زوولت سه ره پیت نه بی و زمانی نه ترازی،

به گمه گمی گا کوترت واقنه بیاته وه، لهدهوری سهری بهراوه کیل و مه ره زه و

ناسکه هه رمی و کالیارو میوزه سوورکه و مزره سیرو شه قلی خه رمانی

سوورو خه رمانلو غهت نه گه پی و دانه جمی و له کزه ی جه رگان نه داو

به ته ماشای سووره چناره پرچنه و توقله ده ر کردووی وهرزی داراو سانت

لیری ته تله نه کا و ته وهن نه یبا، به پرزه پرزی بارانی ته رسالت

نه بووژیته وه و به بژنگی زاروله بیگونا هه کانت نه حه په سی، چیژ له بوژانه و

فه ریکه روون و بنیشته تاله ی دارقه زوان و بادامه تال و رازیانه و هه وینجی ناو

نان و کاشمه ی ناوپه نیرو تو راخت وهر نه گرتی، خو ی له بهر چله چلی

ئاگردانو که ی ناو شکه فتانت وشک نه کاته وه، تامی چلووره ی زستانت

نه چیژنی و له ژیر سیبه ری چه وته کی میرو زهلو زه ندول و ژاژه لانی چه مه

بوژاوه کانتا رانه کشتی، نه کهوخته دوای بزنو کهلو میبه ران و شه که نیرو

چوشتيرو كرمه بارانه و راوه كانى و رتيوه سووره و پهزه كتيوى و ترولهى
چه قهلو تاژى بنارانو ئه ملانه ولان نه كا، له نيو ريتمى سيمفونيا ناساو
پورتريتى: ويقهى رتيوى و قيرهى چه قهلو مړه ي پشيله و لووره ي سه گو
حيله ي ماينو بوړه ي گاو خرنگه ي نه سپو بوقه ي ره شه ولاخ و باقه ي
مانگاو قرغه ي قه تى و قيقه ي كه له باب و قرنگه ي قازكو بغه ي كوټرو قيژه ي
قازو گمه ي كو كوختى و كاره ي مامره به كړو تريوه ي چوله كه و جيزه ي
مهلو شلخه ي ههنگو زروچكه ي جووچكو قاسپه ي كه وو چه هچه هه ي
هوزارو قيره ي قورناويلكه و خره ي گوټزو هاژه ي گه لاريزانو و ژژه ي
گه رده لوولو پروزه ي پووش و زه له زه لى قاميش و شريخه ي هور هتريشقه و
هاره ي تافگه و بلبه ي كانى و قولقوله ي ناگرو گققه ي باو گيزو گازى
باهوزو جريوه ي نه ستيره و فزه ي بلوټيرو ريكه ي خامه و خوششه ي نيره كچى
خه راما نو زووقه ي منالدا، نه شه كى و نه بوهرتى و نه مري و نه ژيټه وه، حمزى
له هه ټپه رتاوتنى دره ختى سايه بانته نه بى و به سهريدا هه لنه وه زى و شيريتى
فرنه كا، لاوكى خوينينى (سكرو) له چه ي به فرى گرنه گه ي چيا
ژهنگاره كانت نه چرئى و به چنگه كړئى هه لنه پهر كټه سهرى، له سترانو
شيعرا بو بار كه و ته و زه بوون و لاتر له وارانى تو چه جمانى لى هه لنه گيرئى،
مژ له مه ميله ي به تافه تافى كانياوه كانت نه داو له له تر نه دا، به پينكى خه سته وه
سهرمه ستى كاروانى روژى نازاديت نه بى، دلى له به رده م پهره وازه ي
بيچوه بالنده و زه رنه قوته كاندا له بازرقه ي خوين نه داو نه پرژئى و نه رو كى،
له چراخان و بو هه لكر دنى ئالاي ئالووالآت شنگل له خوى نه داو چره
به ندان نه وه ستى، به هه ياران و مه يارانته، ره گه ل بوو كه به بارانته
سهره خولتى نه يگرئى، به شاخى چه جامه ت رووگه ش نه بى، گوله باخى
ده مبه يانته له به رو كى گيرنه كاو نه يكا ته سهر سهر و پوړى ته شى ريسه
رووشيرينه كانت، به قاننگ هه ناره سووره ي سهر ساپيټه كانت به رنه داته وه و
هه نجيرى شيلوگه لينيشتووت نه ماشئى و گيوژه ي نه ر خه وانى و سوور بله تى و
ره شو زه ردت نه لرفيتنى، به راوه ماسى و راوه ژووژكو و راوه كه ووت نه ستوبه ند

نەبىي، بەشىلەي ھەنگوئىنى رەنگالت موورەگەي پىشتى گەرم دانەبىي و
چۆقەي تىنەكەوتى،

گەزىزەي پىرو شىرېنت نەمژى و گىرۆدەي نەبىي، لەگەل گۆپالە بارانەي
سەر بەكلاوودا نەكەوتە ختو كەو سەما، بەدەم جوزە جوزى پلووسكى
سەماوەرەو زاخ نەدرى بەشەي ساراي كۆساران دانەھىزى، شوكرانە
بژىرى كەرە دەستار و نانى سەرساج و زەنگالە تى و شەكرە سىو دەنكە
زىپرەي زىرو شوكى شاتو و ھەلوژە و ئاوە سەھۆلەي بزەو ھسو كالا و
پۆشاكو ئارموش و شەدەي بەگىزو گولېنگى ئەسپى سەر قەتارانت نەبىي،
لەبەردەم رىژنەي گلېزەكانت رووت نەبىتەو ھو پىستى لەبەر باراندوختا
نەتۆزى و وردەبىرېنەكانى خوز نەھىنى و ژانەكانى توىژ نەگى، لەسەر
تىمىنجى چاوە سوورەي وەك شاھەلوو سەيرى ر كەي تروپكەكانى ئەمرو و
ئايىندەي مەزەدارت نەكاو نەروانى و گىانى خۆي لەسەر نەگىرى،
لەفېشكەي تىرە مارو گىنگلەي رەقەمارى نىو جوئبارو لىرەوارو زىوئىرە
رەشراھاتووەكانت نەسلەمىتەو ھو بەبىرى پىرووزى نەتەوھىش شانە نەكرى و
سەرۆكو بنۆكى نەگىرى و پىنەگا...!!! دەك ئەو دل و ھەست و ناخ و ئەو
چاوانە، مووى ماری لى بى و وەك دىزەي رەش لىلايى پىدابی و دابىژى و
نووكە گاسنى جوانەگای بەرجووتى تىچەقتى و بەرئاوى ئاموون كەوتى...!
دەزانى بو؟ چونكە من ژوانم لەگەل دواروژت روئارو لە مېھرى خاكە
بوئدارەكەتا، گەشىتوومەتە ئاستى سووتانو دەسووتىم، توىژى زامەكانم
دەسووتى، ژىرگلىنەم باحوپاي ھاوېنىكە بوخۆي، دلەم كەشەنگ بوو ھو
دەمارەكانم دەسووتىنو ھەلدەپروئىنو سەرسور كەم گرتووە، ئاخافتىم
سووتاون، بەندەرى خەونەكانم ئاگرىان تىبەربووە، پرمىنم سووتانەو خەم
دەدەلېنى، بەلخى درۆ رەشەكان بەرچاوى گرتووم، نۆبەرەي خامەم بەر
لەسەرھەلدانى، سەردەنېتەو ھو، لەبەر ژانو ژوورى تو، لەبىابانى كرىكاي
كرىكا، بەنامۆيى سەردەنېتەو ھو...!!!

کاشکی بۆ ئەو رۆژەى شیعەرە
 بە کەفر کۆتە کانمان
 دادە خورپتی و دەبی بە سیدارەى
 لىچى شۆرى برودە لىه
 دوژمنە قوتە گونەو بۆرە
 سوارانى شۆرش و خەساوە کانی،
 لىنگەو قووجیش پىیدا
 هەلە و اسرین .. دەبی بە تەتەرى
 تىسکەى تەنگە بە کۆتە و ژى نىر
 سپىنەو رەشینهى گشت (مەلا
 خەتەى) و (مەلا ئىدرىس) تىکو
 بە هاژە هاژى تۆپى هەلترو شکاوى

هۆزاکە کەم:

(و هەستا رەجەب) ... بە چلچراى دلداران بۆ رەوالانى شىخ فەرخ
 کناچانى خاتوو ئەستى، بە دەنگى خروشاوى سەرکیشى ژيان، دژى کىنەو
 ئاوزىنگدانو تاتابوون، بە زمانى (دەردە کورد) و مەرگە ساتە کەى،
 تابەرەنگارى هەموو ئەژدیهايە کى حەوسەرەو ئاگرپژىن بوەستايە، تا
 هەموو نەهەنگو سەرەلقەنەو شەوئالو خىوتىکى بپلشاندايە ... خۆزگە
 (کوردستان) دەبوو بە سەر وای هەموو شىعەرىک، تا گيان و گىپالى کوردى
 تژى بکردايە بە خورمە بارانەو پەلکەزى پىنەو لىتورپژى بکردايە لە خۆرو
 ئۆکسەرىن ... ببوايە بە تانکى و زرىپۆشو هاوون و بازۆکە ... ئەلف و بىشمان
 بە سەنگەرى پىتى کوردى و بەرۆکىتى سام، ئازارە کانمان بە سەر وودو مېهر،
 ببوايە بە سىمەرخو لە قوللەى قافەو بە شاپەرى زىرپىنى مزگىنى ئازادى و
 يە کسانى و مەرۆقپەر و هەرى بە پىنايە، هەموو قارىوسى جنۆکەو جوانە زماو
 پىرە شەيتانى رەشەرشانەو هەى ئەم شاخەندو هەنگستانەى بخستايە تە نىو
 کلپەى ئاگردانى کوىستانى رەقەندە کانهو ... ببوايە بە سەمەندەر و
 بسووتايە، بسووتايە، بسووتايە، تا لا پەرەى زىرکەفتى دنياى ئەم گەلە

دهسزتيو به ده بارو زيخه، به خزله كه وه كه ي بنوسرايه .. هزاران
 موژدهيش بو نهو روژه ي كه وشه ي چاوهندازه ي كورد، لهم در كه چاره ي
 مهدهوشي و كورته ته مهني و رهنگه پريوي و پاشاگرداني و ويژينگيه ي
 راده پسكا، تا گزنگي سه رله به يان و ئيراره وه خته ي كورد ايه تي: لات
 نزووله كيش و خه رگاوس و برسي و جه ژمه تداره كان، كورد ايه تي خهوني
 دوته به تارا جبراره كان و زاروله شيره ژه كاني تيدا هه و تين و هاوا ههنگ
 بوايه و بكر ايه، تا به تازاري ميهري نه مه تهويه، دابه تير ايه و به خوشي و
 خوشه ويستي نهو بهه ژايه، ببوايه به نان و به گه ردن تازادي و نهنگوتكو
 ره وره وه و بالونه رهنگيه ي شادمان ي، به تراكتور و خه رمانگير و دروينه ساز،
 به خانو و به ره و ساختماني هفتانه ژوم و به باخچه ي تازله و نهوزاري
 ميوه چين و لوكه چن و نه مامچين و هيشو و چن و تاشگير و مه كينه ي كارگه ي
 روئي گه نه گه رچه كو كونجي و كه تان و گوتزو ماسي و فابريقه ي مه رمهرو
 گولا و پرتين و كه شناسي و ئالا و پورول، تامه رگه مووشي وشكه دروو
 قسه ميچكه و پهل و فشول، له به نديخانه ي وشه كاندا به نديكر ايه و بي تارو
 خوراك دهسبخر ايه بينه قاقاي...! تا نهو گاقه به دخوازو بي نيهاده كانمان
 ده دايه بهر تهوژمي پندريسكو نهيو نهيو...! تا نهو وه خته دل و ديه و ناخمان
 به وشه ي خوشمه زه و گوارا تاورشين ده برو، ئينجا ده مانزاني كه: ئيمه ش
 نابي له به راوي هيچ كه سيكدا، تاسه ي شيريني وشه ي بهنگيني خومان
 به خيو بكهين.. خومان خومان بين و بهري چاويشمان والا...!

ئيمه‌ي شازده هه‌ناسه، به‌دوای
 دلۆپه‌كاني تريفه‌ي ئه‌و هه‌يغه
 شه‌وه‌دا وئيلين كه: ده‌تكه‌يته
 سه‌ر كۆلته‌و زنجي به‌له‌نگازان،
 ماخولياي (ناسنامه) ينو
 هه‌زاران بار چووينه‌ته شه‌راي
 مه‌رگو سو‌ماييمان چووه‌و
 پروسكمان بيژار بيژار كراوه‌و
 هه‌زاران ساليشه سه‌رسمت
 ده‌ده‌ين و قه‌لفه‌ر ده‌كريفين و
 پيستماني ده‌گروي و زامي
 ره‌شمان ده‌ر كوردوو

ناسنامه‌ي ده‌كه‌و

هه‌ر تيمانه‌گه‌يشتون و هه‌ر وشكه‌مژين.. ده‌ممان پري گولله‌و پونگه‌و
 گيا به‌نده‌و پرزه‌ بارانه‌و ليه‌كه‌وترو ناله‌ي باله‌بان و رنكه‌ي قورقوشم و
 دنكه‌ي مانده‌وليني خه‌فه‌ته... نه‌ينگيره‌كان قورتميان گرتووين و
 له‌شكر كيشيمان له‌سه‌ر ده‌كه‌ن، ئيمه‌ هيشا ئه‌له‌هاي ئه‌پۆلۆو كۆمپيوته‌رو
 مانگي ده‌سكردو ليزه‌رو راچه‌نينين، چاوومان چاوگه‌ي هه‌لچوونو
 ئه‌ليكتروتايپ و ديكۆره به‌رزهي شارستاني و سكاى لايپه... گشت زامتيكي
 ئاودزمان به‌چاوديوه، به‌شاده‌مارو به‌دل ديوه، هه‌زاران زامي سه‌روبن
 كراومان ئه‌زمووناندو خوومان له‌زاخ‌دا، تاغيانو تاسه‌ي توقيومان له‌نيو
 خمخانه‌ي قورمته‌ين‌دا جاقى بوو...؟! ئيمه‌ي نه‌وه‌ي ئه‌مه‌رۆ، ميشكمان
 سه‌دان سه‌د رازي په‌نجه‌ي شيرپه‌نجه‌ي تيدا په‌رده‌پۆش كراوه، دلمان
 ليو اوليو گيژه‌ني وه‌شته‌و وه‌شه‌نو تافه‌تافي راژانو كژه‌بارانه‌و خه‌نده‌و
 جه‌ژنو گوراني و پاسانو راموسانه، شه‌يداي چاوي كوردو ناوي كوردو
 خه‌ونو ده‌نگو مه‌رگو ژيني كوردين... سپل و برژانگمان، تلو پدوو
 مه‌لاشوومان، زمانو گورچيلكمان، هه‌ريه‌ك تووناي لايه‌كن، تاتاو

لهتوپهت كراوين... درووی مهو زینان چاویان پیمان هه‌لنایتی... لیمان
سل ده‌که‌نو دهرسن.. بزیه هه‌میشه وهك په‌له‌فیره و میرده‌زه، دهم
له‌هیمزگلو بینه‌مان ده‌ژهنو هه‌رتیرنابن، هه‌ر ده‌پرسنو ده‌پرسنو
ده‌پرسن؟! وه‌لامیان چنگ ناکه‌وتی...!

به‌ر له‌دایکبوونه ناویزه‌که‌ی خاوه‌نی خاچ، به‌ر له‌شیره‌که‌ی بابیلونو به‌ر
له‌ناشوورو نه‌سته‌خپو به‌ر له‌ئودیساو بوتستانی گریکو به‌ر له‌نازارو به‌ر
له‌یاساکانی پرسپولیس، به‌ر له‌شه‌پولتی ره‌ه‌نده‌ نه‌فره‌ت لیکراوه‌کان..
له‌و شیلوه‌و وشکه‌ سه‌رمایه‌دا که‌ ئاسمان ده‌موجاری دابووه‌یه‌ک... له‌گه‌ل
شه‌به‌نگی ئاهورامه‌زدا، به‌ره‌و ته‌م چرستانه‌ ریژهنو ئاوه‌نیایه، به‌نیازمه‌ندی و
به‌ره‌ه‌واری و به‌تیپو قوشه‌نو چه‌کریژ به‌که‌مه‌ندو گورزو شیرو مه‌تالو
دوو شاخه‌ی تیرو که‌وانو که‌رو بارگیرو ئیسترو ماینو ته‌سپی ته‌وسه‌نو
کارو به‌ردیلو په‌ر به‌رانو جه‌نجه‌رو داسو قه‌یناغ و قه‌رانگو هه‌وجارو
نووردوه‌ نانی ساردو مانگاسو به‌ده‌م هۆره‌و لاوژه‌ی سواره‌ ته‌سپی
ره‌شبۆزوسوور بۆره‌وه، به‌ناوی:

«ئاهورامه‌زدا، مینوی سپنشه‌ته، داته‌ر گیتینم، ته‌سه‌ قایتینام
ئاشووم...» (۳۶) پیمان ده‌رگیتی ناو ره‌پیش که‌وتینو بروینه‌ ره‌وته‌نی...
قیکرا ده‌واچاینو ده‌مان بیژی:

«ژبه‌ر که‌یناو دره‌و گه‌و قیمه‌نه‌و نه‌مانی قوه‌مونه‌و ئاخشتی و سه‌ف و
ئاره‌م و رته‌ونی و شیاته‌و که‌وتنی قیره‌ به‌دووی کامه‌کانی نه‌هریمه‌نی به‌د
له‌م مه‌رزوه‌دا.. ئاهورای مه‌زه‌نت، دوژه‌نگه‌ری به‌فریکی فره‌ته‌هی هینایه
ئه‌ف ئاستانه‌و گه‌یته‌ شله‌ژاو ئافه‌نت نه‌ماو گه‌یه‌ که‌ته‌گه‌ریز، ئه‌تا گه‌له
هۆزو تیره‌کانی ئه‌ف زامی په‌یریدیزه، ته‌ورنه‌ یان به‌رداو پتی پابوونو
په‌پتی به‌ندی خشب‌هاتن و مه‌ونگو گیراو بوونه‌ی ره‌چه‌و سه‌ری
ره‌وخشنه، بوو به‌ئه‌سه‌ره‌ف و ته‌سه‌ره‌و ته‌رشنه! هه‌ر گه‌له‌ک به‌ره‌و ئه‌قاره‌ک
برزه‌ت بووین.. مه‌که‌ به‌قه‌چ ماچۆ ماچۆمانه، روو ئیریهن بووینه‌وه، ئه‌تا
نیژاتی ئورقه‌نی شما، ئوشیدانه‌و ژبه‌ر ره‌وخشنه‌ی مه‌ژگه‌و ئووشو

ئەورقەنتو تەنتىمان، شارستانىيەتا مېنۇ سېپىتەو ئەناھىتامان رسكاند، ژ
نەز راژە كوردنى ئىدۆزى مروقائى و ئەتگرەو رەوچەو داتەر... ژبەر ئى
سۆنگە، مەبەخشا كەو بەتەقەكانى كەنووكە بەھىزووى «كوردى»
دەواچىن، دەواچىن: بارقانى خويان ژ يىروتهخازى و كەيناو دوشمەندارى
بپارىزنو ئەم گاتاو ئاقاچە رۇبۇ ئەرشات بقاچىن، ئەگەرنا مەونىگى
بەختيان دەكوژى و بەر نەفرىتى ئاھورامەزدا دكەقنو ئايزمايان دەشكى و
ھەرزىيان سەرھنگرى و دەبى، ئەو گامەن ناگەنە هېچ ئاكامەك، ئەف
سپەرەتو ئاكەسە، ژگەوشە بگرن... براتايا كەر...!»

ئا لەيە كەم شەوى كورد، كە بەزاقوزووقەو، لە داىكبويىن، باوكو براو
دايى و مەتو دۆتو ئاپار تىتكزاو ئاپۆژنو مېتەزاو خانۆزامان دى،
خوشكو دۆتمامى چەلەنگمان دى، بەھەنسكو گريان و گوو، دليان زافى
ئەداو بەو كوردى يە لەنگو شىرینە دەپەيقىن و پەيمانى قوناخ بېرىيان
دەدا، سەرەدېرى گاتاكانيان بەچوزەرەى خويىن دەنووسىەرەو ئاگرىان
لەجەرگەى زامى مېژوو بەردەدا، بۆنو بەرامەى تاسەكانيان، تا دەھات
سەوزتر دەبوو، پزدانە بېژىيەكانيان كوورتاج دەكردو دەوشكاندن،
پەنجەرەى والای باربووى ئارىكارىيان لەبەردەم وىرانە خاكى مروقائىتەدا
دەكردەو...! ئا لەو رۆژەو، تا ئەمرو، كوچاوكۆچ و ناوھستىن و قاوى
خۆمان نەرفاندووەو بەچنگە كېرى سەردەكەوين و ھەر دەروىن و ھەر
دەروىن، ھەر دەلتىن و ھەر دەلتىن و ھەلدەزووقىنەو، بلياران
نەمامان ناشتووە، كەچى هېشتا ھەر نەگەيشتروىنەتە كاروانسەراو
پشووئە كمان نەداو...! ھەزاران ھەزار جار، لەم دنيا بەپىچودەورەدا،
ھەر دوازە كەلرەكانى ئاسمان خولى خوارد، ئىمە ھەر ماين و ھەر
يەكبىين و ھەر نەرقاين و ھەر قسە لەرووبووين و پىشەى جگەرمان
ھەلنە كىشراو تىرەگەى پشتمان ھەر بەرزتربوو... تۆز كالى چىە، بەرۆكى
ژيانمان بەرنەدا، چونكىم دەزانىن، ھەر خاكى، ھەر كوردستانى
لە كوردستانەكانى ئەم رووى جىھانە، رۆژتىكى ھەيەو سەرھەلدانەوئەيەكى
نۆزەنى خۆى...!

گولباوانه كچه:

جاران له نيو هر هزار ناويكو
دهموچاويكا، نوسه دو نه وه دو
نوت دهناسي، نهويستاكي شت
بهرواژ بووه، مه گهر به ده گمهن
خه لك بناسي، يا بتناسن،
هه يهاي! لهم هه مرو
دهمامكداروو سوزاروو
سپياو كراوانه...! ته حا! لهم
هه مرو كه ولسروري بهر
له شكرانه ي كه به جهوت ته ور

مليان دانا پاچري...! په ككو! لهم هه مرو كه و ل مېرو ددان گور گانه...!
نه ككو! لهم هه مرو چاچول بازو دايكه ئالانه...! نه ها، نه ه! بو نه م هه مرو
روخارو شيره و رهفتارانه...! ته ح! لهم هه مرو سه كه وت و كالو
جلوبه رگه جوي جوي و بي زه وه رانه! په ه په ه! لهم گورپانه شلو شيواوه!
نه يه وو! له رهنكي په ريو منداله روحسو كه پتغه مبه ره كان...! نازانم!
نازانم! نازانم! نازانم! نازانم! له دهورو پشتيكي واي
قانگدراودا، كه چه كو چه كپيژي و چه كدارو چه كسازو چه ك باز بووه
به دورشمي هه ره بالاو به پيره و پيرو گراميكي سهنگه لارمونو زمانتال،
ماچه كي و ره بنده كانش، يه كه نوجه ژني ئالووشاوي خويان پتكه وه
ده سازينن...! ئايا! ئايا! بير له (هيچ)! نه كه يتوه، يا به نه ديده و
نه ناسراو، له زيدي پشت و پشتو ده سه قه والهو به قاقاني ره شي خوتدا
ده ناسري؟! يا به نيوه چلي مت ده بي و ده نيسي؟ ئانكو بيرتيكي وردى
ليده كه يه وه و هيزوه ره نگو بازووي بو داده چني و خوتو هه زاراني وهك
خوت دهر بازده كه ي؟! ئان هر وشكهرنو دووره په ريزو بي هيقي و دوش؟!
يان توش وهك نه م هه مرو په ريزناپا كانه، پووليكت له لادا، له ميشكوله ي
مه زني ئادلرو ئاينشتاين و گاگارين پي گرينگتر ده بي...!!!؟؟؟

شار رهنگوروی جارانی
 نه ماوه، درمی زیتکهو بالۆکهو
 گرمژنه‌ی تیکهوتووو به جارنی
 لهنگره‌که‌ی لارو تابنه‌فاقرتی
 نوقمی قوروزیلاق بووه...!
 ئەمڕۆ له‌جیاتی (قوربه‌گه‌) یك
 ههزارانت پتی نیشان نه‌دهن،
 له‌باتی (دۆله‌نگیو) یکی بی
 ره‌چله، سه‌دان سه‌دان.. ئیتا لهم
 مه‌ینه‌تخانه‌یه‌دا، نه‌وه‌نده‌ی بو
 نه‌خۆشو ده‌رده‌دارو بیچاره‌یه‌ك
 خه‌رج ده‌کرتی، ههزار نه‌وه‌نده

دۆله‌نگیو که‌م!

ده‌خه‌ریته‌ گه‌رفانی قروتی چاوسووره‌ی ئاو به‌ئاشو ملشۆرو قه‌ژالدوو
 سه‌ره‌یه‌ك...! له‌پنج شه‌شه‌ ساڵ جارنی، نه‌ویش له‌گه‌لا‌په‌تزان‌ی زه‌په‌رنا،
 حوشره‌وانیکی له‌چه‌ی چناگه‌خواری لووتپانی چاو به‌کل‌ی گرگنی
 چه‌ته‌ول، به‌خۆی و حوشریه‌وه، مه‌یمرونه‌وانیکی چاو ده‌ره‌پۆقیوی
 خوریکه‌دار به‌خۆی و مه‌یمرونه‌ قونسووریه‌وه، رووی ده‌کرده‌ ئەم شاره‌و ئەم
 هه‌واره...!!! ئیتا کنی! ئاخ! نه‌هۆ! هه‌ر مه‌په‌سه‌و قه‌وزه‌ی درۆ به‌رچاوانی
 گرتووو بازگه‌ردا نیهو سه‌یره‌ له‌کۆیتی...! جارنی جارانی که‌: روالو
 شه‌شاری و هه‌رزه‌گۆیانی بی لاجانگ، له‌قۆجه‌مووسل‌دا فیری هه‌لمالینی
 دیزداشو کراس و گرتنی به‌رتراسکه‌و داگرتنی ده‌ره‌پتی و ترازاندنی
 دۆخینی لاستیق و سوخمه‌و مه‌مکدان ده‌بوون، له‌رازی گازی مژین و
 نوقورچ و ملچاندن و حینگ و پالپه‌نه‌نان و نیوگازو هه‌نگه‌گۆفتن ده‌گه‌یشتن،
 نه‌و رۆژگارانه‌ی ئیمه‌ی چاوداگرو ئاگرده‌م، که‌ له‌تیاترۆدا، ده‌سووتاین و
 ده‌برژاین و سه‌رخۆش ده‌بووین و ده‌ره‌شاینه‌وه‌و چورکه‌ میز ئارامی لیده‌به‌رین و
 به‌په‌فتی داده‌گیرساین و به‌تفی ده‌کوزاینه‌وه‌، که‌ ته‌ماشای شه‌پکه‌داری
 شانۆمان ده‌کرد، چاومان به‌لاتراسکه‌وه‌، به‌ده‌له‌دیوتی، به‌شاخه‌ گۆشتیکی

چه ره چه قالته ده كهوت، ناوی (ژن) یا (جننه) برو، بهزار بیژی
 نهویندهری، ناوی راسته قانی (نارتیت) یا (راقصه) برو، كه: جار جاره
 به جله تهرچكه كانیهوه، به سمته جووله لهه زهوی ده خشا، جاری
 به سهرو لاقو ئانیشکی، به لاسمتو (دمتك) ی دمه لهك، تینووه کانی
 تنگه تاو ده کردو بای ده خسته لووتو مهژگی سهریانی ده هینایه له زهوی
 ورده ژانیکه ئاشوپاشو پهرچقینهوه...! ده منادهم ناوکو (بهرو) و سینهی
 خالداری ده له زانندهوه، گهرو کی مه میلهی به ره لآو بلتی ده خسته
 هه له كه سه ما، ز له مروی به ره ههنگلی تیسکنی وه ده ره ده خست،
 به بر وه هه لته کاندنو پل ته قاندنو چاوقرتکی و ملبادانو به زولفی هه ودا
 هه ودا ی باره شینی هستیریای نیوگه لی ئاره زوو ئاوسه کانی ده کردو
 هه لیده خراندن، تا وهك شیر ده پروسقانو دلیان ده برو، به ره ژوو، به تلقهی
 مه شکه و شلقهی کونده و لیک رژانو ده یگه یاننده لینگه بزیری...! به
 مشته گان که سیره و زاویر ده برون...!! به لام هر کامیان نه ده شکا...!
 ئینجا خوی هیلنجی ده داو ده می که فی ده چاندو ئاره قه ییکی مزر، زور
 مزر، هر له ته و قه سه رییه وه، تا که له مووستی پیی به نیوگه لی دا ده خزی و
 هه مرو رو جو ما کیاجه که ی لیده شیر اند...! له پرتیکا ده یان شروشه ی
 ویتسکی و بییره له ژیر فیستانی خه ملیری دا له زهوی ده درا...! گاهتی
 ده حه سایه وه و پیکتی هه لده دا، ئینجا به چوار چنگوله ده پرویی و په له قاژه ی
 ده کردو شوستو شزی له شاده ماری قرژالی هه وه سبازانی میتشکپروت
 ده برتی و ده یپونگاندنو چر که یان لیده بر ا... چه لنا چه لیکیش له نکاو
 ده برو، به فییکه ی تانروتو گه پجاری و قاقا... که هم به خشکه خشک
 له پشت په رده چلکنه کاندو بزرده برو، نیر هه مرو کیتی قرنه سهری ورگنو
 چه قه وانه ژهن، ده برو به نارو بژیکه ری هم ژاوه ژاوه سه رده كهوتو دهستی
 به بهسته ی رووتی سیکس خوازی ده کرد، تا دهنگی که رخ ده برو، نه میس
 هر پییان ده گووت: هونه رهنده ی بلیمه تی ئیزگه و ته له فزیون، جایا
 هونه رهنده برو، یا هونه رهنده برو سرگرو جاکیشی تایبه تی نارتیتسه

بهر هلا كه برو، خوا ده زانی، نهو روژانه هر گيز نه وه مان نه ده زانی، نه مپرو
 نه بتی!!؟ كه چي ئیستا له پرتی گو قاره كانی سیکسو پارنوگرافو نهو
 وینه پروو ته تورکی و یونانی و فەرنسیزانی که: خوزاف له ده ما وشك
 ده که نه وه، له پرتی سترپتیزو ستیریۆو سپاره كانی ده سگه مهو شهو گه مهو
 کیر گه مهو کوز گه مهو، له پرتی ژنه فرده دوستو دوخین شلو چاو
 نه مه کانه وه، کچولانی ئالبولنه که وتووی بن مه مک نه پرتیوی
 نه وه په سیده و میرد مند الانی لووسکه و بيمروه وه، به حمزحه زوکی و چاودزه و
 گویدزه، فیری یه کهم رازی (ده سپەر) و (کا که له و براله) و ملچاندنی
 کترو میتکه مژینو (سه ربه سهر) و چه کوچردانی مه مکتله و قوزو ناوک و
 لیتنه وهی بن ههنگل و بهرموسلدان و ماچماچین و هینانه وه یه کو چاو
 له چاوبرین و ههسکه ههسکو (پانپانوکی) و (گانه کوزتی) ده بن...! هی
 وایان هیده، له پرتی (دووده کیه کانه وه) فیری نهینی ههندی شتی ناجوړو
 تازه بابه تی هه تیوبازی ده بن، که له هیچ په ناوپه ریتیکو سه رزه دهی بابو
 باپیران، دا کورداپیران، له (پشتهی مرواری) (۳۸) شدا په بیان
 پینه بردو وه...!!؟ ئیستا باوباوی (که ببوت) ه، که پسرولی ئاوسبوونو
 له بارچوونو بینویژی بازاری گهر مه، ده رمانی ئارایشدان هر مه پرسه!
 قله تریاک و دهنگه حه شیشه و پتی کلورفورم، رادهی له رادهی بیروه زری
 سارتهر به رزتره، فرۆید په یامبه ری ئاخو زه مانه...! له جیاتی په پو کۆنینهی
 بینویژی، مۆدیس نه مه ده ستر نه وده ستی پیده کرتی، کلینیکس ده ورتکی
 یه جگار زلو دیاریکراوی خوی له نیوان لفگرتن و هه لویژانی کورپتیکی
 چاوباشقالو سفتو کچیکی چاومتی و خر و خه پانی به گریزانگو شه رتهی
 نیوپیتخه فی ئالووالای پانسیونیکا ههس...! دوینی گهر به زه بری خه نه جهر و
 به شه ره گه ره کو تییره، رهنده کچ له مال باوکی ده رده کراو، ده بروه
 قاوودهنگی گه ماله جهنگ...! نه مپرو به خوشه خوشه به موزه موزه کچان
 به: توقه یه کی زیر، نه لبز میتکی پوول، سپرایه کی قژ، بارو که ییکی گرنج
 گرنج، به سویجی سوپهرو ماریسیدیسو به رازیلیهک، به ناجیح بوونی

قورتابخانه يتيك ، به فەرمانبەريەك ، بە دەمانچەي لاتريزه و بە كاوشوك و
 سوتيانتيكي تەرچك و پە كينيە كي تەنك تەنك ، بە سواریي پاریس و كشمیر ،
 لەمال و لەری دەردە كری و نافە كي دەبری...! خوشترین پاژی ئەم نمایشە
 پیر لە ترشی و مزی و شیرینی یە ، پەیدا بوونی چەندین شت و زاراوی تازه
 تازه : ئۆرگازم و ئۆدیو و ناش و سادو ماسزیشم و لۆكاندن و مەهەك بران و
 خەتەنە نە كردنی میتكەو قووچاندن و لیکترازان و داهاتنەو و فیتیشیزم و
 كیتلانە كیرو مەمك و سمتی دەسكردو لوولبوون و تیکهەلقزان و سایكو
 سیماتی و شلەگان و تەگەوبەرانی و تیژەگان و تیگەربوون و كلکەپیوە كردن و
 لاشاك و پتر لە (۳۰۰) جۆرە گادو بەرشتیلان و پشتشتیلان و لاقوزو بنسمت و
 كلوك و چووزەلەي زەردەلیمو و مەربوون و خووزەبیرین و مرقلیدان و
 لاستیکیه تی پەردەي كچینی یە...! ئیتا شارستانی و نوێخوازی و
 ئەفەندیاتی لای هەندی چنگە وشكو گەندە دەماخ و دلکرمۆلە كان ئەو یە
 كە : هەم لەنال بەدەن و هەم بزمار ، هەم خوایان دەوی و هەم خورما...!
 بەروژ دکتۆژیکل و بەشەو مەتەر هايدن.. لەسووچیکا داوای
 سەرئەفراز كردنی ئافرەت دەكەن ، لەگۆشەییكي تریش بەدزە دزەو
 بەگریشمەي دیدە شەكەتە كانیان مرخ لە جاردا نە كانی سەربەرگی گۆقارو
 بادەي عەرەق و پۆستەري سینەماو كاغەزی پەپازو كارتی دیاریی و
 جەژنانە ، خوش دەكەن ، كە بەلەشی رووتوقوتی (كما خلقتنی)
 ئافرەتەو نەخشاو... لەدەرفەتیکي تردا ، بەتامترین بەشی لەشی ژنی ،
 یادەزگیرانی ، یاخوشکی ، یاپوورزای ، یا ئاپوزای ، یا كچییان ، لەشەقام و
 گازینۆ و هاوینەههوارو پلاج و ئەستیلکی مەلەوانیدا پیشانی ئەو ئەو ئەدەن و
 تووكەي سەیلیشان دی...! بەلام لەچوار دیواری ناو مالا ، درندەترین
 رەزەنی جەنگەلیان بەسەردا دەسەپینن ، كەچی لەگەل چاوی شەهین و
 ئەگریجەي براو و تیتكو بوكلەو سینەي تەبەشو گرمکی نەرمەران و
 كەفەلی شل و فل و قیتكەي قیتو نافە كي ئاوە كي ئەكتەرە كانی سینەماو
 شانۆ و تەلفزیۆن دا دلیان هەلدەشیۆی و دەكەونە نیوزەلكاوی سوورو

قه‌تمه‌رو ئاشوفته‌حالو گیانیان داده‌خورمی...! به‌لای ئەم پیره هورچو
 بنکرانه‌وه، ژن له‌کو‌تالو که‌وله رینوی و سرکه‌ی که‌سکرونو هیلکه‌ی
 ده‌له‌مه‌و ملوانکه‌ی خاچدارو گو‌لدانی ده‌سکردو می‌زی تو‌الیتو دو‌لابی
 تاریکی مایو‌و بی‌جامه‌ی نایلونو قه‌یتانی قون‌ده‌ره‌و فلته‌ری رو‌سمه‌نو
 سریجی، زی‌اتر نیه، کچ چهند تازه‌و سه‌رگول بی، کچی‌نی خشپله‌و
 گزگل‌و کون‌و کون‌نه‌بو‌وبی، گولینگی ده‌قومو‌ری نه‌شکابی، ئەوه‌نده
 خو‌شتامو به‌له‌ززه‌تو به‌ها‌گرانه... ئەمیتا‌کی دل‌داری بو‌وه به‌بازرگانی‌و
 چه‌لته‌و ه‌شان‌دنو به‌رزه‌فتکردن، دل‌داری له‌لای ئەم خه‌ساوه نو‌کی‌سانه‌دا،
 ته‌نیا له‌شه، له‌شو به‌س...! له‌شی نه‌رمو نیانو به‌کفتو کۆلو سه‌رمو‌ر..
 چاوی شین‌و لیوی ئالو سمتی خ‌پرو سینه‌ی سافو زه‌ندی زراقو مه‌میله‌ی
 تورتو ناوکی خزو په‌نجه‌ی نه‌رمو قژی خاوو رانی لووسو گه‌ردن کیتلو
 لووتی باده‌می‌و ناوقه‌دی باریکو ددانی سه‌ده‌فو گو‌پیته‌ی مه‌مکم‌ترین‌و
 ماچی لینجو لیچقو پاشوپیش کردنو گه‌وزاندنو ره‌پکردنو
 تیده‌وه‌راندنو هه‌لفلیقاندنو گواندنو لیخشاندنو به‌تاراج‌بردنی له‌شو
 ته‌زی دل‌ده‌رکردنه له‌گانو شو‌ره‌زاری هیزو په‌رتک برانیک‌ی بی‌روح‌و
 گیان...! جوانیان له‌لادا: راست‌گویی‌و مشور‌وخو‌ری گیان نیه،
 راست‌گوییان له‌لادا له‌سر‌وشتی پاکی مرو‌ف به‌ده‌ره، سرو‌شته‌پاکه‌که‌ی
 مرو‌فیش، ئەو تو‌وانسته‌ بی‌بهنه‌ی ئەندامو ژیری‌و ده‌روونی پر له‌حاجیله‌و
 شه‌بو‌و گولاله‌و کوانو‌ری به‌نیله‌نیل نیه، تا ئەرکه‌ شیرینه‌کانی خو‌ی
 جیبه‌جی بکا...! جوانی‌و دل‌داری، له‌لای ئەم کالفامو که‌رو‌لانه‌دا:
 ئینگو‌ئانگو ویترو‌واژکردنو رووسه‌ختی‌و ئاو‌رین‌گدانی کیترو چال‌و بلوقی
 قوزو کلینچکه‌ی قوونو خوینوشیانی لووتو باختیانی ره‌نگو‌روو و
 ره‌شدا‌گه‌رانو تالدا‌گه‌رانه، شیتایه‌تی‌و زمان‌بازییه، رژانی ئاوی دیده‌و
 لیکو لییری پسته، تیره‌ندازی‌ی هه‌له‌په‌رو دا‌په‌ری کیوبیدو قینۆسه،
 هه‌له‌چرونی سه‌رلیوی تاسه‌و سوزیک‌ی به‌زه‌برو زه‌نگو ده‌مه‌کیه...!
 بو‌یه‌که: زوربه‌ی ئاوازو لاژهو هۆره‌و تام‌پۆو نو‌ته‌و هه‌له‌پر‌کیمان،

ئەدەبىياتر كەلەپوورى كۆنۈ نۇرى و ھاوچەرخی لوتوپووتمان، لىوانلىتوى
 ئەمجۇرە پۇرتىتو سكىچو تابلۇ رواللەپۇشيانەن، لەماسۇشىرمى ژنو
 سادىزمى پىاوهو، بىكارى ئەم گەراى كرمە بۆگەنە، ئەم جوانبازىيە
 ئالوسو ئەمچەشەھونەرئەدەبە پتوالو پرفونىرو بالوكو كىچو گىر كەپە،
 سەرى ھەلداوہ...! بۆيە كچانى شەنگولۇ لوسكارو زووخىزى ئەمرو،
 بەتيرىك دەنیشانە دەپىكنو وەك مار كاژ دەگۆرنو بەئىنجهو فىنجهو
 وردەبزهو، كالوى سەخرەجىنيان لەسەر ناوہ وەك جىروہ ماسىينو
 تەرنابن...! لەدلىاندا يەكتى، لەقسەو گۇتو لفتياندا كورپىكيان لەسەر
 زارو لەبەر دئە... لەپىگى لاجانگدارى، لەئاوردانىانا ھەرىيەكتى بى،
 لەكونى پەنجەرە كورە ھاوسى، لەنىو پاسدا ھەر ئاو بەدەمىكو
 لەئامىزىشاندا نەواخوانىكى تر دەھەسپتەوہو خوى دەخونچىنى و روونو
 بۆن لەسنگى دەدرى...! كاشكى، سەدخوزيا، پروشكىكى نوتونوى
 (بىتا) و (ئەلفا) و (ئىكس) و (گاما) بدوزرايەوہ، تابمانزانيايە، نىوہند
 دلى ئەم خەلكو خوايە، چەند عەقدالى ئەقىنو پاگژىيە، چەندەش متووى
 رىقو چەندىش مەرسو كرمنن، چەندىان گانىگانى، چەندىان نانينانى و
 چەندىان گيانىگيانى...!! تۆ بلىتى گەر: ھەر ئىستا (دايكە حەبىبە)
 زىندووبىتەوہ دەبى لەبەردەم كچانى ئەمرو چى بلىتى و چۆن لەقافىيان
 بگرى...؟! ئايا بلىتى ئىوہ دايكە حەبىبەى خوتان نەناسىوہ، نەتانزانىوہ
 بەچ نازو نىونازىكەوہ، بەچ نەپنىيەكى پاكەوہ، نىوہ ماچىكى داوہتە
 (باوہ نالى) تا ئەو نالىيەى لى بىرسكى! نەتانزانىوہ بەچ رازىكى
 رازاوہوہ، باوہنالى لەترسى تەلەعتى ھەروہ كو شىت بو ئاگرى روومەتى
 كەوتۆتە كىوانو ئىنجا بۆى لراوہ: دەستى بەھەستى، بەنەستى، بەھەزو
 گزوفتى بەگۆپكەى زەرمەمكى كە زۆر دژاوارترە لەھەلگزانى
 سەرتروپكى ئەفەرىستى نىزىك بىكاتەوہ...! ئى كى دەترانى لەم ولاتە
 بىچىژەى ئىمەدا، گەشتىكى ھەولدارانە بو سەر كەپكى مەمكى ئەفەرىست
 بكا، لەساتىكا كە ئەو ئەفەرىستە ھەزاران ھەزار ئازوگوزىز كۆردنو ھەلبەزو
 دابەزى تىدايەو روحي تىدا دەدرەوشىتەوہو خوى لەقەرەى عەرشى پىر

لهنهینی و ترسندهی پهروهردگارو گهردوون نهدا... لهساتیکا نهلی: تو بویه
وا بهرز کهوتی، تا لهتهنگه چالیکا چاوت پر خول بکری...! نهری دهبی
گلارهی نالی و گرینگهی حهیبه ئیستا چ ئیکسریک بن بو ژیان...؟! نهی
هر نالی نهبوو دهیگوت: حهیبه گیان! دهزانی جوانی لهچیداایه؟
جوانی تهنیا لهجوانیه کهی تودایه، چونکه که ئافهرید کار توی
نهفراند، تهزوویکی گهشو سامناک بهنیو جهستهی داخزی و گوتی: «تو
بلی من نهوهنده داهینهریمو هم جوانییم نهفراندبی...!» ئای جوانی!!
نهرۆ بهناری تووه، چند تاوانی گهوره بهریادهبی؟! ئای! که خه لکانی
نهرۆ نازان چون بهسهربهستی بیربکه نهوه، بهسهربهستی هه لبرترین؟!
چهندیان بهرپرسیارو سهرپشکو ئازاسهرنو دلداریان لهلادا، دلداری
تهنپهروهری و گیانو دلداری ئاوهزو رهسینهوهو ژینپهروهری و روههنگینی و
به کام گهینه... ئای! نهفسووس! که زور لهئیمه مانان، بووه
به میروولهیه کی ترسنوک، لهنیو شاره میروولهی تیکفرقراودا، دنیای
لیووه، بهچهرمی چوله که...?!

هه موو گهر دوون له نيو كاسه
 چاوي شاره كه مدا ده بينم ،
 گردو گليري شاره كاني دنياش
 له لاما شاره كه منو هيچ
 هاما جيكيش له نيو انماندا نيه .
 سهرتاپاي ناده مزادي سهرپشتي
 ره قهني نهم نه ستيره به هه لمو
 گولمه ، له شاره كه مدا ، ده بي
 به خهلكي تاسه مندي شاره كه م ..
 به لان گهرهاتو به زاوهرهوه
 پارازتمو ناشتي تيدا ليزه ي
 گرتو رامپكاند .. كوچكه لاني

دلخه نده كه م!

مژمپر كه كانم له بهر رتي لادا ، ده ستروپي و گويچكيله و لووتو تلو پلي
 ميشه سه گانه ي تاوانه كانم قرتاند .. گهر له جياتي «چبس چبس و فيتفاتكو
 ئيشتي و توفيق كتي يه و فيتسكويس و ئيسكيفو مقلتي و سهرسه كو و قرنه ي
 گه واد ختي له سهر ...» (۳۹) مناله بي خانو لانه كانمان ، فيري نوته كاني
 قيردي و بيتهوئن و تونه كاني موناليزاو نهنجيلوو ژيرنيكاي پيكاسوو ناگري
 پروميسورسو بهرده نه فرينه ي سيزيف بكر دايه و كاله ي ئاسنمان له پي
 بكر دنايه و بو قافو داستاني گلگامشو جهنگه لي خمبابا ره وانمان
 بكر دنايه .. به شيعره كاني فيرژيلو شيرازي و عتارو مه عهري و بو دليرو
 مه ولاناو لو تري سامونو پووشكينو لوركا ، فرچكيانمان بگرتايه ... هارو
 هاجي نيرونو جهنگيزو هولاكوو هيتلرو موسولونيمان تيگه ياندايه ،
 چريكه و ناوازه كاني ، يوسفو زوله يخاو نه سلي كه ره مو زه مبل فروشو
 وهيسو رامينمان ، به گوياندا بچرپاندايه به چه په لوك شاپمان
 له گولكه كاني عوزي تر پيغه مبر بدايه و ثوقره مان له حه بيبي نه جار
 هه لبگرتايه و نه سپي كورژهي مهنه موو كه كانمان له ريشه بكي شايه و زهنده قي
 سير كه كانمان برژاندايه و مورانه كانمان بهه نجانايه و ده عو كانمان

فبکر دایه و زهینکوتیره کانمان بهزراندایه... به چوالدز بکهوتینایه ویزه‌ی
 ده‌مده‌می و نوکنوک و خاله‌ه‌نکه‌نو قه‌پوزداره‌کان... ته‌لاقبه‌قروون و ماره
 به‌جاش و هه‌ویکانمان ناشت بکردنایه... بیتحه‌وسه‌له‌و تره‌وتروکانمان
 قاوبدایه... قه‌پیلکی چاوی چاوچنوک و سه‌رقفلانه‌چی و پیریژنه
 چنگئاسنینه‌کانمان بره‌تاندایه.. به‌یتربالوره‌ی به‌ربوو که روحسرو که‌کان:
 «سۆتی خمخم و نه‌سمه‌ سیلیو نه‌ستیره‌و غوربه‌ته‌ باراش و خانی و عه‌شوک
 ده‌وخوار» (۴۰) و ده‌نگی ژنه‌ گۆرانیبیژه‌کان: «ئامینه‌ مشکۆو که‌فۆو میمی و
 ئامینه‌ کۆلیس» (۴۱) و مه‌ولورودنامه‌ی «مه‌لا ماهیه‌و نورر سه‌باح و مه‌لا
 خه‌جوو سولتانه‌و رابیع‌ه‌خان» (۴۲) و سه‌دای مه‌لا حافظه‌کانی سه‌ر
 گۆرستانی چراو گه‌وره‌و ئیمام محمد: «مه‌لا هاشیم و نازم و
 جه‌وده‌ت» (۴۳) و سه‌ردولکه‌ی «ئامینه‌ میره‌مه» (۴۴) مان بخستایه‌ته
 سه‌ر کاسیتو قیدیوو بو‌ نه‌رشیفی یاد هه‌لبگرتایه... سی که‌لله‌سه‌ری
 «دانیاو جابیر و ناجی» (۴۵) مان له‌فلکه‌ی کۆتری ناشتی دابنایه... له‌پکه‌و
 مازی و چاوو زارمان له‌کورتته‌کی زاوله‌ ترنه‌و بیته‌یزه‌کان بته‌کاندایه...
 میردمنداله‌ ته‌ر زمانه‌ کانمان به‌به‌نده‌کانی مافی مندالانو مافی مروث
 بزاخاندایه... ده‌خيله‌ قورینه‌ کانمان بشکاندایه‌و له‌باتی لگاوپیانگۆ،
 رینگای یونسکۆو یونسیفو ریکخراوی ئاسایشی نیوده‌وله‌تان پیشاندایه...
 قوچی سه‌ر ده‌رکه‌ی خانووی ده‌وله‌مه‌نده‌ پاوشک و چرووک و چه‌په‌ره
 شه‌ره‌کانمان بشیلایه... زۆرخانه‌یتیکمان بو‌ ده‌یانی وه‌ک (حه‌مه‌پیانو
 که‌ریم پالنه‌وان و نام به‌هرام و هاشیم کوره‌چی و هاشیمی مه‌لا و مه‌زو) (۴۶)
 بخه‌ملاندایه... ده‌یان دایه‌نگه‌مان بو‌ (شازه‌مان و دایه
 عه‌یشی) (۴۷) هه‌لبخستایه... (شانی و مه‌روو فه‌تاو نه‌زو) (۴۸) مان
 له‌هه‌میزبنایه... سه‌دان پیتی ده‌هۆلو و پیکی زورنا بو‌ (خدر دۆله‌نگیو
 دیوانه‌ی زورناژهن) بفارایاو بدوزیایه.. که‌سمه‌ی هه‌له‌پاسه
 ته‌له‌ته‌قینه‌ره‌ کانمان ببریایه‌و سه‌دان ده‌فی شادیمان بدایه‌ته‌ ده‌ست
 (ئیسحاقه‌ گوله‌و وه‌ستا نادر و مه‌لا عه‌ولای ده‌فره‌نو و سه‌ید موته‌لیبو
 پاچ و سمایلدیوره... (۴۹) پیکه‌نینگیه‌کی شه‌وانه‌و بی بلیتی رازاوه‌مان

بۆ: (مام ھادی و جەحۆز و عەلى عومش و عادیل ماینە کۆر و نەعمان و عەباو و
 ھەندووک و کەمالە کەچەل) (۵۰) بىنا بنایە.. دەسخزشانەى (شوکرو
 خەتاب و برايم) (۵۱) بەربەرمان بەدایە.. دەیان تراموای و مېترۆ و پەیترونمان
 بختایەتە جووتە، تالەسەر شەقام و ژیرزەوى شارو دەور و بەرى
 سیفاقوچکە کاندە، گەریان بخوراردایە و بگەیشتنایە و خزمەتى
 میوانە کانمان.. کار بۆ ھەموو کەسێک، بۆ شەلو کویر و کەپو
 نیکوگانیش دابینبکرایە.. سەدانی سەردلی ھەتیو و رووتەلە کانمان لەبیخ
 بکیشایە و مەلەچورچەى ھەموو پەنجەبەرتیکى (زۆربا) مان بقرتاندایە...
 (تەھا کۆر و برايمە کۆر) (۵۲) ناو کەپمان بکردایە بە کىخوای کۆلانى
 ترسۆکان.. جەو ھەندو دیمکە کانمان بەشە کرا و تژی بکردایە... جیفلەقى
 فەس پالەوانە کانمان دەر بەینایە و دەرگا و دەر وازەى درۆ بوختانمان
 لەرێسمە بکردایە... پەنجەى نەدارو تەنیا پالە کانمان بە تەنگوستیلەى
 نقیمداری دۆمو قەرەجەکان مەت بکردایە... خەنەى سەر دەرگای تەکیو
 مزگەفتەکان بىراپایە و بنەبەرى شیلانى حاجیان و بەداملى دابەشینەو
 بخوور سووتاندن و بەندى دولتۆل بکردایە... ئەو ھەندە ئازاری مروقى
 بىگرنایە: (خەبۆلە شیتو عەشەخانى لا الە الا اللەو سەمە گۆلى و
 کەرەشین و چۆک بەگور) (۵۳) مان نەدایە... (خەجە بەرچىغ و عەشە
 کەلاش و فاتمە بەحەللى و عەشە بلب) (۵۴) مان لەتەمبەلخانەى
 دەمەو ھەرە کاندە تەمبى بکردایە... (وہ کاشو شیخ و سەر ھەمان و شیخی
 تەوسکەو کەندە کوخ و شیخی پالە کیانو ئۆمەر مەندەن و شیخەللا) (۵۵) و
 بازىبەند و ھەمايل و نووشتەچىە کانمان بکردایە بەسەر گوزشتەىە کى جوان و
 ئەنتیک و بەس... لەجیاتى کارگەى زیندروى (مامە ھەمدى سەراج) (۵۶) و
 ئاشى (عوسمان بابش و مەلا سالىح) (۵۷) دەیانمان بنیاتبنایە... لەباتى
 تىپىکى (بروسک) (۵۸) دەیان تىپى گورج و ئازامان بۆ و ھەرزشوانانى وەک
 (خەیدەر فەندى و ھەمادى زیو ھەر و قەرەنى و عەزە قووتەو سەردار و یوسف و
 ئۆمەرە شلو مەندووب و مەموو ئوغزو یۆنان و فرەنسۆ ئەنترانىک و

له کمان) (۵۹) بره خساندایه... شه تره نجه یه کی شیرینمان بو (مام نادر و
 مام مه جید) (۶۰) بسازاندایه.. به دهنگی (حسن لاوک و حمیدوک و قادر
 خوختی و سیاوهیی و سه عدی دووم و حاجی عهبدوللای خه یال) (۶۱) نهوهی
 نه پرۆمان پی جوشبدایه... دهنگی دهیان حیکایه تخوانی وهک (مام هادی و
 موشی) (۶۲) جوومان تو مار بگردایه... له شهوانی سینی سینیانی
 ره مه زانیش دا، پاقلاوهی به گوینزو بادامی مالانمان به سهر میوانانی
 کهر کوک دابه شگردایه.. شیرپاکی و سهر و کاری (شیخه شهل) (۶۳) مان
 له پیش چاروبگرتایه... له سهر بردهی (مامز گوو مه که) هوه، ژنانمان فیری
 چارقایمی و خوین لیستنهوهی پیاو کوژه کانمان ببوایه ن... نهو بزنانه ی
 سواری گابرون ده گهل نۆکه ره کوپاره پانو گزیره خوانه ناس و
 به دو یژدانه کان، به په لاری له منده هوروه، ته پروتلیس بگردایه و بهرینه مان بدایه
 بهر پیانو ته پلی تو پانیمان پینگردنایه... لهبری نهوهی به ختوبارا، به مست
 ژماردنی سهر قول هله ژاندرایه، ده بوایه شوونی (بهخت) له ریتی
 شوپش و رابوونهوه هه بگیرایه... له باتی نهوهی به کلکی شهیتان به ستنهوه،
 راستیه کان بدر کیندرایه، یا به (چل شافلته) (۶۴) و (چل پیاو
 چاکه که) (۶۵) ی سهر به منده نی قه لا، راز و مرازی ته بایی و خوشه ویستی و
 میهر و قیان بدرایه، ده بوایه له کاتی راستی گرتندا، درۆ داپرو سقیئیرایه،
 چون به (پارووی گهورهی ناو قورگه وه) نالوی درۆ پرووی ره شبی و راستی
 بدرهوشی و ئاسایش فرووز بگری...! ده بوایه دیوه خانه ی خانه واده ی
 خانه دانی (موفتی) (۶۶) هه ر ئاوه دانبرایه و هزاران فرنی سه موونو کاهی
 له گره گر بوایه... پارچه له لاره مله کانمان، له به له کی و تراخو مای وشکو
 زه رتک و خوریکه و دیق و سۆریکه و نه نیمیا قوتار بگردایه... دهیان
 ده رمانخانه ی (وههانو پۆلس) (۶۷) ئاسامان بهینایه ته پروو.. عه مباری
 دانه ویله ی سه دانی وهک (سلیوه دیان) (۶۸) مان بشکاندایه و نۆکو
 نیسکه کانمان به سهر ده سکررت و نانه زگه و نهوانه ی نانی شهوانیان نیه
 به شیا به... دهیان ده زگامان بو وهستا (ئه پریتم) (۶۹) بنیاد بنایه... شوخ و

لاوه كانمان، كچی مهم به خال و کورپیله ی سمنل سهوزی (سه عدووناوه و
 توگانو و گزمه پیسو سیتاقانو قه لآو تهیراوه...) به پاسه کانی (نورد هواسو
 دینه کورو گاروو نه حمده کپرو) (۷۰) نه ورۆزی به ستۆره ی پیره به هارانیان
 بجز شاندايه و پهنجه یان به خستایه ته نیو پهنجه و ده ساند ه ستۆگهش شایه کی
 شیرین و گهر میان بو دلخرازه کان بگونجاندايه و به ره ژووی (تۆربیز) یش
 نه و ناوه یان به گوشت برژاندنی کاوری به غهزو بهز بوئبدایه... له جیاتی
 ماله به شروشه و ماله به تنه کهو ماله به پهروۆی (عهزه ده لآو حاجوو
 قوشه) (۷۱) سه دان کارگه ی مافوروو گۆریه و شه ده ی گولینگه دارو کلاوی
 سوورمه چنو پانک و چوغه و شه کرو که تیره و دوشاری ته ماته و سماق و
 سرکه ی تری و برمانو په نیرو شیر) مان به خستایه ته کار، تاسه دانی وهک
 (عمولا گورپترو سچمنه و علمۆده خانو ره فۆکه و تهها مامرو
 حه مه دینار) (۷۲) خویانیان تیدا بدوزیایه... سه دان، (حاجی یادگارو مام
 خورشید) (۷۳) مان هانبدایه، تا به خورایی خۆل بفرۆشنه بی لانه و
 بانه کانو (مام کهریمر حاجی شه هابو مام زهینهل) (۷۴) یش ده یان
 کارگه یان به کهرپووجه سووره کانیان، هزاران خانیان بو به له نگانان
 نژیارو ناوه دان بگردایه... بانقیتکی خنجیلانه ی (خوتن) یش بو سه دانی
 وهک (گهره بیت) (۷۵) دابمه زرایه... نه و راسپۆتینانه ی فیری کاره کهره
 خانه بیتزاره کانی نیو ماله زهنگینه کانن، پروویان ره شو به سواری نایشه
 گوپانه و هیش خۆلو دو مان به سه ر دابگردنایه... ده یان کوببه و که بابو
 چیتخاننه ی وهک (گهره گۆز) (۷۶) و (همه ئه لی هیندی) (۷۷) و
 (په تروس) (۷۸) و (سلیمان قاورمه) (۷۹) و (شاکری
 سه روپینفروش) (۸۰) بگردایه ته وه... له بهر ده م ده رگا روخاوو خه مکه ده ی
 قه لآدا، په یکه ریکی (خانزاد) و (نهنجیلا دیقیز) و (قانتیا) مان دابنایه،
 تابمانزایایه له گهل رزگار بوونی ئافرهت هر هموو پیای کورد رزگاری
 ده بی...! له گهل (نه بوتیهاره و عه تیشه و زه حلاوی) به به تابه که ی (مام
 یوسف) (۸۱) یش، دلانو چیتران خه ستر بکرایه... راوه دوری ده مه ژهنو

جادوبازو بالۆرهژهنو سهلتوقولته دامه نپسه كانمان بنايه.. وهك باباياه كي
 ههژار، بهلام بهجرگو دهمارهستور، درمان بهدهستهو دايهره قهلاجسازو
 بهرزه كي بانان، ههر ههموو بهرزه كي بانان بدايه... له هاوينا ندا،
 بهگولله توپي وهستا رهجه بي رواندزي بهروو گهرمي بهپيري دهيان دهی
 وهك (ليرخو ئوسكارمانو بيشكچي) بچوونايه... وهك منالي سائه وهخت،
 ژيانمان خوش بوستايه، له پيرهوا پياو، له دلا، له پاكيا، له پيكه نينو
 گريانا منال بوونايه... ئينجا ههموو دنيا مان له نيو باله خانه ي چاوي شاره
 گولبه ده مه كه ي خوماندا ده بيني و ده مان كرد بهروو گهو له ده وريا
 ده خولاينه وه.. له فهره هنگي شيوه زاري ههولتريان، دهر كمان به شيريني
 زمانه كه مان ده كرد...! ئينجا له ههر زمانتيكي سهر رووي ئهم زهمينه،
 چه ندين وشه ي پاكو جوانو ئاودارمان هه لده پزني و ده مان خسته دوو توتي
 زمانتي خاني و مهوله وي و كوردی و مهلا په ريشانه وه، تا ههمو ولايهك:
 شايه تمانتي به جواني و به زينده گي و به قوولتي ئهم زمانه چوخته ي ئيمه
 به نايه... ئينجا به ههر دوو دهستم، به ههر دوو شانم، چوار زهميلي ره شه
 په يحانه ي كتيويلم هه لده گرتو هه نديكي به سهر لانه وازو بيده ره تانه كان
 ده به شيه وه و ئه وي ترم ده كرده قرديله و ده مكرده سه روپوري كچه
 هه ژاران...!!!

نهوهی له ناخه ناخه
 ناخه وهماندا ههیه، هه ریه کجار
 یه جگار له گهل ئهم رووبازی و
 بیدهنگی و هیوریه مان ناپۆری...
 له ناخمان دا په رادو کسێ دهیان
 ده زریکه و چریکه و قریشکه و
 ههراو یاخیبوون و زایه له و
 تیرامان و هه لکشان و دا کشان و
 راستی ته له ی ته قاندروه و موئی
 خواردروه، تریلیون تریلیون
 سهراسزو سهرو سهراخ و
 روخان و بگربگرو هه لچوون و

پاکیزه کهم!

داچوونو بزاف و ئارزهنگی لیدان و سه ره هه لدان و رابوونی تیدا
 جو شدراره، زه ریای لیشاوی به له که له کی خه ممان سه دان تو ربیدو رادیو
 تیلسکۆپ و هیلو گرافو ئاوبازیش ده رباز ته کا، هه زاران هه زار بنجه ژاژ
 ده قرتینی و ته شقی هه زاران هه زار عاردو عاسمانانیش ده شکینی...! نه وهی
 چه په راسووی ئهم سه رده مه مان، کو مپو ته ری هه موو چه شه ئاران دن و
 هه له نگرتن و مه رگه سات و دارسانی گیان و حیزه فرسه تی و تاکتیبازیتکه،
 زایمه ته ری ترشانی ژانو تو ره یی و نه زته زی و ده مارگرژی و مه ردی یه...!
 نه وهی به رگی ئارایش دراوی پروشکی ته تومی کو شنده یه... ده سه ده قه یه که
 له مه چه کی یادگار و میژووی دیرینه ی باوو باپیران... خالتیکه له مه مکی
 پاکشیری داوو داپیران...! ئیمه مانان ده یجاوین و ده یجاوین و ده یجاوین و
 کاویژی ده که یه وه و له ژیر کا کی له ماندا ده یه پارین و له پاشا به سه ریا
 بازده ده یین...؟! وه ک مو م و چلچرا یین، ئاوی لیخنی نا ئومیدی خو مان،
 سه رشو ریمان، ئاوزینگدانمان ده خو ینه وه...! به لام ئه وه مان هه لنه بو اردووه
 که هه موو ریگایه ک بو (بانه) و به ره و (بانه) یه... به لای ئیمه وه گه ر هه موو

بهزینتی مردن بتی کوتاییهتینانی قوناخی بتی، لهنیو خوله کهوه کهیا،
 ژیانیکی نهوژهن چرووی تاگرین دهرئه دا...! با هزار ئەمەندەیش بیتاری و
 مەرگو قر کردن و سیخور، خوی بئاختته نیو رشتەیی تەمەن و ریزه کانمان،
 نیو دەر وونو گیانو گیاپالمان، ژیرپیستو ئیسقان و نیو نووکی قەلەم و
 پەراویزی کتیب و نهخشەیی رۆژژمیرو سالنامەمان...! با سەد ئەوەندەش
 خوی بقورتینتە نیو پەنگی مانشتی رۆژنامە و دەنگی بەرنامەیی رادیۆ و
 تەلفزیۆن و ئازانسەکانا...! بەلام ئیمە لەسۆتکی تووتنی شاوورو
 لەقەرەبرووتی داربەر و، پەیدەرپەری پەیکەریتی مەزن، زۆر مەزن و بەرز و
 سامدار بو شهیدان و ئەو شۆرشگێرە چاونۆر کراوانە دادەتاشین، که
 ئوبالی ئەم خەم و ئەر که بخاتە سەر ئەسکوردی خوی...!

ئیمە لە کامەرانی و پاراستنی ئەم خاکە بەرپرسین، با ژیانمان سەد
 ئەوەندەش پەرتی لە دردۆنگی و نیگەرانی و ئابرووتکان و ئیشی نیش و
 ریسوایبون.. بەلام ئیمە لە کەلتین و کونج و کازیرکی ژانی ئەنجن ئەنجن
 کراومان سەر هەلئەدەینەوه، هەموو شتی لەپارسەنگی تەرازووی
 راستیخوازی ئەدەین، ئەملایەمان بەردە قارەمانی سەربەرز و راستی و
 رزگاری، ئەولایەشمان چقلی جادوبازی و پشتیکردن و مۆزه مۆزو چلتیسی و
 خوفشکردنەوه... قسە و ئاخافتنمان سەر لەنووی لەدایک ئەبیتەوه...! لەهەموو
 شتیکا: لەشیرا، لەچیرۆکا، لەتابلوادا، لەرۆمانا، لەپەیکەرا، لەشانوادا،
 لەپەرەمووچا، لەکاسیتا، لەفیدیویدا، لەنووتەدا و لەتامپویدا... لەگۆقاردا...!
 ئەو ساتە لەنیو پرتەوی سکلێ سوورو شالووی فرووکه و تەپوتۆزی دۆشکه و
 کاتیوشاو سەنتیرنو میگو میراژ و تۆپولیف و سوخوی و بۆردومانان چاو
 هەلئەگلۆفین و دەمامکه کان هەلئەوه شینین، دەرگاگانی کوردستان خپ،
 لەبەردەم هاشاوتی هۆلاکوکان دادەخەین و تیربارانی سمی ئەسپ و
 چەناگەیان بزماریژو ژانی خورتی ئەم گەلەش دادەمرکتی...
 خاکە کەیشی دەبتی بەخاکی رۆژی پەسان و هەموو میللەتە روچوو و
 نوێکانی لەسەر پشتیدا زیندوو دەکەینەوه...! داراو جەنگیزو

ئەسكەندەرى شاخدارو بانىپالو ئەتاتوركۇ ھەممە رەزاشاۋ ژەنرالە قايش
شلەكانى ئىنگلىزى تىدا لەدار دەدرىن... ئىنجا خۆمان دەزانىن چۆن
كارگەو چۆن دەرمانخانەو چۆن خويىندىنگەو چۆن ئاموزگەو چۆن
ئۆركىستراو چۆن فوتوتىلىگرافو رادىوگرامو دەزگای دىنامىتىك
بىسازىنىن و لەبەرىيا شىعەرى بەنگىنى براپەتى و دوستاپەتى مەوقايەتى
بىخويىنەو، ئا ئەو چىركانە، تاوانەكان لەگرو قرچەى تاوانا دەتاوینەو،
ئىنجا پەركەمى مژمۆر دلى (كات) دەپوگىنى، تاوانى (ئۆدىب)ى
دايكى كورد بۆ تاوانو بۆ خۆكوشتن رادەكىشى ئىنجا پۆلۈوى نىو
وشەكانمان پىف دەدەين، تا فتىلەى بۆمبائاساكانى تىدا بتەقىتەو...!
بىنگانە بۆ دەرهو ووتەقۇقزو قىروسىاكان بۆ نىو زونگاۋە گەنىرەكان،
ئىنجا ئاگرى كىنەى پىرۆزمان ئەخوسىتەو و ئىمەو نەياران فىتاوفىت،
ئەوجا ھەموو كوردىكى رەند، گۆرانى بۆ «جوانىكى بەناو» ئەلى...
كەسىش لەمەرداپەتى دا تۆزى ناشكىنى و لەبەر خوردارىدا كەس
نايگاتى... بارانى خاكەلىرەى شادمانىش، دەموچاۋى شەيداكان
ئاوپرژىن دەكا...!

نه زانی ته مرو وایلپه اتوره،
 گهر بټی و چاوی چه په ی دنکه که ی
 خوتت ماچ کرد، یا هر
 به و چاوه چه په ت سهیری لا چه پی
 خورو خارو خهروارو خورمات
 کرد، یا گوتی چکه ی چه په ت
 مورو چو قیت کرد، یا لاقی
 چه په ت خسته سر راست، یا
 به په نجه کانی دهستی چه په ت
 چه قهوانه ت لیا، یا اشتیکی
 نا چه پی چه په ت نروسی، یا
 به گونی چه په ت چند گوتی تکی
 نایدل و ژیت شکاند...

شهنشور له کوم!

یا له چه پی ریتیکا بووی و چه په پانیت پیده کردن، یا به لادیوی چه په ی
 شوسته ییکا ریت کرد و به دهستی چه پ سلاوت دایه وه.. یا لا چه پی
 مه لایتکا نویتزیکي چه په ت به ست، یا پراستیکت کرد به چه پ، یا له
 قوما رخانه ییکا لا چه پ ثانی شکت دا، له تیا تر و خانه ییکا له لارانی چه پی
 کچه نه شمیله یه کی سه ما کهری چه پخواز، ده رکت به ده یان رازو پرسی
 چه پ کرد، یا چه پیکت به لینگه و قروچی کرد به پراستی.. یا به ناوی
 چه په وه، به پیکي دهستی چه په وه، شتیکی نا چه په ت مور کرد، یا
 به چه په لالووته وه، بونی دار کنی تریکی زرت کرد، یا گوتیت له سه دان دروی
 قهوزه داری چه پی نو شاخه بوو، له گواندنی مه مکی خرو چه پی کچه
 لیتقه و ماوتیکا له ناتورونی چه په روی دا چوریته ژیر حه و ته به قهی زه وییه وه، یا
 له سر خوانی تکی سووری شه وانده دا، لا چه پ و له بهر راستدانیشتی...!!!؟
 شه و هرتوی سه رخیل، هه رتوی شاه دانو کوم پیوتهری هه موو
 گوتی زبزار دنیك، تو نه بی چ مانگ هه لدی و چ خور شاه واده بی و چ

کهله شیرى بهربه یان ده قوروقینى؟! قه لای ناوت ترره گهریتر کراوه، توی
خه وه نوچکهی هزارو زگبرسى و بینه وایان، خه لک چاره پرتی و تهو وتارو
ده ستودیاری شنگوهه له کۆکته، گولده ستهی و تو نه بی، نه گول ده مه دا،
نه چاله گهنمه کان بو جوتیرو نه بی، که پری سه پانانیش ههروا ده مینى..
له قاهه خانه دا بیسیت و تیره کرى، له سینمه ما دا بلیت بو ده برى،
له مه یخانه دا پاره ی پیکو مه زهت له سه ر چاشبوه کانتیه، له ژووری
پانسیون و ژووری لاتهریکى ته لاره بالا کان دا، گیانو له شی زپ کچه کان
له ژیر په نجه بازی و نه فسانه سازی تودا، ده که ویتته ملوچه کردن،
له روژنامه و گو قارو ئیزگه و ته له فزیون و ئازانس و میهریجانو پزستهری
سه ردیواران ناوت: (به رزه، به ریتزه، ئازیزه، قاره مانه، کۆلنه دهره،
زورزانه) چونکه توی هه رمه، هه ی هه رمه، هه ی ژه کی هه مرو
مه رگه مووشیک، وه ی سه رپشکی کاران...! به لام واخ! که پهرده کان
سه رهنداز نه کرینه وه، ئینجا منو توو ئه مو ئه وو، ئه م هه موو چه پچه پیه ت!
هه ی چه پی ناچه پ...!! وه ی چه پی چه پگهر!!!

نهو روزهی مامهی خهلاج،
 وهکو گوئیزی ناوبیژینگ له
 بازارو زیرارو کوچهو
 کولانهکانی بهغدادا، بهدوای
 خولاهندو نهینی خوشهویستی و
 خهونو جوانی و راستی
 چهرخه ئه دا، خدیام له بهرماوهی
 پیالهی مهی دا، پهروهردیگاری
 ئه دۆزیهوه، کابهو بهر دهره شو
 بوتخانهو تهزیحی ویردو
 سهلهواتو جنهخانه،
 له لای خوراسانی دا،
 په کهنگی ئه دایهوه

نیگارانه:

بههشتی نیو دلی شیخی عه ره بی ببوره میرگی ئاسکولانو دیری
 ره به نان و مزگهفتی رووتو شره حسیر، تیم تیم فریشته شاپهر سپیه کانی
 مهولانای رومی له مهیخانه دا (چه ریهو) یان له گه لا ئه کرد.. شیخی سهنعان
 له بهرازهوانی شوختیکی ئه ره مه نا خوی ئه سووتاندو ئه قرچا، تا بگاته خوی و
 گیانیگیا نان، ئه مانه قه قه فی زیره ی رازه کانیان بو شته ئنه کرا،
 ههولیاندا زوریش کوششیان کرد، کریشک و زیپکه و تامیسکه کانی نیو دله
 رژدو چرووک و چلکنه کانیان بشۆن.. قه شه ئوگستین به ور که ی دلی،
 له بینایی چاوانو له خوی ئه دو او به قوولی دهر کی پیده کردن.. زانا کان
 له ئهنگیزه ی تاقه سالتیکی رووناکیه وه، ملیار تریلیۆن، له بهر ده م نهینی
 بوونو ماندا ئه حه په سان و دوش... ئه وا نه وه ی ئیمهش نه وه ی راسانو
 لیتوژینه وه و زرنگی، نه وه ی مامه خه مه ی قوچاخ و مله مله، له نیوان:
 زهرمه مه ی کچیکا، له جرتبونو زاویربوونیکا، له شریخه ی دیمه نه
 شیمریتیکا، له جروو که ی پاساری گه لاریزانیکا، له ساودانی هه سانو
 له چریسکه ی کیردینیکا، له ته شی ریتیکی بهر بهر و چکه یینیکا، له بهر سیله ی

رهزنيكا، لهئالوودهبوني گونهبزيوانو پهخشانيكا، لهشهوگاري زامى
 زماننيكا، لهچاوى خهوالووى ساواينيكا، لهلاوكو دهشتوئهوچو خوئينزو
 چوارگا و قورياتيكا، لهنقيژى ئيزديانو سروودى يارسانيكا، لهبهنديكى
 ههتوناپشتمو كا كه لاسو شائارسهرو بههمهنيكا، لهگهرمهماچى نيوان
 جوانيكو ناشرينيكا، لهكهفچهرينى چهمو تريسكهى زيخو چهويكا،
 لهنيوان هارژنى مايكرونى نهليكترونو پروتونو نيوترونيكا، لهنيوان
 سفگيموگرافو ئوزونوسفيريكا، لهگهرمهبرينى نيوان دلبرو دلدارنيكا،
 لهچرپهى نيوان كونترالتوو باصنيكا، لهئالهى نهى و رنگهى پيانوييكا،
 لهنرگهى نيوان سهمايهكى شينخانى و تونگا و بالينيكا، لهقازهقاژى
 كلاشينكوڤو قهرمژنى شهسيرو گرمهى دوشكاو سرتهى بيكهيسى و
 مهكاريوڤنيكا، لهبيري گهنمى قهندهسارى مامه هوو كا كه سارتهريكا،
 لهشهزاندنى بكهرو كراوييكا، لهمنيكا لهتوييكا... بهها كوو، فيرى به كه
 رازى راويژور خودوزينهوهو خواو خوشهويستى دهبين، بيرمان گهز گهز
 بالا دهردهكاو ديتبه خه مازندن، لهپهناي ئه مانه وهش، ولاته كه مان دهناسينو
 دهپهريستين، لهميهرو سينه سوزنى مرزقه كهيدا، دهتليينهوه، لهگهرمهتاي
 بيري پيشكهوتووى كورد ايهتى دا چاوه هلده گلوفين، بهره خشي روستهم بو
 ناو لرفهى گهرده لوول نيشور ده بهستين و دهپشكويين و ته كان دهدين...!
 دهئين: ريگاي يهزدان له دله وهيه، له درزيكى زور زور بچوو كه وه خوا
 ده خريته نير دله شيتو شهيدا كانه وه... گهر بريكانى بو هموو لايهك
 بئى و لهو شوينهش بئى، كه ئاشتى و دادو جوانى و مافو به كسانى
 تيدايه... گهر خوا، خراى همروان بئى، بارواله ته كه شي بگورئى و
 بگوردرئى: له لاي مرؤفخوره كاندا جوړئى، له لاي بازارگانانى شهرو بنارو
 ئاژاوه دا چه شنى، له لاي خاچه رستاندا چه شنيكى تر، له لاي زاناو
 فهيله سووفاندا رهنگى، ده ئهوا له لاي ئيمهدا، خوا خراى خوشهويستى به،
 كورد ايه تيش به شيكه لهو خواويستى و خوشهويستى به:
 سهرچوڤى كيشانه بو ژيان، سهرماژو و گهرماژويه بو بيكهسو
 چاوقه تيسماوان... چهپكه گول و شان ههنگويته بو مندا الان...!

کناچی گیان

لہم ویرانہ خاکہی ٹیمہ دا،
ہزاران سالہ بہتہ قلدوہو،
رہ شہراوہو گولو شکوفہی گول
ہلدہ پروئی و درکہزی و ژالہ
دہروئی، کرم و سنو کیسہ لہو
شیرہ کوللو گولہ سہ گانہ،
بہ خیرو دہ کرمی، ہہورہ چلکنہ
بہری ٹاسمانی داپوشیوین،
وشکہ سالہ، وشکہ شہوہ، وشکہ
روژہ، وہ کو گای قہش، لہ نیوان
فاتہ گاخرہ کاندہ بربرو سہرو

دابہش دابہ شووین، تہ قلدوشہ قلمان پیدہ کرمی و ہیشتان لہ نیوان چالانو
مالان داین، بووین بہ کرمی ٹاوریشمیٹو قوزا خدیہ کی رہنگالہ مان
بوخو مان لہ تہونی فروسمینراو چنیوہ، نشاستہی خیرو بیریشمان بو
نہ یارانہو خویشمان لہ نیو قاوغہ بہرتہ سکہ کہماندا ٹارزینگ ٹہ دہینو وہک
(روبوٹ) مان لیہاتوہ... ہزاران سالہ کیشہی ٹیمہ بووہ بہ خوینی
سیاوشو ہہر نابریتہوہ، وہک شیرے سہمہندو کمان بہ بہرہاتوہ، ٹہوان
کاروانچی و ٹیمہ خانچی، چوارچاویان کردووینو گلینہ مان گلو
دوو کہل لہ تہوقہ سہرمان بہر زہ بیتہوہو روژانیش بہ پہنچہ دہڑمیرین، بہرگی
مہرگو ماتہ ممان لہ بہر کردووہ... ٹیمہ خورانگازی مارانگازی
گورگانگازین..!

ہزاران سالہ، شہمامہی تہرو رنکو پونگو رہہنگی ریواسو کوروسکو
پہسیرہی دہ ماشن... گولہ ستیرہو پہرہ سیلکہو رہوہ ژووژکو تفتیلکو
پہپولہی راودہنن... لہپہراویزی بیرہ کانی ٹاگردا تہمتہمی رژدو دژوار
ہلدہہنن، دہیان پردی (برایم خہلیلہ) ی بو دہ کھن بہ سہرہنیزہ...!
ملیونان (مین) ی رقی بو دہ چینن...!

هزاران هزار ساله، کلو به فره کانی لاپالو قه دپالو لاشانی نهرارات بو
کاژه به فره کانی کلیمه نگارو و نه لپ نه لاینه وه، هه وای سازگاری
نیر گزجاری سه رده شتو سووره گوئی باخی شنو، شنه بای شاخی لوبنان
هه لئه مژئی، تریئی ئالانو گوئی هه وره مانو هه ناری قه لای سه رپه چه
سه قزو کانیه شینه کانی لالشو بو کان، ده گه ل هه نزیپانی کانیا وه کانی
به زما رای سیرامایستراو هیمه لایا نه شنیته وه، ده راوی ئاوه
په ر که مگر توره کانی سه رچه مو روبرای قولگا و نیلو نه مازونو راینو
سه ندو سینو دۆنو نیقادا، تامه تامی لویچه ئاوئیکو ماچیکی لیواری
روباری نه لوه ندو چه خه ترو سیروانو بادینانه... نه ستونده کانی به عله به کو
نه خشی داراو کیله به ردی حامورابی و باخچه هه لو اسراوه کانی بابیلونو
ستوونی هینگو ته ختی جه مشید، هه لوه دای لاره ملی و بینازی شانده رو
کیله شینو هزار میردو نوزی و ده ربه ندی گه روو گوندوکو چه رمویه،
هه وره بروسکه ی سه رتاقگه ی نیاگارا، باوه ش بو سازی سولاقی
خه مرشینی ئاشاو هو گه لی و کانی ریئی نه کاته وه... قه یسو له یلاو مه نیجو
بیژهنو رومیوو جوولیت، ره شه لئه کیکی ره نگین، له سه ر گوپی مه می
ئالانو زینی بو تانو ده رویش عه بدی و مه ترانو جوش نه دهن... سیقه ر
ده موچاوی لوزان به تفی نه فره ت مانج ده دا، په یمانی کوردو ئازهر بو
په یمانی وار شه و نه نووزیته وه، سننوش ژه ره خه نینه یان بو نه گری...
ئا هووی خوته نی له ورزا کانی چین، روندکی خوینین بو مامزی سه ر
په لپلو که ی ده شتی شیروانه و قه راجو وانو شاره زوورو مه ریوان هه لئه ریژی...
چینوماچینه کانی دزه ییاتی خوئیان بو تاوسه ره نگینه کانی هیندستان گیف
ده که نه وه، به هنی زه ردو سیوه لاسوره ی هیرانو نازه نینو هه رمئی
باخی ورمی، چاوشارکی له پورته قالی یافاو لیموی شیرازی نه که ن،
بلیونان بلیون گوته گهنم، سوزو ژانی رردو پروشیان تیدا ئاخراوه و
ده زریکین... ئاسیا وه کان ئاشبه تالو سایلرکان ته نگاونو له هاته هات
نه دهن... له دلی به رشه به قی شاخو دۆلو ده وه نو ئاسمانی ره شوشینی نه م

ئازارستانه، هزاران گرمه و گزنه‌ی هورەتریشکەو سایه‌قە‌ی سامان و
هورە چەخناخە، پەنگی خواردۆتەو، شەیدایەو ئاوس بوو و
پەلدە‌هاوتی... رەگی داربەرەکان لەبیخی بەردە رەق و قورە‌سوورە‌کاندا،
تادی خۆی گیرتر دەکا... ئیمەش خوشە‌ویستیه‌کە‌ی ئەم عیشقستانه،
بە‌هەموو گۆللە‌تۆپ و لۆناو سیرفیۆس و سکۆت و قانتۆم و سپۆتیک و بنکە
سوپایی و ئەتۆمیە‌کان و بە‌دەزگا ئەلیکترۆنی و سپەرنە‌تیکار بە‌برسیه‌تی و
تینوویه‌تی ئاسمانە‌وانە‌کان ناگۆرینە‌و...! کوردستانی ئیمە، سەندوووقە
کۆنیاک و جگەرە‌ی رۆسمە‌ن و دەفتەرە‌دۆلار و جامپۆ و نەشمیلە‌یە‌کی
گەنمەرەنگ و نامە‌یە‌کی ئاوە‌کی و لاو‌کی دکتۆرایە‌ک نیه، لە‌جوگرافیا و
کیمیا و فیزیا و ئەندازیاری و هونەر و میژوو زمان و ماتماتیک...!

کوردستان بزە‌گریان و گۆلی سەر‌سە‌له‌ی کۆر و جقات و دیوانە‌شیر و
ترانزستۆری بە‌رباخە‌لمانە، قەلە‌م‌تراش و شوارکی شلو قایشی جگەرەو
کە‌پروساباتی فینک و کولیچە‌ی مالان و دەستار و گرگرو سواندۆکە‌ی
بانیزەو دارە‌وانی شاخ و سمۆرە‌ی سەردار و میروولە‌ی بالدار و نیرە
زەردە‌والەو مازووچنو سەو‌ی بە‌رخ‌ی بە‌هار و ریتواس رنو کادینی قورین و
سە‌هۆلبە‌ندان و خەزیمی شۆر و چە‌لی گەرەو شە‌کردان و بریشکە‌ی ترش و
هە‌ویزو ئاغە‌لی مەر و مەر و مالات و تووتنی بێشە‌ما و میشگە‌زو و شائاوی
دیدە‌ی گریانی قوول و شولکە‌ی حە‌یزەران و کاریزی بێن و چارداغی رەزو
گۆرنۆکی بناران و گادۆشی بیریقان و زە‌مە‌پێردا‌خستن و دەست‌وسوالە‌ی
سە‌پان و ریتس و رستنی تە‌شیریتس و دیو‌ە‌خانی خراوخرو گزارگزاری
چاوشان و بازگە‌ی پەزە‌کیوی و هینترە‌شیتەو مە‌کۆی جۆلا و شالوشە‌پک و
پلپلە‌ی سەر و کە‌مەرە‌ی شلو تاس و گە‌ردانەو شە‌رابی حە‌وسالەو عەرە‌قی
کە‌سکرون و ئە‌سپە‌شینەو هە‌لە‌تاج و ئاینە‌مە‌لو شینە‌مراری و ئە‌سپی رە‌خش و
سپو‌ە‌زو شە‌ودیزو گۆلگۆنە... جریو‌ە‌ی ئە‌ستیرە‌ی رۆژی و سێو‌ە‌یل و
دومدارە، ئاوی قۆرە و لاگۆپکە‌ی هە‌لورجەرە‌شو ئالو بە‌لالو و کە،
ئە‌ستوندە‌گی ئافتاو گە‌ردان و ئە‌سرینکی دارقە‌زوان و توورە‌شە‌یه، ئاقزیم و

پلورره بارانه و ئاقدهشو پاشخورجو شهپورلیدانی گهرده گزچانی
 مهرگومردنو هاناوبانای دهرورنمانه، دهستهچیلهی هزاردانمانه،
 گولتهجۆی شهشپهرو خارچکه گهنمینه و تیتله کناچه و ههنجیره کتیویله و
 شوره گول و کاله کی قاشقاش و قوزاخه ههوریشم میوستانو بههاربهندو
 پرزونگی بارانو نیره ههنگو بیچوره کوترو مریشکی پاپهروینو
 داپسکانی گهلهشیرو بهره مومر بنه تومر بهفرهزیله و باگزه و زوقم و زه لانو
 جهوشهنی روبرو پهپولتی مانگی جوزهردانه، خهونیتی بهتامو
 ئاته شگدهی شیزو ئازهرین بورزین میهری نیر دلمانه، تار ژهنینی
 مهزهندهی گولگرتی ئه مروتو سبهینیمان، شیرینیکه ئیمه فهراهاده کهن،
 گاسینه میکه، ئیمه لازه و هزره ی بو ئه چرین... له جانی بن جانه وه،
 بهدوای پاشهروژی زیربافتیدا ویتلین، که له تاشه به فرو گولته کانی خوی
 سپپاترو پاکتربتی، تا مه رنه موو که رژده کان، وه ک بی بی ناوئاو
 له بهرده میدا بله رزنو ملشور کهن، داوه لی ترسو مهرگ دایانگری و
 ئه وکیان هه ناسه بر بگری و له گهرووی روبرو له بنه بنی زورگو له کلکه ی
 شاخه دتیه کاند، قشرونه کانیان ئاودیو بگری و ئاگرو دوویان بگری و
 له کهوشه نی رهزو باخه کانا، هه له ته و شوینه ون بگری... له مهودوا له گهل
 یه کتر سه رله نوتی پهیمان تازه ده کهینه وه:

«سوزو ویزیندبیزی، بهزه، یهزه، دازا نووزو، بهزه کوزر دوزو، بهزه،
 میزی ژوزو، بهزه خوزو ویزی نیزی، تزگازا ریزی، شهزه هیزی،
 دازانیزی، کوزر دزی سز، تازا نوزو، بهنزه، خهزه و نهزه، سهزه و زه و،
 ئازا خیزی، ههزموزو، سهزه گزر دهزه، قازا، رهزه مازا نهزا کازا،
 بهزه هیزی وازاو، ئازا وازا تیزی ییزی، ههزه موزو، تیزی کوزو شهزه
 رهزن ههزه، ههزه موزومازا، ههزه موزو، کز روزو پوزو، بازار توزو،
 ری زیک خزرزاوزو، دهزه سز، ستره، بهزه ن دیزی کیزی، ئهزه م سز
 رهزو، نهزو سهزه ریزی، نیش تیزی، مازانیزی، دهزاییزی، لهزه مهزه و،
 دوزو وازا، جازا ریزی کیزی، ییزی، تزر، لهزه روزی، یهزه ک تریزی دا

دازا، چهزهك ریزی شیزی، نازا کهزه بوزو، شهزه ریزی، بزر ازا کوزو
 ژوزی، بزهنزا، بزهرزی، دهزه کهزه توزو، ریزی گازاییزی، ههزه رهزه،
 پیزی روزویزی، دزروژو، شههزی، هزرهزا، بهزه رهزه، مازا نزی، بهزه
 یهزه، کزو یوزونزی، ریزی یزی کازانزی، کوزو دوزو، کوزو یوزو
 دازایهزه، تیزی دهزه بیزی و بهزه سزی. لهزیزی نازاویزی، نازادز،
 کزردزی نزی، زهر بزسیز، ییزی کیزی، ییزی کوزردزی، ستر
 نازانیزی، مهزه نزو وزو، دازا مازا رز، نازان دزی، دهزه تیزی کیزی،
 شازا ریزستا زان زی و مز رو ژوزوف، دوزو سزت...!» (۸۲).

تا کهس لهپاشمله بانسی نهینیمان نه کهن، بهشینهی پیوازی درهخته کان
 بهتورداسی رقی دیرینهی کرد ههله پرونین، تاگرتکرژه بتیرینه کن
 تهشنه نه کهن...!!!

که لهناپلیونیان پرسی: بو ئیپانیات پیداگیر نه کرا؟ گوتی:
 - چونکه کلکه نهفتینه و شان خهله تینه و پیکه و شوکارو سیخورتیکی
 تیدانه بو...!

لهمه و دوا، بههاگووه! دژه خه و دهبین و دارو بهرد دهخهینه سهما، تا کهس
 بهسهرمانا شیرگیر نه بی...! ته بی وهك داپیروچکه بیست چاومان هه بی،
 لهژیر سیبهری هیچ جوړه سهیوانتیکی رزیودا ناکه وینه کهرویشکه خه و،
 ئیتر زینی بی ماین ناکرین و دهسنادهینه جزووی دوو پیشک، وزه تازه
 بابهته گانی دیکه ی مروفتی کورد، لهته نوپه راسووی، پر له دراماتیکی
 ته دوزینه وه، تا خوی بی به بهره قانی خوی، تا بهری خهله و خه رمان و زهوی
 دیمه کارو ئاویژه ی نه م خاکه، ته نیا بو رهنجباری کورد بی و بهس، تا
 مناله بیژیه گهی، ناوپزدانی شارستانی سهردهم (نوبل) ی سته ملیکراو،
 بدری به میلیه تی، نهك بهیه کی، نهو میلیه ته ی که هزاران تاریکه ساله و
 هه رشان نه کوتی و خوی و زمان و ره چله لهك و خاک و ئاسمان و خه ونه گانی
 خوی پاراستروه و نوچی نه داوه... رووبه پرووی هه موو پووته یهك و بی
 نموودو نابووت و هه پله گونیک بوته وه، تاله شه و بهراتی ژیاندا، هه ر

پایه به رزو ته مه ندریژو سه به رسقو پر له نووربی، تا به چه رخانندی میلی
نهنگوستیله ی زیربافتی حه زه تی سوله یمان، نیشتمانیکی زیرنیگارو
میلله تیکی دلو سه رازاد بینیته کایه، تا یه کهم سه رگوزشته ی: «هه بوو
نه بوو، کهس له خوا گهوره تر نه بوو، کهس له کورد به جه رگترو قاره مانترو
به ر خودانتر نه بوو...» بو هه ر هه موو گهلانی شه رافه تمه ندو به شانوبالی
دو نیا بگیرینه وه... ب... ب... ب... بگیرینه وه...! هه ر ده گیرینه وه...!!!

خستنه سه ر نیت: - جالاک

chalakmuhammad@gmail.com

نازداره کەهی بێنازە کەهی
 گۆنەزادە کەهی یادگارە کەهی
 سەرگەردانە کەهی دلایترە کەهی
 نەمە کناسە کەهی بەرگەشتە کەهی
 هاوژێدە کەهی خەمەنگێزە کەهی
 گۆنەبەفرە کەهی زامدارە کەهی
 فەرەهنگۆ کەهی دلنشینە کەهی
 گۆنناوە کەهی لالییە کەهی
 گۆنەدەمە کەهی خومارە کەهی
 خانەگۆنە کەهی هۆزاکە کەهی
 ناسنامە کەهی گۆنباوانە کەهی

سیاهه سته کهه...!

دلەنگێو کەهی دلەندە کەهی پاکیزە کەهی شەنگۆنە کەهی نیگاراکەهی
 کناچە کەهی... من...!) بەشینەیی، هیدی هیدی لەسەر زاکی پشت راگشتی و
 پیت راگیشەو پیلو کانت لیکنی و باموچر کیک داتگری و نیجار بینیکی
 دریتری گولای هەلمژە، هەردوو بالت والّا، والّا، والّا کە، ئینجا
 بەنویژە خەونیکەو، هەردوو دەست بەتوندی بەخەسەر هەردوو نەرمانەیی
 چاوتەو.. لەگەڵ راداری وردە تەزوو رەشوسپیه کانی نیو رەشینەت
 بەهەشتاوی، ساتی، ساتی، ساتی، چەند ساتی بژی و هیدم نەتگری و لەم
 دنیا زوشت و بیزەو هەرە لاتەریک بەو پەستا پەستا لەنیو ئەو تاریکستانە پر
 لەورده گۆلەستیرە پیروزه ییە، وەك گرشه شۆرپەرە نیو ئەو جیهانە بەسامو
 بێنە، باتاسیک بتاتەو، لەپر تا بەچەند میگاسایکیکی دەروونی خودی
 خوت دەگەیتە دەروازەیه کی زیو زیرینەیی چوار دەوری گۆنگۆلین، کە
 بەخەتیکێ شاشو جوان «کۆماری دیموکراتی یە کگرتوری کوردستان
 United Kurdistan Republic Democrate» ی لەسەر نووسراوە...! بوەستەو
 دووجارو دەجار بیخوینەو و تیر تیر لیی رامینتی و چە کەرەیی لیمە کە،
 تیرتیریش دینگە کانی ئەو دەروازە زیوزیرینە بەلیو تەمیسکەدارە کەت

رامووسه به حهزو گريانهوه رايمووسه و بيگره همينز، به پروخوشي
 (شهباشيك) لهو كچه نه سږ شيوه گولفروشو له تاوازه ژنه دهروازه وانه
 تاوړنگه كان بكه، نهوان به چرپه وه، پيلوي نوازشت بو لهيه كنه دهنو
 سهري سه ربهرزانه ت بو داده چميينو به رزده كنه وه، شهرم مه كهو نزيك
 بهر هوه و هه لوسته يه ك بكهو به چاوي سوزه وه سهيريان بكهو سهرو يه كماچ
 له ديده ي گه شيان بر فتنو پته لگره...! پته لگره بو نيو نهو به هاره وارو
 سهوزه وه، توژني سهرت ليه شيوې و گومرا...! كه چي له نكاويكا، سروه
 فريشته يه كي گولاوين له لووتې قنجهت نه داو پيشوازي ت لي نه كار
 پرمينيكي خوشيش نه پرمي... هاكا! سه رشاني شه كه ت و سهري پرشوروت
 پر ده بي له پهره ي گولتي رهنگاورهنگو هزاران په پوله ده موچاوو
 برژانگت نه مژي و هيلانه له سر نه بروت نه كا...! گويبيستي
 سيمفونيايه كي فرؤسمينراوي به نيروي (كوردايه تي) نه بيت، خه وه
 نوچكه ت ده پيرې و نه ختي دوش داده ميني، شنه ي كور كه گريانيكيش
 راتده ژهنې...! به لام زينهار! نه كه ي و شنگت لينه برې...! جاري نه مه
 يه كه م ههنگاوته! يه كگام، دوو گام، سينگام، له م نه گهرو نه گهرو
 مه گه رده دا، له نيو گولستانه دلپه زي ره كه دا، نه گه يته سهر نه ستيريكي
 يه كجار گه و ره و نه خشينو كريستال ساري پر له به رده تراويلكه و كه فهر پيژي
 جواني و ژان...! به برژنگه سارده پر له گريزانگه كاني هيلاكيت - كامه
 هيلاكې؟ له له ش ده رده چي...! له سووچينيكي دووره ده ستي نهو
 گولستانه دا، يه ك پوله كچي خه تو خالرشور، ده گهل چندين شور ه لاي
 خالو بو ربرو، وهك تپي شكو فه، به مايژي سپي و سوورو شينو نيرگزي و
 په مهي و بنه وشه ييه وه، كه مهر به سته و به ياري ي گه پر گو به ندو توله كيه وه،
 وازي باسكتبول و ريكتيان سازداوه و بزه خه نينه له ژيلي مه مكو بازندي
 سركو زيوازي ليوو گولمته ي گوناي سوورياندا خه وتووه و چاوشاركي
 له گهل فريشته ي به خته وهري ليو بازي و له شخوازي ده كه نو له تريسكه
 ده دن...! له سهوزه زاريني تردا، كورينيكي زيتله ي (۲۰) ساله و كچينيكي

سر کیلهی (۱۹) ساله، ئەم یاریه ئەسازینن: کچه که ئەبێ به (تەلە) و
 هەردوو دەستەکانی بەیە کەوه، هەردوو پێیەکانیشی هەمدیس بەیە کەوه،
 بەستراونو لەسەر دەست و پێیەکانی قیت وەستاوه.. کورە کەش بووه
 بەرپۆی و لنگیکی خستۆتە نێوان هەردوو دەستی تەلە کەو لینگە کەو
 تریشی خستۆتە نێوان هەردوو پێیەکانی تەلە کەو سەریشی لەبن زگی
 تەلە کە دایە... لەپر یە کێک پال بە تەلە کەوه دەنی و دەیخاتە سەرزەوی،
 یە کسەر رێویە کە بەتەلە کەوه ئەبێ، تەلەش بەهەمروەتیزی خۆی
 دەستریپێەکانی لەیەک دوور دەخاتەوه... رێویش لەبەر ئازاری قاچەکانی
 کە هەریە کە بەلایە کدا ئەکشین، ئەکا بەهاتوھاوارو ئاخوئوخ، کەچی
 لەناکاو سەری ئەخاتە سەرزگی تەلە کەو پالیپتۆه دەنی... تەلە ناچار خۆی
 بۆ رێویە کە شل دەکاو رێویش بەئاسانی دەرباز دەبێ و ماچیکیش لەکچه
 دەکا... خەلکە کەش لەقاقای پێکەنین ئەدەن... دیارە تۆش بزە،
 خەنێنە یە کێ شادمانی داتەگری...! هەر کە لەهیکرا ئاور ئەدەیتەوه،
 لەسوچتکی تر دا ئەم نمایشە جوانە ئەبینی: دوو کچو کورێک.. کورە
 نانهواو کچه بەتەندووور و کچه کەو تر هاوار کەر...! نانهوا خەریکی
 نانیپۆه دانە، لەم ساتەدا کچه کە هاوار دەکا:

- کورە برۆ دایکت مردووہ!

نانهوا هیچ خۆی تیکنادا

کچه ئەلتی:

- کورە باوکت مردووہ!

نانهوا هەر سەری بۆ ئەلەقینی

لەپاشا کچه، یە کە یە کە، مەرگی براوخوشکو ئاموزاو خالۆزای

پائەهێلتی.. کەچی نانهوا لای پەشمەو دەست لەکار هەلناگری... لەپر

پێی ئەلتی:

- کورە بەخوا ژنە کەت مردووہ!

کە ئەمە ی لە دەم دەر ئەچتی، نانهوا زۆر ئەحەپەستی و پێی تیک ئەچتی و دەست

له ناپیوه دان هه لده گری و ناگره که ده کورژینیتته وهو به ره و مال راده کا...
که نه و راده کا تهن دووری گورین، به هه ره شه و جورین، ده که ویتته دوای
نانه واکه و دهیگری و به چه په لۆکو له قه تی بهرده بی...! خه لکه کهش
ده سده کهن به پیکه نین.. تویش هم سهرت سوپشه مینتی و هه
هه لوه سته یه کی شیرینی بو نه کهیت...!

هه ره له بانچیله ره خشنده یه شدا، چهن دین پیری هاوسال و سه رسه نگی و
به ده مارو چاوبلندو له شساغ، به گالۆ که کنیری ده ستیان هه، له پال چهن
ژنه پیره زالتکی ته رپوژنیکه وه، له سهر میتزکی کارینه دانیشتونو پیاله ی
(زازاکو لا) ده نوشنو به خه موشی گویشه وانکی تی رادیوی مار که ی
(کو مپانیای هه ورامان) نو له نیو شه پۆلی ره های موسیقایه کی
شیوه نامیزدا، ناخافتیاره ده نگ زولاله که ی، به زمانی ستاندارت،
به تیر فونه وه: «میترووی شه ری برا کورژی» و سه رنویشته که ی ده گیریتته وه..
به ساله چروه کان سه رپا کیان هون هون فرمیتسکی قه تیس ووشک
به ره و کیانی گرتو وه و سه ری بو ده له قیننو ناخی قوولی بو ده کیشنو
له بهرده م خویانه وه، که وتوونه ته ورته ورتیکه وه و توش نازانی چی ده لین،
ته وه لده نه بی نه وه نه زانی که: نه فرهت له و خویتریترو ده سه ره شانه ده کهن
که بوونه مایه ی نه و شه ره به ده نگیزو نه گریسانه! په ره به سته مه به و تیر له م
دیمه نه رامینتی و ده شتوانی به ته له فونه چه وره نگی که ی سه ره قه راخ
ته ستیر که که، هه مدیس نه و به رنامه جگر ته زینه، له تیزگی ناوه ندی...
به تی: ناوه ندی...! داوا بکه یته وه...!

چهنده که سیکه ره هنده ی ستر که پۆلم و هانوقه رو برۆ کسل و به غدا و تاران و
شام و نه نادۆل، له بهر شه ری ناوخۆ سه ریان هه لگرتو وه و به فرۆ که ی
(زه رده شتی ئاسمانی - Zardasht Air Way) گه یشترونه ته پایته ختی
گه وره ی (میدیا) ی کورد، شاری هه ره مه زنی ئازادی و دیمو کراتی و
مرو قایه تی و دلنیایی و ته ناهی و رابواردن.. له فرۆ که خانه ی (ته رده لان)
داده به زن.. ده سته شوخیکه ده ماخساز ی خوینشیرینی بالابه ژن، به پاچر کی

به پیریانهوه ده چنو سهروویهك چهپكه نیرگزیاں ده دهنی و جانتا کانیان له ده سه هرده گرنو ده یانبانه ریتسه اوسی (سوران) ... تا نهختی له نیر شه پۆلی ههره تازه دابه شکر اوی (کچان ده چنه ریتواسان) بحه سینه وهو قاوه یه کی خهستی کۆمپانیای (شهیدان) ههلقورینن...! ههر لهو ساته دا کچه نهفسه ریتیکی توندوتۆل، به چرپه و به زمانیتی رهوانی ئینگلیزی و فره نسی له گه لیاں ده په یفتی و داواشیان لیده کا له م گه شته یاندا رابه ریاں بی... ئه وان یه که یه که هه لدهستن و تهوقه ی له گه ل ده کهن، ئه و پێشیان ده کهوتی، تا له ده رگای فرو که خانه که وه ئاودیو ده بن، ماشینیکی مار که ی (لورستان) ی شینه وهزی تریسکه دار، چاوه نۆره، سوار ده بن و ماشین خۆت بگره...! له م به زمی ته ماشایه و له پێگادا و له نیر لالهزاری فلکه نیگارینه کاندای، ده یان په یکه ری: خانی و نه دیسۆنو مه دام کۆری و مام هه ژارو نالی و مه دام دانیالو له یلا زانا و شقانه ره وه ره و گوگانو سیمۆن دیبۆقوارو حاجی و مه ولانا رۆمی و باباتایه رو مینۆرسکی و داروین و ماتیس و پۆلکلی و سارته رو ئیلیوت و ئاینشتاین و ئۆسکار مانو مه ستوره خانم و ئابوقیان و ژابا... ته... ده بینن...!

له پر له نیر گزهره پان و گولزاری باله خانه ی ئوتیلیتیکی روونمای ههفتانه رۆمی و به سام و به ناو (پیرشالیار) ماشینه که ته وهستی و ئه و میوانه شه که تبه ره کورد دۆستانه، داده به زن... چه ندین کچی زنده دلی مینا گه ردنی که یلانی جوانی، به جلی ئالو و الای کوردیه وه، ریزیان بۆ ده بهستن و تهوقه یان له گه ل ده کهن و چهپکه به یبونی شاخانیان پێشکیش ده کهن.. له پرسگه دا، ههریه که، به پهری شکر مه ندیه وه به پهری خا که رای و ناسکیه وه، ناو نووس ده کرین و ههریه که ش کللی زیوینی ژووری تایبهتی خۆی بۆ ته رخان ده کرتی...!

له پاش دووشیتیکی خوش، سه ر خهوتی ده شکینن، ئینجا به تامترین خۆرا کیتی کورده وارییان له بهرده م ریزده کرتی و ماستاوی مار که ی (بیریقان) یان ده خریده بهرده م.. زیره قانیکی چوارشانه به خۆی و جانتاره شه ی ده ستیه وه،

یه که به که به سهریان ده کاتهوه و چهند هزار دۆلاریکی کوردستانی و بۆ
 خهرجی گیرفان به سهر دابهش ده کاو پیشیان دهلی: «تا ئیوه لیره بن،
 له میوانداری ئیمه دان، خوگهر ئارهزووشتان کرد له کوردستان په نابهر بن،
 ئەوا ههریه کهو ناسنامهیه کی کوردیتان بۆ ئاماده ده کهین و دهشتوانن
 ههریه که به کاریکی به سوودوپاک خهریک بن و رهنج بدەن...!»
 له پاشا گهنجیکی موزهردی چاوشین ئەلی: «ئیمه ئەزانین ئیوه چهند
 ماندوونو گهلانی ئیوهش چۆن به دهستی شهری برا کورژیوه ئاگر
 زه ده بوون، دواي شەش مانگیش بۆتان ههیه له ئەنجومهنی شارهوانیدا،
 دهنگبدەنوخویشتان پالتیون، دواي ئهوش که پینج سال به سهر مانهوتان
 له کوردستان دهروا، دهلوئی به شداری له ههلبژاردنی په رلهمانی
 کوردستاندا بکهنو بی حزبو حزبایهتیش خوتان ههلبژیرن... ئیوه
 میوانی ئیمه نو ئیمهش زۆر به قوولی له دهردی گوشندهتان تیده گهین...»
 ههر له ته نیشتهوه، ئافرهتیکي بالازراقی چاویلکه داری خوینشاگر ئەلی: «
 ههر گافیکو بستان سهر له کتیبخانهی شاری (به دلیس) یا موزه خانهی
 شاری (گرماشان) یا ئاته شگه دهی شاری (مه آباد) یا گهلهری
 (شهره فخان) ی شاری (دیاربه گر) یا گۆری مه موزین یا Kurdistan Space
 Agency شاری (سنه) بدەن، یا چهند ساتی له ئۆپیراخانهی شاری
 (سلیمانی) بژین، ئەوا راسته و خو بهم ته له فۆنه: (223222555) ئاگادارمان
 بکه نهوه، ئیمه به هیلز کوپتهری کارگی (زه هاو) له خزمهتتان ده بین...!»
 کهتۆ به چاوانی خوت، ئەم رهخشانه روژانهت بینی، سهری دلت
 بهه نهوه و دانه چله کتی، چونکه ژیان لهم کۆماره دا، ئاواو له مهیش
 پشتگهرمتر و ده سوازتره و روژانیشی جهژنیکو دوو نه ورۆزه... جهژنیکو دوو
 نه ورۆزه... جهژنیکو دوو نه ورۆز...! نه ورۆزیکو دوو جهژن... جهژن و
 نه ورۆز...! ده ئیستا ده تهوی همدیس ئەو خهونه شیرینه ببینیتهوه...!
 ده پیلره کانت لیکنی و له سهر زاکی پشت پراکشی و پیت پراکیشه و
 موجر کینکی دی بتگری و وهك گرشه، شۆر بهر نیو ئەو جیهانه به سامو

بئىنە، دەبا تاسىك بىتاتەوہ.. نانا... بەلام نانەكەى لەو گەشتە من
فەرامۆش بکەى!! نەكەى! نە...!!! با ئەو جەژنى دوو جەژنەيەو ئەو
بەھارى دووبەھارەو ئەو نەورۆزى دوو نەورۆزە، بەيە کمانەوہ بى! بەيەك،
بەيەك، بەيەك!!!

چەند ناماز ھەيىك

۱. جىنى نىزىر گەبۇون.
۲. خواردنىو خواردنىمۇھو يارى مىندالانە بوون.
۳. گۆرانىي مىندالانەبوون.
۴. گۆرانىي ساوايان بوو.
۵. يارىي مىندالانەي گۇپرانە بوون
۶. يارىي مىندالانەي كچانە بوون
۷. گۆرانىي مىللى بوون
۸. گۆرانىيىتى مىللى بوون
۹. سەيرانگەي بەھاران بوون
۱۰. تورشىفروژى بوون.
۱۱. فلىمەكانى ئىمۇ زەمانە بوون
۱۲. خواردنىو خواردنىمۇھو يارىي بوون
۱۳. كۆشكى ئىفۇونىمۇھو مەمى ئالانە
۱۴. حەمامى ئىمۇ زەمانە بوون
۱۵. دەرمانى (سەر) و (بەر)ى ژنان بوو
۱۶. گەپرەكە كۆنەكانى ئىمۇ زەمانە بوون.
۱۷. بەرپىسى تەقاندنى تۆپى بەربانگى رەمەزان بوو
۱۸. يارىيەكانى بىنلەلووكى رۆژانى جەژن بوون
۱۹. گەپرەكە جىننىزگەي دوورە دەستى شاربوونىو مىندالان بەسوارى كەرو پاسمۇھو لەرۆژانى جەژن بۆي دەچوون.
۲۰. يارىيىر جىكايەتى مىللى و دىنى و دابونىرىتى مىللى بوون
۲۱. گەردىكى دىرىندىيە كەوتۆتە تەنىشت مۆزەخانەي شارستانى.
۲۲. شوتىن راوھستانى پۆلىسى رىوان بوو.
۲۳. فلەكەبەكى بچووك بوو (۱۳) گەلۆپى ھەبوو، نىزىك وەزارەتى شارھوانى.
۲۴. جۆگەبىنكى بەپىتىو رىژەن بوو، لەكارىتەكانمۇھو ھەلدەقوللاو لەيانەي مامۇستايانى ئىمپرو دەستى پىتەكردو بەرەو گەپرەكى كورران دەبوھو.
۲۵. كابرابەكى بابەغەمرەي قوتەبەنى قوشمەبوو.
۲۶. كەسنىكى رووحسرووكى شارھو ئىستاش مارھو بەرپىسى ھەر ھەممو راوھچۆلەكەو راوھرەشۆلەي ئاسمانى ھەولتەرە.

۲۷. هندی کالفامو گیلو شیتانی شاربوون.
۲۸. قاوه خانەبوونو به ناوی خاوه ناکانیان بوو.
۲۹. تیکۆشەرتیکی نیتوریزی قوتابیانی کوردستان بوو، له سه ره تای شۆرشى ئهیلوول شهید کرا. ئهوی تریش هه شهیده.
۳۰. مارشی شۆرشى ئاگرى بهو له ژماره (۱۵-۱۷-۲۴) ی رۆژنامه ی (کوهستان) ی سالی ۱۹۴۴ بلاو کراوه تهوه.
۳۱. هندیکیان له خۆراکه به تامه کانی ئهو سه رو به ندانه بوون.
۳۲. پاژیکه له بهیتی دریتی شۆرشى ئه راراتو له گۆقاری (سروه) ی ژماره (۴۲) و به کۆششى رهزای رهحیمی بلاو کراوه تهوه.
۳۳. مه بهست له (نوگره السلمان) ی زیندانه.
۳۴. پۆسته چه ئی دیرینی نیوتار بوو.
۳۵. ژنیکی به سینه سۆزه ی سه ردولکه بیتبوو.
۳۶. واته: «به ناوی سهروه ری زانا، منیوی پاکترین ئافه رید کاری گیتی مادی پیرۆز...!»
۳۷. واته: له بهر کینه و درۆ و گومان کردن و نه مانی رهوشتی بهرزو ئاشتی و ئاسایش و ئارامی و راستی و شادی و کهوتنی مروف به دوای کامه کانی ئه هریمه نیی بهد، له م کهوشه نده ی زه ویده ا، ئاهورای مهن، دۆزه خی به فریکی فره ی هتایه ئه م ئاستانه و گیتی شه ژاو ئاوه دانی نه ماو گیان فریسی رژاند... قیجا گه له هۆزو تیره کانی ئه م زه ویده به هه شتو ئاوه نیایه بیان به رداو سه رگه ردان بوون و تووشی شه ویتکی تار هاتن و مانگ گیراو رۆژر هه ساره ی رۆشن، بوون به ئه سرین و تاریکی و تینوویده تی...! هه ر گه له ک له ئاقاریک بزر بووین...! ئیمه که به ماچۆ ده دوداین، به ره و ئیریه ن بووینه وه، ئینجا نه ژادی پاکی ئیمه، هوشیارانه و له بهر رۆشنایی لیکدانه وه ی میشک و هۆش و چالاکی و توانای خۆمان، شارستانیه تیکی سپی و رۆشن و جوانمان رسکانه، به نیازی راژه کردنی خۆدۆزینه وه ی مروف و رۆژی رووناک و دادو به کسانى، له بهر ئه وه یه، ئیمه به ئیوه و نه وه کانی که ئیستا، به (کوردی) ده په یفن، دبیتزین: با گیانی خۆیان له جیاخوازی و ناکوکی کینه و دوژمنداری پاریزنو ئه م سه روودو ئامۆژگارییه بو راستی ببیتزن، ئه گین مانگی به ختیان ده کوژیته وه و بهر نه فرینی ئاهورامه زدا ده کهون و هتزو ئه زموونه که بیان تیکده شکى و ئازادیان پیتیل ده کری و ناگه نه هچ ئاکامیک، ئه م راسپارده و ئاگاداری به له گوینگرن، ئه ی برا جگه رگۆشه کان...!!!»
۳۸. کتیه ناودارو چه و تبه رگه که ی جاویدان شاد ماموستا سه جادی به.

۳۹. جۆره قسانتيكى بەتويىكلو تەوسو لاقرتى و تانەو تەشەربوو، لاوانو بەتايىبەتى چەتوونو سەرچلەكان بەكارىان دەھينا.
۴۰. بەربووك بوون.
۴۱. ژنە بەستەبىژى دەنگخوش بوون.
۴۲. ژنى مەلاى خويىندەوارو مەولوودنامە خويىن بوون.
۴۳. مەلاى حافىزى دەنگخوشى قورئانخويىنى سەرەبرانو پىرسەكان بوون.
۴۴. سەردولكەبىژىكى دەنگبەسۆزبوو.
۴۵. سى ھونەرمەندى ناودارى شىوہكاربوون، دانيال جوولەكە بوو.
۴۶. ھەرزشوانو زۆرانبازابوون.
۴۷. دايدەنو مامان بوون.
۴۸. سەرشۆرى ناوحەمامى ژنان بوون.
۴۹. دەفژەنى مەولوودان و ھەندىكىشى دىوہرەبوون.
۵۰. قوشمەو ەنتىكەو قەخوشەكانى شاربوونو چەندىكىان ماون.
۵۱. سەرتاشبوون
۵۲. ناوكەھلگىربوون.
۵۳. چەند كەسانىكى بىكەسو بىچارەبوون.
۵۴. چەند ژنىكى چەقاوہسوى خوشەويست بوون.
۵۵. چەند جىتزرگەيەك بوون، ئىستاشى لەگەلدابى.
۵۶. زىندروويكى ناودارى شاربوو.
۵۷. دو ئاشى ديارى نىو شاربوون.
۵۸. يەكەم تىپىكى ھەرزشوانى بوو كە لەسالى (۱۹۵۶) دامەزرا.
۵۹. ھەرزشوانى فوتبۆلىن بوون.
۶۰. دوو شەترەنجو دامەزانى شارەزابوون.
۶۱. چەند سترانىبۆرۇ ھەيرانبىژىك بوون.
۶۲. دوو ھىكايەتخوانى زۆر بىندىرئىژبوون... (مۆشى) جوولەكە بوو، دەيان ھىكايەتى كوردەوارى لەئەزبەردابوو.
۶۳. تىكۆشەرنىكى ماركسىيەو ئىستاش ماوہ.
۶۴. بۆ مرازگرتەوہ ھەولتيرىەكان چل شافلتەيان دادەگىرساندو لەسەر قەلار شەوانى (دووشەمە) فېرئىيان دەدايە خوارەوہ.
۶۵. بەبىروبوچوونى ھەولتيرىان، چل پىارى چاك لەقەلا نىژراون.
۶۶. مەبەست دىوہخانەى دىرئىنى بەھەشتىيان مەلا مەھمەدى موفتىو ئىنجا

مامۆستا رهشادی موفتی یه.

۶۷. دوو ده‌رمانگه‌ری ناوداری گاوربوون.

۶۸. کابرایه‌کی گه‌ریده‌بوو، به‌باری که‌ره‌وه، له‌نیو کووچه‌و کۆلانی شار ده‌گه‌راو نیکونۆکی ده‌فرۆشت، یاده‌یگۆریه‌وه.

۶۹. وه‌ستایه‌کی ده‌سپه‌نگینی گاوربوو، فیته‌رو تۆرنه‌چی بوو!

۷۰. ئۆتۆمبیلی په‌سته‌دارینه‌یان هه‌بوو.

۷۱. چهند کاسبکارێک بوونو له‌کۆلانا‌ن ده‌گه‌ران.

۷۲. چهند که‌سانێکی هه‌ژارو قۆشمه‌و ساکارو کاسبکار بوون، تاها مامریش شایه‌ریکی میلی بوو.

۷۳. خۆلفه‌رۆشبوون.

۷۴. کووره‌چی بوون.

۷۵. که‌سانێک بوو، خوینی خۆی ده‌فرۆشتو پتی ی ده‌ژیاو هیچ ئیشتیکی دیکه‌ی نه‌بوو.

۷۶-۷۷-۷۸-۷۹-۸۰: چهند چیشته‌که‌رو که‌بابچی و قاورمه‌چی و کوبه‌فرۆشو سه‌روپیتفرۆشی یه‌کجار ناوداربوون، موسلمانو هیندی و گاوریش بوون.

۸۱. عه‌ره‌قفه‌رۆشبوو.

۸۲. به‌زاری ئه‌زه‌له‌زه‌ ئه‌بی‌به: «سویندبی به‌یه‌زدانو به‌گوردو به‌میژوو، به‌خوینی ترگاری شه‌یدانی کوردستان، به‌خه‌ونه‌ سه‌وزه‌و ئاخی هه‌موو سه‌رکرده‌ قاره‌مانه‌کان، به‌هیواو ئاواتی هه‌موو تیکۆشهران، هه‌ر هه‌موومان، هه‌موو گرووپ و پارت و ریکخراوو ده‌سته‌به‌ندیکی ئه‌سه‌رو ئه‌سه‌ری نیشتمانی دایک، له‌مه‌ودوا: جارێکی‌تر له‌پرووی یه‌کتردا چه‌کریژ ناکه‌ین و شه‌ری براکوژی، به‌به‌ر ده‌که‌ین و رینگای هه‌ره‌په‌رۆزو دروشمی هه‌ره‌به‌ر زمان، یه‌که‌بوونی ریزه‌کانی کوردو کوردایه‌تی ده‌بی‌و به‌س، له‌په‌یناوی ئازادکردنی هه‌ر بستیکی مه‌زنو دامه‌زراندنی ده‌وله‌تیکی تارستانی و مرقه‌دۆست...».

چریپه یه ک

براو خوشکی هاوژان و رازم:

پتر له چاره گه سه ده یه که، خدریکی نهم تابلو نووسینانه، یا نهم نووسینه تابلویانهم... تابلوی وای تیدایه به چند ده قیقه یی، وای تیدایه به چند سه عاتیک تیدایه به چند رۆژو حفته یی، وایشی تیدایه له بهر سه رقالی رۆژانهم!. به چند مانگ و سال داپرژاوه و خوی به سه ر خامه و خهون و خه ما سه پاندوه...!!!

مه سه له که بنه مایه کی دهروونی یه و یه کجاریش دهروونی بووه و ههر نه و حاله ته دهروونیهش پی ی نووسیومه ته وه...؟! بۆیه له نیتوان تابلوکاندا به پروالته!. هندی جار ههست به جوړه داپچرانی ته که هیت!؟ به لام گهر له باری دهروونی من و له ناخی نووسینه که خوی به باشی حالی بیت، نه زانی نهم پرۆژه دهروونیه، (هیله درامیه که ی) سه رجه م دهقه کته پچرانی تیدا نییه، وهک بلتی ی: له یهک دانیشن و تیرامان و له یهک هزر و بیرکردنه وه و له یهک رۆژدا نو سرا بیه وه وایه...!!! به هه ر حال من له م به ره مه ما، تا ته و په ری راستگویی راستگویی نواندوه و وسته و مه ده قیقی زیندووی لی برسک و جوړه ژانریکی سه ره خوی نه ده بیهی لی سه ره له بیدا و چیره که ییشی سه ره په رتیی...!

هه ری بیه هه ر جار دی بۆ به شیتیکی نه و نو سه ره بالاده ستانه ی وهک (مام هه ژار) و (مام هیمن) م خوتن د بیه ته وه. له گه ل هندی تایبه ته هندی ناوچه یی دهقه که ش!. به ته و اوی له گه ل بیدا جو شاون و تیر تیریش گریاون و منیشیان گریاندوه و حه په ساندوه، نه و دوست و براده رانه ش که له گه ل نهم دهقه دا گریاون، زۆرن و ماون و خوی مه زن له گریانی ناوه ختیان پپارتیی... هه ر لیره شدا ده مه وی نه و راستیه هه لنه بو تیرم که: مه سه له ی ره نگاندنی تابلوکان، میژو وه که ی بهر له راپه رینه و هیچ تابلویه کی تیدا نییه، دوی راپه رین بی، مه گه ر ته نیا دوا تابلو نه بی بۆیه به هیچ جو رتیک ناکری، مه سه له ی ره نگه کان هیچ جوړه... لیه کدان سه وه یه کی بۆ هه له به ستیری، جگه له وه ی که مه سه له که پیمه ندی به خودی خومه وه هه یه و وسته و مه بۆ جوانکاری و نارایش و زاخدانی تابلوکان، به شیه وه کی هونه ری ی نه و ره نگانه بخه مه گه ر، له کوردستانی کا که هه زاران هه زار رهنگی وای تیدایه، پرواناکه م تائیتاش دۆزرا بنه وه یاده رکیان پیکرابی...!!!

له چاپکراوه گانی وه زاروت سالی / ۱۹۹۶

۱- میکانیزمه بنه رته گانی رسته سازی

د. شیرکتو بابان

۲- سه عید زه بۆکی لای خۆمان - رۆمان

که مال سه عدی

۳- البعد القومي للتغيرات في الحدود الادارية لمحافظة كركوك

د. خليل اسماعيل محمد

له چاپکراوه گانی وه زاروت سالی / ۱۹۹۷

عبدالله سه راج

۱- کاو لاش - رۆمان

علی فتاح نزهی

۲- مه مو زین - لیکۆلینه وه

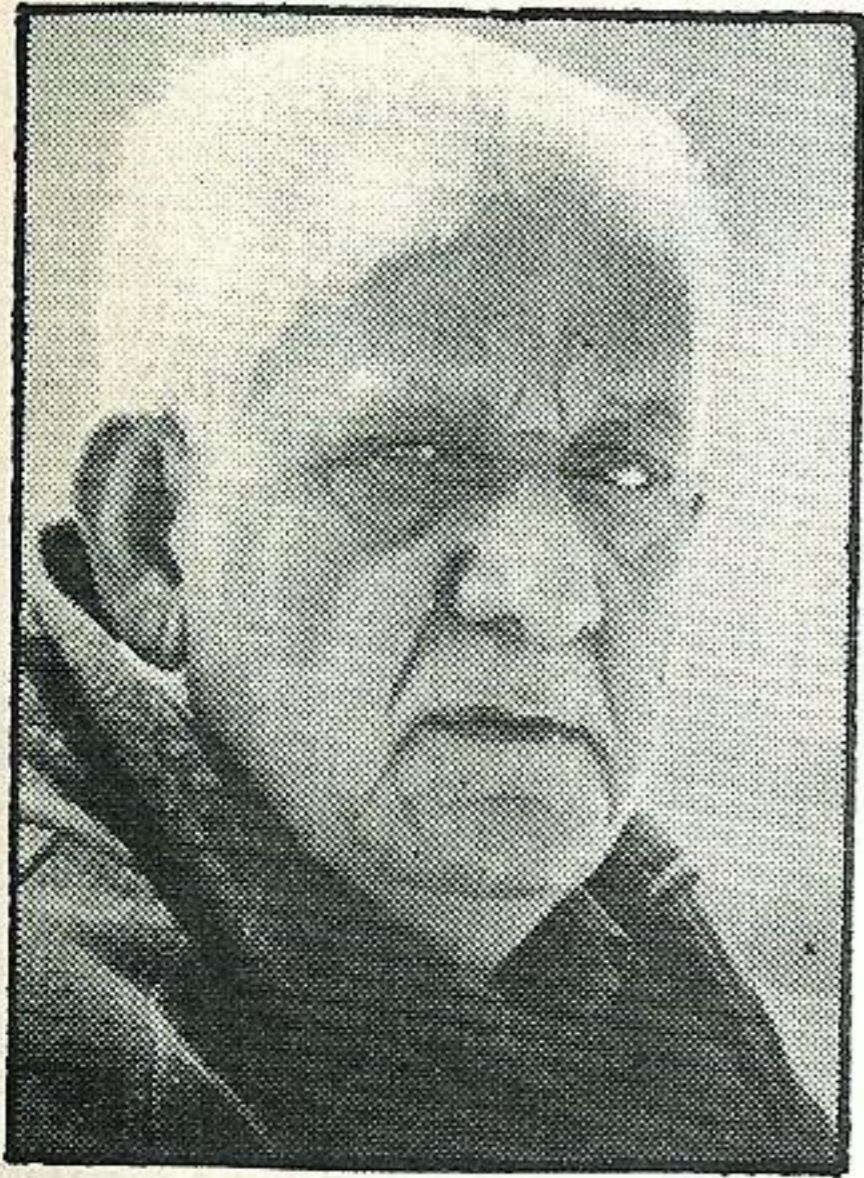
نازاد عبدالواحد

۳- پشکۆو خۆله مینش - لیکۆلینه وه

محمود زامدلر

۴- ده رده کورد

ژماره‌ی سپاردنی به کتیبخانه‌ی نیشتمانی ده‌ریم
ژماره (۲۰۶) ی سالی ۱۹۹۷ ی دراوه‌تی

چاپکراوه گانم

- ۱۹۷۵ - بۆنى مه لالان دى
- ۱۹۷۵ - ويرانه خاك
- ۱۹۷۸ - فهرهنگى لهك و لور
- ۱۹۸۰ - ده زوازه يهك بۆ ئاوازو گۆرانى كوردى
- ۱۹۸۱ - له بانيزه ي شيعره وه
- ۱۹۸۲ - تۆپه زهرده كه
- ۱۹۸۳ - كيشه كانى شانۆى هاوچه رخ
- ۱۹۸۵ - گه شتى چاره نووس
- ۱۹۸۸ - رۆژنامه ي مه وليتر
- ۱۹۸۹ - شيعرو به ره لستى و راچه نين له كوردستانى ئيران دا
- ۱۹۹۵ - كۆميدىاي كه رايه تى

ده سنووسه گانم

- چوار تيكستى شيخى سه نعانو ليكۆلينه وه يهك
- (۱۰) كورته چيروكى مه لبرارده ي جيهانى
- (۱۸) شانۆگه رى مه لبرارده ي جيهانى
- (۱۵۰) چامه ي مه لبرارده ي جيهانى
- رادار - كۆمه له گوتار-
- (۲۲) ليكۆلينه وه ي مه مه چه شنى نه ده بى
- ناوو نازناوو ناوو ناتوره له نيو زمانى ئيمه دا
- شيعرى پيشره وى كوردى و مه لوه سته يهك
- في رحاب الادب والتراث الكوردي